

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่

ฟ้าหม่น ก้องกิตติสกุล

ภาคินพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

พ.ศ. 2548

An Analysis of Factors Affecting the Demand for
Imported Chicks of Layer Parent Stocks

FAHMHON KONGKITTISAKUL

A Term Paper Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Economics
Department of Economics
Graduate School, Dhurakij Pundit University
2005

กิตติกรรมประกาศ

ภาคินพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณา และความช่วยเหลือจากอาจารย์หลายท่าน ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ประดิษฐ์ ชาสมบัติ อาจารย์ที่ปรึกษาภาคินพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาและแนะนำให้ข้อคิดเห็นในด้านต่างๆมาโดยตลอดจน และช่วยกรุณาตรวจสอบแก้ไขข้อผิดพลาดของภาคินพนธ์ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

กราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่มีส่วนช่วยประสิทธิ์ประสาทความรู้ทางวิชาการ ขอขอบพระคุณผู้บังคับบัญชา และขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ และผู้ร่วมงานทุกท่าน ที่คอย ให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ด้วยดีตลอดมา

ทำยนี้ผู้เขียนกราบขอบพระคุณบิดาผู้ที่ได้ล่วงลับไปแล้ว เป็นผู้ที่ยคอยส่งเสริมให้ผู้เขียน ได้ศึกษาต่อ กราบขอบพระคุณมารดาผู้ที่ยังคอยให้กำลังใจและห่วงใยเสมอมา และน้อง ๆ และเพื่อน ๆ ของผู้เขียนเอง รวมถึง ผู้มีพระคุณและผู้มีส่วนช่วยเหลือทุกท่าน

อนึ่ง หากภาคินพนธ์นี้มีคุณค่าและประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าของผู้สนใจ ผู้เขียน ขออุทิศให้แก่บุพการีและผู้มีพระคุณทุกท่าน ส่วนความผิดพลาดและมีสิ่งบกพร่องผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

ฟ้าหม่น ก้องกิตติสกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ผ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1. ความสำคัญของปัญหา.....	1
2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	8
3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
4. ขอบเขตการศึกษา.....	9
5. แหล่งที่มาของข้อมูล.....	9
6. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	10
2. การทบทวนวรรณกรรมและแนวคิดทางทฤษฎี.....	11
1. การทบทวนวรรณกรรม.....	11
2. แนวคิดทางทฤษฎีอุปสงค์ปัจจัยการผลิต.....	14
2.1 นิยามของอุปสงค์ปัจจัยการผลิต.....	14
2.2 ความยืดหยุ่นของอุปสงค์.....	17
3. แบบจำลองการวิเคราะห์.....	18
3.1 การศึกษาถึงปัจจัยการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่.....	18
3.2 สมมติฐานของการศึกษา.....	21
3.3 การศึกษาผลกระทบการควบคุมการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ ที่มีต่อราคาไข่ไก่.....	22

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
3. สภาพทั่วไป.....	23
1. การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ และธุรกิจไก่ไข่.....	23
1.1. ประเภทของผู้ผลิตและนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่.....	24
1.2 ปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่(Parent stocks).....	28
1.3 การผลิตไก่ไข่.....	30
1.4 พันธุ์ไก่ไข่.....	33
1.5 ลักษณะของการประกอบการเลี้ยงไก่ไข่ของเกษตรกร.....	35
1.6 ต้นทุนการผลิตไก่ไข่.....	37
1.7 ตลาดไข่ไก่.....	41
2. การกำหนดนโยบายการควบคุมการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่.....	46
2.1. ด้านการผลิต.....	52
2.2. ด้านการตลาด.....	57
2.3. ด้านกองทุน.....	61
4. ผลการศึกษา.....	62
1. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การนำเข้า.....	62
2. การวิเคราะห์การควบคุมการนำเข้าที่มีผลกระทบต่อราคาไข่ไก่.....	68
5. สรุปและข้อเสนอแนะ.....	75
1. สรุป.....	75
2. ข้อเสนอแนะ.....	80
3. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป.....	81
บรรณานุกรม.....	82
ภาคผนวก.....	84

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. ปริมาณการนำเข้าไม้พันธุ์ไม้มงคล (Parent Stocks) ปริมาณการเลี้ยงไม้ และราคาปลูกไม้ ปี 2536 –2546.....	3
2. ปริมาณการผลิต การบริโภคไม้ ราคาไม้ที่เกษตรกรขายได้ ต้นทุนการผลิตไม้ ในปี 2536 - 2546.....	5
3. ปริมาณการจัดสรรพ่อแม่พันธุ์ไม้ (เพศเมีย) Parent Stocks และปู่ย่าพันธุ์ไม้ (เพศเมีย) Grand Parent Stocks ในปี 2546.....	7
4. ปริมาณการนำเข้าปู่ย่าพันธุ์ไม้ (GP) ปี2542-2546.....	26
5. ต้นทุนการผลิตไม้เฉลี่ยปี 2536- 2543.....	37
6. ต้นทุนการผลิตไม้ อายุ 1-22 สัปดาห์ ปี 2542-2543.....	39
7. ต้นทุนการผลิตไม้ อายุ 23 -75 สัปดาห์ ปี 2542-2543)	40
8. ตารางการส่งออกไม้รายประเทศ ปี 2546.....	43
9. ปริมาณและมูลค่าการส่งออกไม้ปี 2543 -2546.....	45
10. ปริมาณการขอรับและได้รับจัดสรรไม้พ่อแม่พันธุ์ (PS) ปี 2545.....	49
11. ปริมาณการขอรับและได้รับจัดสรรปู่ย่าไม้พ่อแม่พันธุ์ (GP) ปี 2545.....	49
12. จำนวนการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงไม้ ปี 2546.....	55
13. การบริโภคไม้ต่อคนต่อปีของบางประเทศ.....	60
14. ปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไม้ (เพศเมีย) ราคาไม้ที่เกษตรกรขายได้ รายไตรมาส และค่าเฉลี่ย 3 ไตรมาส ระหว่าง ปี 2542 - 2546.....	69

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. รูปภาพแสดงอุปสงค์การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ สืบเนื่องจากอุปสงค์สำหรับไข่ไก่.....	14
2. รูปภาพอุปสงค์สำหรับพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่.....	14
3. รูปภาพวงจรธุรกิจไก่ไข่และไข่ไก่.....	32
4. รูปภาพบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายไข่ไก่แห่งชาติ.....	51

หัวข้อภาคานิพนธ์ การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่
ชื่อนักศึกษา ฟ้าหมั่น ก้องกิตติสกุล
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ประดิษฐ์ ชาสสมบัติ
สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์(เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ)
ปีการศึกษา 2547

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอุปสงค์การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ การควบคุมปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ของประเทศไทย วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ และผลกระทบการควบคุมการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ต่อราคาไข่ไก่คละที่เกษตรกรขายได้ การวิเคราะห์ได้ใช้วิธีการพรรณนาและใช้สมการพหุคูณถอยโดยใช้ข้อมูลรายไตรมาส ตั้งแต่ปี 2536 – 2546

ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยสำคัญที่กำหนดอุปสงค์การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ คือ ราคาไข่ไก่คละที่เกษตรกรขายได้ ผลิตรวมทั้งหมดรวมภายในประเทศต่อหัว ทั้ง 2 ปัจจัยมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับอุปสงค์การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ โดยราคาไข่ไก่คละที่เกษตรกรขายได้เปลี่ยนแปลงไป 1 บาท ต่อ 10 ฟอง จะทำให้การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่เพิ่มขึ้น 9718.28 ตัวและเมื่อรายได้ประชาชาติต่อหัวเพิ่มขึ้น 1 บาท จะทำให้อุปสงค์การนำเข้าเพิ่มขึ้น 13.35 ตัว โดยมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 1.65 และ 3.04 ตามลำดับ ส่วนราคาลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่เปลี่ยนแปลงไป 1 บาทต่อตัว จะทำให้การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ลดลง 361.48 ตัว มีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ -0.77 มีความสัมพันธ์ตรงกันข้ามกับอุปสงค์การนำเข้า มีนัยสำคัญทางสถิติในระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 สำหรับการควบคุมปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่สามารถอธิบายผลกระทบต่อราคาไข่ แต่จากปริมาณการนำเข้าลดลงไปมาก พบว่าทำให้ราคาไข่ไก่เพิ่มขึ้นแต่ไม่มาก ทั้งนี้อาจจากการยืดอายุการปลดระวางไก่ไข่ และมีการเปลี่ยนมาใช้พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ที่ผลิตเองภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น ซึ่งทำให้ปริมาณไก่ไข่และปริมาณผลผลิตไข่ไก่ก็ไม่ลดลง ส่งผลทำให้ราคาไข่ไก่เพิ่มขึ้นไม่มาก

การศึกษานี้ได้ชี้ให้เห็นว่าการควบคุมปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่สามารถยกระดับราคาไข่ไก่ได้ แต่เนื่องจากมาตรการนี้ดำเนินการเพียงในระยะสั้น ตั้งแต่ปี 2545 ถึงปัจจุบัน จึงควรมีการศึกษาผลกระทบในระยะยาว และควรนำเอาตัวแปรที่เป็นปริมาณพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ที่ผลิตได้ภายในประเทศเข้ามาพิจารณาด้วย โดยควรให้มีการจดทะเบียนฟาร์มพ่อแม่พันธุ์ และรายงานปริมาณพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ที่ผลิตภายในประเทศด้วย

Term Paper Title An Analysis of Factors Affecting the Demand for
Imported Chicks of Layer Parent Stocks

Name Fahmhon Kongkittisakul

Term Paper Advisor Associate Professor Dr.Pradit Charsombut

Department Economics

Academic Year2004

ABSTRACT

The objectives of the study are to analyze the demand for the imported chicks of layer parent stocks and its factors affecting; and to study the effect of the import control of layer parent stocks on egg prices. By using the data of quantity imports by quarter during the period of 1993 to 2004, the descriptive analysis and multiple regressions analyses were employed in this study.

The results of study indicated the major determinants on the imported chicks of layer parent stocks are egg prices, real per capita GDP and the imported chicks of layer parent stocks prices. Changes in egg prices by 1 baht per 10 pieces of egg and 1 baht per head of real GDP will positively affect 9718.28 and 13.35 heads of the imported chicks of layer parent stocks, respectively. The elasticity of both factors is 1.65 and 3.04, respectively. The imported chicks of layer parent stocks has negative relationships changes in the imported chicks of layer parent stocks prices by 1 baht per head will negatively affect 361.48 heads of the imported chicks of layer parent stocks and the elasticity is -0.77 respectively. All factors have statistically with the imported quantity demand of the chicks of layer parent stocks at the 99% of the significant level.

The controls of the imported chicks of layer parent stocks have statistically significant relationships with the changes in egg prices. The decreased of the imported chicks of layer parent stocks will affect to the egg prices increased but not much. Because of the prolong of layers' laying period and domestic production of layer parent stocks increase in a quantity of layers and eggs which may depress egg price.

The study suggests that the control of the imported chicks of layer parent stocks can increase in egg prices. However, this measure has been enforced in recently from the year of the 2002 up to present. A long term study in the future should be followed up. And other factors such as the domestic production of layer parent stocks shall be taken into consideration. Recording of domestic farms which raise layer parent stocks and production should be made.

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

การเลี้ยงไก่ไข่เป็นอาชีพหนึ่งของเกษตรกรที่มีการเลี้ยงกันอย่างแพร่หลายทั่วทุกภาคของประเทศไทย รวมทั้งผลผลิตที่ได้เป็นไข่ไก่ ก็เป็นสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศไทย ไข่ไก่เป็นอาหารที่สำคัญที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง ผลผลิตไข่ไก่นอกจากจะใช้บริโภคภายในประเทศและยังสามารถส่งออกจำหน่ายต่างประเทศ การเลี้ยงไก่ไข่ในประเทศไทยมีมานานและมีการพัฒนาการเลี้ยงมาโดยตลอด โดยปัจจุบันจะมีการเลี้ยงไก่ไข่ในเชิงพาณิชย์กันมากขึ้น โดยมีบริษัทที่ประกอบธุรกิจด้านปศุสัตว์เข้ามามีบทบาทและดำเนินการในลักษณะแบบครบวงจรมากขึ้น และมีการพัฒนาในด้าน พันธุ์ไก่ไข่ อาหาร ยาวัคซีน และ เทคนิคการเลี้ยง

การเลี้ยงไก่ไข่จะกระจายตัวตามภูมิภาคต่าง ๆ โดยภาคกลางและภาคตะวันออกเป็นแหล่งที่มีการเลี้ยงไก่ไข่มากที่สุด ในจังหวัดฉะเชิงเทรา สุพรรณบุรี ชลบุรี สระบุรี นครนายก อัญญานครปฐม เป็นต้น รองลงมาได้แก่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือและภาคใต้ ตามลำดับ โดยภาคกลางและภาคตะวันออกมีการเลี้ยงไก่ไข่มากกว่าภาคอื่น ๆ มีการส่งไข่เข้ามาขายในกรุงเทพ ถึงวันละ 10-11 ล้านฟอง ซึ่งเป็นปริมาณมากกว่าผลผลิตร้อยละ 50 ของผลผลิตไข่ไก่ทั้งหมด ไข่ไก่ที่จำหน่ายแต่ละวัน พ่อค้าขายส่งจะกระจายให้พ่อค้าปลีกในตลาดต่าง ๆ ของกรุงเทพและปริมณฑล และอุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่ต้องใช้ไข่ไก่เป็นวัตถุดิบ (สมาคมผู้ผลิต ผู้ค้า และส่งออกไข่ไก่, 2544)

ปริมาณการผลิตไข่ไก่และภาวะราคาไข่ไก่แต่ละปีมีความไม่แน่นอน ปัญหาด้านราคาไข่ไก่จะพบว่าเป็นวัฏจักรราคาที่เกิดขึ้นเกษตรกรจะต้องเผชิญอยู่ต่อเนื่อง สาเหตุจากผู้ผลิตไม่สามารถควบคุมปริมาณการผลิตไข่ไก่ให้สอดคล้องกับความต้องการบริโภคไข่ไก่ของตลาดได้ หากปีใดราคาไข่ไก่อยู่ในระดับสูง ทำให้เกษตรกรจะมีรายได้จากการเลี้ยงไก่ไข่สูง จึงทำให้เกิดแรงจูงใจในการขยายการเลี้ยงไก่ไข่

เมื่อเกษตรกรต้องการแม่ไก่พันธุ์ไข่เพิ่มมากขึ้น ธุรกิจไก่ไข่ของประเทศไทยต้องอาศัยการนำเข้าลูกไก่พ่อแม่พันธุ์จากต่างประเทศที่มีอายุ 1 วัน นำมาเลี้ยงเป็นพ่อแม่พันธุ์โดยใช้เวลา 20 สัปดาห์จึงเริ่มให้ไข่และต้องนำไข่เชื้อเข้าตู้ฟัก 3 สัปดาห์เพื่อฟักเป็นลูกไก่ไข่ 1 วัน โดยเลี้ยงลูกไก่จนอายุครบ 16-18 สัปดาห์ จึงจะเป็นแม่ไก่รุ่นพันธุ์ไข่ที่สามารถขึ้นกรงให้ไข่ได้ต่อไป

ถ้าเกษตรกรต้องการขยายการเลี้ยงแม่ไก่รุ่นพันธุ์ไข่ บริษัทผู้ผลิตไก่ไข่ในประเทศไทยต้องนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่จากต่างประเทศเพิ่มขึ้น ทำให้ปิดไปมีการเลี้ยงไก่ไข่เพิ่มขึ้น ผลผลิตไข่ไก่เพิ่มขึ้นและจะส่งผลกระทบต่อเนื้อทำให้ราคาไข่ไก่ตกต่ำ หากเกษตรกรจะประสบปัญหาเกี่ยวกับการขาดทุนทำให้ผู้เลี้ยงต้องลดการเลี้ยง เกษตรกรมีรายได้และผลตอบแทนจากการผลิตไข่ไก่ที่ไม่แน่นอนขาดเสถียรภาพ โดยราคาไข่ไก่ละที่เกษตรกรขายได้มีความผันผวนมาก นอกจากนั้นไข่ไก่เป็นสินค้าเกษตรประเภทหนึ่งที่ไม่สามารถทำการควบคุมปริมาณอุปทานผลผลิตไข่ไก่ได้ทันทีในระยะสั้น การเลี้ยงไก่ไข่ต้องใช้การปรับตัวในระยะยาว ตั้งแต่ 6 เดือน – 1 ปี ถ้าเกษตรกรต้องการปรับเปลี่ยนหรือลดอุปทานไข่ไก่จะต้องเพิ่มหรือลดปริมาณการเลี้ยงลูกไก่ไข่ โดยจะใช้ระยะเวลาในการเลี้ยงนานถึง 16-18 สัปดาห์ จึงจะเป็นแม่ไก่รุ่นพันธุ์ไข่และจะเริ่มให้ผลผลิตไข่ไก่ได้ ถ้าเป็นการเพิ่มหรือลดอุปทานด้วยการนำเข้าพันธุ์ไก่ไข่ต้องใช้ระยะเวลาดังกล่าวตั้งแต่ 9 เดือน - 1 ปี ขึ้นไป จึงจะทำให้ปริมาณอุปทานไข่ไก่เพิ่มขึ้นหรือลดลงได้

ธุรกิจไก่ไข่ของประเทศไทยมีความเสรี ไม่มีการควบคุมปริมาณการผลิตไข่ไก่ ซึ่งปริมาณการผลิตไข่ไก่จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปริมาณจำนวนไก่รุ่นพันธุ์ไข่ในแต่ละปี โดยการผลิตไก่รุ่นพันธุ์ไข่เป็นการผลิตไข่ไก่ เพื่อเชิงการค้านำมาจากการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ (Parent Stocks) จากต่างประเทศซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มทุกปี ปริมาณนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่เพิ่มขึ้นในช่วงปี 2536-2539 และ ลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงปี 2540 – 2546 เช่น ปี 2536 มีการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่รวม 422,392 ตัว และเพิ่มขึ้นเป็น 616,680 ในปี 2539 เพิ่มขึ้นร้อยละ 45.99 (ตารางที่ 1) ในช่วงปี 2536-2539 ธุรกิจไก่ไข่ค่อนข้างประสบความสำเร็จ เกษตรกรได้รับผลตอบแทนที่ดีจากการเลี้ยงไก่ไข่ เกษตรกรสามารถขายไข่ไก่ได้ในราคาเฉลี่ยฟองละ 1.33 บาท และแนวโน้มราคาไข่ที่ขายได้จะสูงขึ้น เช่น ปี 2536 มีปริมาณการเลี้ยงไก่ไข่ 35.24 ล้านตัว และเพิ่มขึ้นเป็น 42.59 ล้านตัวในปี 2540 ซึ่งปริมาณการผลิตไข่ไก่ในปี 2536 มีปริมาณ 7,336 ล้านฟอง และเพิ่มขึ้นเป็น 8,599 และ 8,873 ล้านฟองในปี 2539 -2540 ตามลำดับ ซึ่งปริมาณความต้องการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ บริษัทผู้ผลิตไก่ไข่สามารถนำเข้าได้อย่างเสรี

ซึ่งถ้าผู้เลี้ยงขาดการวางแผนด้านการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ปีใดราคาไข่มีราคาสูง มีการขยายการเลี้ยงไก่ไข่ ทำให้บริษัทผู้ผลิตไข่ต้องนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่เพิ่มขึ้น ถ้าปีใดที่ราคาไข่ไก่ตกต่ำ ความต้องการเลี้ยงไก่ไข่ของผู้เลี้ยงจะลดลง ทำให้การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ลดลงในปีถัดไปด้วย

ตารางที่ 1 ปริมาณการนำเข้าไก่พันธุ์ไข่ พ่อแม่พันธุ์ (Parent Stocks)
ปริมาณการเลี้ยงไก่ไข่ และราคาลูกไก่ไข่ ปี 2536 –2546

ปี	ปริมาณการนำเข้าไก่พันธุ์ไข่		รวม (ตัว)	ปริมาณการเลี้ยงไก่ไข่ (ล้านตัว)	ราคาลูกไก่ไข่ (บาท/ตัว)
	เพศผู้	เพศเมีย			
2536	46,143	376,249	422,392	35.24	10.45
2537	53,170	409,369	462,539	37.42	14.90
2538	55,484	492,082	547,566	41.53	15.69
2539	63,763	552,917	616,680	41.30	10.56
2540	49,678	420,056	469,734	42.02	10.19
2541	45,915	360,575	406,490	42.59	15.24
2542	45,243	350,200	395,443	40.79	18.40
2543	34,356	227,845	262,201	41.90	11.65
2544	51,286	349,104	400,390	39.62	15.48
2545	29,843	222,500	252,343	40.68	17.87
2546	25,658	214,238	239,896	41.02	14.22

ที่มา : กรมปศุสัตว์ และ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

จากการศึกษาของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร การบริโภคไข่ไก่เฉลี่ยต่อคนต่อปีของไทยซึ่งอยู่ในระดับต่ำ ทำให้ปริมาณการผลิตไข่ไก่และความต้องการบริโภคไข่ไก่ของประเทศไทยไม่สอดคล้องกัน ปริมาณการผลิตไข่ไก่มีมากกว่าความต้องการบริโภคไข่ไก่ ทำให้ปริมาณไข่ไก่มีมากส่งผลให้ราคาไข่ไก่ตกต่ำ เช่น ปี 2543 ปริมาณการผลิตไข่ไก่มีจำนวน 8,233 ล้านฟอง แต่การบริโภคไข่ไก่ของคนไทยมีจำนวน 8,144 ล้านฟอง ทำให้มีปริมาณไข่ไก่อมากกว่าความต้องการการบริโภคส่งผลให้ราคาไข่ไก่อลดลงเหลือฟองละ 1.17 บาท ลดจากปี 2542 ราคาฟองละ 1.61 บาท ลดลงร้อยละ 27.33 (ตารางที่ 2)

จากปัญหาราคาไข่ไก่ตกต่ำมาก ในปี 2543 ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว โดยต้นทุนการผลิตไข่ไก่อยู่ที่ฟองละ 1.43 บาท (ตารางที่ 2) ทำให้เกษตรกรต้องประสบภาวะขาดทุนจากการเลี้ยงไก่ไข่ ผู้ประกอบการเลี้ยงไก่ไข่ โดยกลุ่มสหกรณ์และสมาคมต่าง ๆ ของธุรกิจไก่ไข่ ได้เข้าร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหาราคาไข่ไก่ตกต่ำและราคาต่ำกว่าต้นทุนการผลิตไข่ไก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์-การเกษตร โดยกรมปศุสัตว์ได้มีการประชุมและแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาคาไข่ไก่ และการตลาดไข่ไก่ของเกษตรกรอย่างยั่งยืน ในปี 2544 และได้เปลี่ยนแปลงใหม่ในปี 2545 ได้จัดตั้ง คณะกรรมการกำหนดแนวทางการผลิตและการตลาดไข่ไก่ และผลิตภัณฑ์ เพื่อจัดระเบียบการนำเข้าฟองแม่พันธุ์ไก่ไข่ มีนโยบายควบคุมการนำเข้าฟองแม่พันธุ์ไก่ไข่(เพศเมีย) เพื่อควบคุมอุปทานไข่ไก่และปริมาณการผลิตไข่ไก่ ติดตามภาวะราคาไข่ไก่และต้นทุนการผลิตไข่ไก่ และรณรงค์การบริโภคไข่ไก่ของประเทศไทย รวมถึงมีการแทรกแซงราคาโดยการเก็บไข่เข้าห้องเย็น มีการผลักดันให้มีการส่งออกเพื่อระบายผลผลิตส่วนเกินไปตลาดฮ่องกง และกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในธุรกิจไก่ไข่และไข่ไก่ของประเทศไทย

ตารางที่ 2 ปริมาณการผลิต การบริโภคไข่ไก่ ราคาไข่ไก่คละที่เกษตรกรขายได้
ต้นทุนการผลิตไข่ไก่ ในปี 2536 - 2546

ปี	ผลผลิตไข่ไก่ ล้านฟอง	การบริโภค ล้านฟอง	ราคาไข่ไก่คละ ที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ฟอง)	ต้นทุน การผลิตไข่ไก่ (บาท/ฟอง)
2536	7,336	7,324	1.33	1.04
2537	7,728	7,711	1.25	1.14
2538	8,609	8,588	1.30	1.20
2539	8,599	8,534	1.42	1.25
2540	8,873	8,864	1.36	1.30
2541	8,805	8,470	1.73	1.50
2542	8,833	7,915	1.61	1.50
2543	8,233	8,144	1.17	1.43
2544	8,094	8,055	1.50	1.48
2545	9,350	9,312	1.41	1.52
2546	9,158	8,984	1.42	1.58

ที่มา : ปี 2536- 2544 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
ปี 2545-2546 สหกรณ์ผู้ผลิต ผู้ค้าและส่งออกไข่ไก่

จนกระทั่งปี 2546 ได้มีการแต่งตั้งใหม่ให้เป็นคณะกรรมการนโยบายไข่ไก่แห่งชาติ (EGG BOARD) ได้ทำการจัดสรรและควบคุมการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่(เทศเมียว) ในปี 2546 โดยได้กำหนดเป้าหมายปริมาณการนำเข้าจากต่างประเทศ และผลิตภายในประเทศของลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่(เทศเมียว) ให้ได้รวมจำนวน 407,379 ตัวต่อปี เป็นปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์จากต่างประเทศจำนวน 236,276 ตัว โดยเป็นการนำเข้าปู่ย่าพันธุ์เพื่อเลี้ยงเป็นพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ที่ผลิตได้ภายในประเทศ จำนวน 171,103 ตัว ทำให้ในปี 2545 มีปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่(เทศเมียว) จำนวน 222,500 ตัว และปี 2546 จำนวน 214,238 ตัว จำนวนปริมาณการนำเข้าลดลงตามลำดับ การขอนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ต้องผ่านคณะกรรมการนโยบายไข่ไก่แห่งชาติ โดยปริมาณการขอนำเข้าจะมีจำนวนมากกว่าจำนวนที่จัดสรรให้ได้ ความต้องการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ของผู้ผลิตมีจำนวนเกินโควตาที่จัดสรรได้ (ตารางที่ 3)

คณะกรรมการนโยบายไข่ไก่แห่งชาติได้จัดสรรการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ (เทศเมียว) โดยมีจุดประสงค์มุ่งหวังควบคุมอุปทานไข่ไก่เพื่อรักษาเสถียรภาพของราคาไข่ไก่ แต่ผู้เลี้ยงไก่ยังมีความต้องการนำเข้าจำนวนพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่(เทศเมียว)เกินกว่าโควตาการจัดสรร จึงทำให้เกิดประเด็นปัญหาเพื่อการศึกษาดังนี้

1. ปริมาณความต้องการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ขึ้นอยู่กับปัจจัยใดบ้าง
2. การควบคุมการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่มีผลกระทบต่อราคาของไข่ไก่หรือไม่เพียงใด

การศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณอุปสงค์การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ ที่มี การตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาไข่ไก่และปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ของผู้ประกอบการเลี้ยงไก่ไข่อย่างไร และศึกษาถึงผลกระทบจากการควบคุมการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ที่มีต่อปริมาณไข่ไก่และราคาไข่ไก่ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในการนำผลการศึกษาไปประกอบการตัดสินใจวางแผนทางการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ การผลิต การบริโภคและผลกระทบต่อราคาของไข่ไก่ต่อไป

ตารางที่ 3 ปริมาณการจัดสรรพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ (เพศเมีย) Parent Stocks
และปู่ย่าพันธุ์ไก่ไข่ (เพศเมีย) Grand Parent Stocks ในปี 2546

หน่วย : ตัว

ลำดับ	บริษัทผู้ผลิตลูกไก่ไข่	ปริมาณ PS		ค่าเฉลี่ย 2 ปี (2544-2545)	ปริมาณ PS ที่จัดสรร	คิดเป็น ร้อยละ
		ปี 2544	ปี 2545			
1	บมจ.เบทาโกร อโกรกรุ๊ป	69,000	76,000	72,570	64,587	15.85
2	บจก.แหลมทองฟาร์ม	69,950	65,371	67,661	60,218	14.78
3	ฟาร์มไก่พันธุ์เกิดเจริญ	35,167	42,485	38,826	34,555	8.48
4	ฟาร์มกรุงไทย	32,422	32,820	32,621	29,033	7.13
5	ยูไนเต็ดการตลาดสากล	24,000	25,400	24,700	21,983	5.40
6	สหกรณ์ผู้เลี้ยงไก่ไข่	0	0	0	22,400	5.50
7	อุดมชัยฟาร์ม	3,120	3,500	3,310	3,500	0.86
8	อุตสาหกรรมสัตว์ไทย	0	10,000	5,000	0	0.00
	PS นำเข้า	233,659	255,576	244,688	236,276	
9	บมจ.เจริญโภคภัณฑ์อาหาร					
	PS ผลิตภายในประเทศ	212,000	172,500	192,250	171,103	42.00
	รวม PS. ทั้งหมด	445,659	327,296	436,938	407,379	100.00

หน่วย : ตัว

ลำดับ	บริษัทผู้นำเข้าปู่ย่าพันธุ์ไก่ไข่ (เพศเมีย) GP	ปริมาณ GP		ค่าเฉลี่ย 2 ปี (2544-2545)	ปริมาณ GP ที่จัดสรร
		ปี 2544	ปี 2545		
1	บมจ.เจริญโภคภัณฑ์อาหาร	9,315	6,581	7,979	7,084

ที่มา : กรมปศุสัตว์

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ การผลิตไก่ไข่ และการตลาดของธุรกิจไข่ไก่ในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาปริมาณของการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่และการจัดสรรปริมาณนำเข้าของพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ของประเทศไทยและปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การนำเข้า
3. เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบการควบคุมการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่(เพศเมีย) ที่มีผลกระทบต่อราคาไข่ไก่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ศึกษาถึงการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ การผลิตไก่ไข่ และการตลาดของธุรกิจไข่ไก่ในประเทศไทย
2. เป็นข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายควบคุมการนำเข้าและการจัดสรรปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่(เพศเมีย)
3. ศึกษาถึงปัจจัยต่างๆที่มีผลกระทบต่อการตอบสนองของอุปสงค์การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่

ขอบเขตของการศึกษา

เพื่อวิเคราะห์สภาวะการนำเข้าพ่อกุ้งแม่พันธุ์โกไข่ และการควบคุมการนำเข้าพ่อกุ้งแม่พันธุ์โกไข่จากข้อมูลรายเดือนของปริมาณการนำเข้าพ่อกุ้งแม่พันธุ์โกไข่ ราคาลูกโกไข่ และราคาไข่โกไค้ จากนั้นวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการตอบสนองของอุปสงค์การนำเข้าพ่อกุ้งแม่พันธุ์โกไข่ โดยการศึกษาข้อมูลรายเดือนในช่วงปี 2536-2546 ตลอดจนศึกษาถึงสภาพทั่วไปของการผลิต การบริโภค และการตลาดของไข่โกไค้ในประเทศไทย

วิธีการศึกษา

แหล่งที่มาของข้อมูล

การศึกษานี้เป็นการรวบรวมข้อมูลแบบอนุกรมเวลาเป็นรายไตรมาส ข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เป็นรายเดือนและรายไตรมาสของการนำเข้าพ่อกุ้งแม่พันธุ์โกไข่ (เพศเมีย) ในช่วงปี 2536 -2546 โดยการเก็บรวบรวมจากสถิติการนำเข้าพ่อกุ้งแม่พันธุ์โกไข่ เอกสารทางวิชาการของกรมปศุสัตว์ รายงานการศึกษาและบทความต่าง ๆ ของ กรมปศุสัตว์ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และเอกสารบทความ สาส์นโกไข่ของสมาคมผู้ผลิต ผู้ค้า และส่งออกไข่โกไค้ และบทความต่าง ๆ จากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้แก่ กรมการค้าภายใน วารสารปศุสัตว์ต่างๆ ที่ภาครัฐบาลและภาคเอกชน ที่เก็บรวบรวมไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) นำมาอธิบายถึงสถานะทั่วไปในการผลิต การบริโภค การตลาดของไข่ไก่ที่มีส่วนในการตัดสินใจนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ และอธิบายถึงสถานะการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ รวมถึงนโยบายของคณะกรรมการไข่ไก่แห่งชาติ ในการควบคุมจัดสรรการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่(เพศเมีย) ในประเทศไทย

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Method) การวิเคราะห์โดยอาศัยแบบจำลองทางเศรษฐมิติ เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการตอบสนองของอุปสงค์การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ จากข้อมูลรายไตรมาสโดยประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรในสมการอุปสงค์การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ ใช้วิธี Ordinary Least Squares Method โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน Multiple Regression Equation

บทที่ 2

แนวคิดทางทฤษฎี

การตรวจเอกสาร

1. นิภาพร ประดิษฐ์อาชีพ (2539) ได้ศึกษาสภาพการผลิต ต้นทุนการผลิต ไข่ไก่ และไข่ไก่ สภาพการตลาดและวิเคราะห์ลักษณะความเคลื่อนไหวของราคาและปริมาณการผลิต ไข่ไก่ในระหว่างปี 2526-2536 โดยพิจารณาตามความเคลื่อนไหวตามแนวโน้มระยะยาว ปรากฏว่าราคาไข่ไก่ที่เกษตรกรได้รับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเดือนละ 0.0477 บาท ต่อ 10 ฟอง และ ปริมาณการผลิตไข่ไก่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเดือนละ 4.9149 ล้านฟอง และผลการศึกษาความ เคลื่อนไหวตามฤดูกาล ปรากฏว่าราคาไข่ไก่ที่เกษตรกรได้รับ มีดัชนีราคาตามฤดูกาลในช่วง เดือนมกราคมถึงเมษายน ต่ำกว่าเดือนอื่น ๆ ในรอบปี โดยมีค่าต่ำสุดในเดือนกุมภาพันธ์เท่ากับ 91.1 และ จะสูงขึ้นในช่วงเดือนสิงหาคมถึงพฤศจิกายน โดยมีค่าสูงสุดในเดือนกันยายน เท่ากับ 109.6 สำหรับปริมาณการผลิตไข่ไก่มีค่าดัชนีตามฤดูกาลต่ำสุดในเดือนมีนาคมเท่ากับ 96.8 และมีค่าสูงสุดในเดือนธันวาคมเท่ากับ 103.2 และจากการวิเคราะห์การตอบสนองของ อุปทานไข่ไก่ ผลการศึกษพบว่าปริมาณการผลิตไข่ไก่ในไตรมาสที่ t ขึ้นกับ ราคาไข่ไก่ที่ เกษตรกรได้รับใน 2 ไตรมาสที่ผ่านมา ราคาลูกไก่ไข่ใน 2 ไตรมาสที่ผ่านมา ราคาอาหารผสมไก่ ไข่ในไตรมาสนั้นและแนวโน้มของเวลา และการวิเคราะห์ค่าความยืดหยุ่นของอุปทาน เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของราคาไข่ไก่ที่เกษตรกรได้รับใน 2 ไตรมาสที่ผ่านมา มีค่าเท่ากับ 0.0701 ค่าความยืดหยุ่นอื่นเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของราคาลูกไก่ไข่ใน 2 ไตรมาสที่ ผ่านมามีค่าเท่ากับ -0.0189 ค่าความยืดหยุ่นอื่นเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของราคา อาหารผสมไก่ไข่ในไตรมาสนั้น มีค่าเท่ากับ - 0.0648 และอัตราเพิ่มของอุปทานอื่น เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของแนวโน้มของเวลามีค่าเท่ากับ 0.0295 พบว่าอุปทานของไข่ ไก่มีการตอบสนองต่อเปลี่ยนแปลงของราคาไข่ไก่ที่เกษตรกรได้รับใน 2 ไตรมาสที่ผ่านมา ซึ่ง ระดับใกล้เคียงกับราคาอาหารผสมไก่ไข่ในไตรมาสที่ t อุปทานไข่ไก่ตอบสนองต่อราคาอาหาร ผสมไก่ไข่ในไตรมาสที่ t ในระดับที่สูงกว่าราคาลูกไก่ไข่ใน 2 ไตรมาสที่ผ่านมา

2. สุมาลิน อินนุพัฒน์ (2541) ทำการศึกษาในเรื่องการวิเคราะห์การตลาดของลูกไก่ไข่ในประเทศไทย ศึกษาสภาพทั่วไปทางการตลาดของอุตสาหกรรมการผลิตลูกไก่ไข่ โดยมีผู้ประกอบการผลิตลูกไก่ไข่เพื่อการจำหน่ายอยู่ประมาณ 12 ราย เมื่อวัดระดับการกระจุกตัวโดยใช้ข้อมูลกำลังการผลิตมาคำนวณพบว่าค่าอัตราการกระจุกตัวมีค่าสูงร้อยละ 76.14 ซึ่งแสดงว่าอุตสาหกรรมไก่ไข่มีการกระจุกตัวหรือมีการผูกขาดในระดับสูง ซึ่งอยู่ในโครงสร้างตลาดผู้ขายน้อยราย(Oligopoly) โดยมีผู้ประกอบการรายใหญ่จำนวน 5 ราย ที่ครองส่วนแบ่งการตลาดได้ร้อยละ 76.14 และกลุ่มผู้ผลิตยังมีพฤติกรรมการรวมกลุ่มกันเพื่อกำหนดปริมาณการผลิตรวมที่ออกสู่ตลาดในแต่ละช่วง ทำให้ผู้ผลิตสามารถควบคุมระดับราคาให้เป็นไปตามความต้องการได้ และวิเคราะห์ความเคลื่อนไหวของราคาลูกไก่ไข่โดยไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มเวลาในระยะยาว แต่มีการเคลื่อนไหวตามฤดูกาล มีดัชนีราคาตามฤดูกาลในช่วงเดือนธันวาคมถึงพฤษภาคมต่ำกว่าเดือนอื่น ๆ และมีค่าต่ำสุดในเดือนมีนาคมเท่ากับ 87.09 ส่วนในเดือนมิถุนายนถึงพฤศจิกายนนั้น ดัชนีราคาตามฤดูกาลจะปรับตัวสูงขึ้นและสูงสุดในเดือนกันยายนเท่ากับ 114.37 และในการวิเคราะห์ความคลาดเคลื่อนตามวัฏจักร พบว่าราคาลูกไก่ไข่ไม่มีความเคลื่อนไหวตามวัฏจักร การผลิตมีการเปลี่ยนแปลงปริมาณการผลิตตามการเปลี่ยนแปลงของราคาได้รวดเร็ว

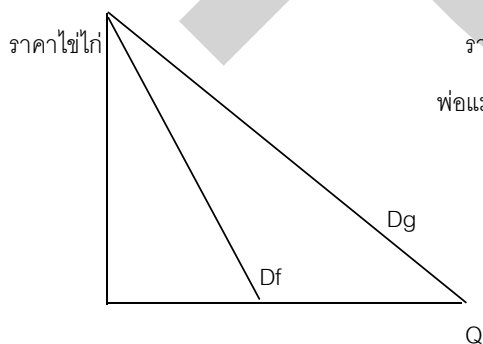
3. ศรายุทธ เอี่ยมไพโรจน์ (2542) ทำการศึกษาการวิเคราะห์อุปทานและอุปสงค์ไก่เนื้อของประเทศไทย ได้ศึกษาสภาพทั่วไปของการผลิต การตลาด และส่งออกไก่เนื้อของประเทศไทย ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปทานและอุปสงค์ไก่เนื้อรวมทั้งปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์เพื่อการส่งออกไก่เนื้อ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างราคาขายไก่เนื้อมีชีวิตที่เกษตรกรผู้เลี้ยงได้รับ และราคาขายปลีกร์ไก่เนื้อชำแหละ ความสัมพันธ์ระหว่างราคาขายปลีกร์ไก่เนื้อชำแหละและราคาส่งออกไก่เนื้อ ผลการศึกษาพบว่าค่าความยืดหยุ่นของอุปทานไก่เนื้อที่มีต่อราคาขายไก่เนื้อมีชีวิตที่เกษตรกรได้รับ ราคาลูกไก่เนื้อ และราคาอาหารสำเร็จรูปมีค่าเท่ากับ 1.077 , -0.380 และ -1.634 ตามลำดับ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ไก่เนื้อต่อราคาขายปลีกร์ไก่เนื้อชำแหละ ราคาขายปลีกร์เนื้อแดงสุกรชำแหละและรายได้ประชาชาติต่อหัวต่อคนมีค่าเท่ากับ -1.205, 0.750 และ 0.544 ตามลำดับ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ไก่เนื้อต่ออัตราส่วนการส่งออกไก่เนื้อเปรียบเทียบกับประเทศไทยต่อจีนมีค่าเท่ากับ -4.928 ราคาขายไก่เนื้อมีชีวิตที่เกษตรกรผู้เลี้ยงได้รับและราคาขายปลีกร์ไก่เนื้อชำแหละมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.516 รวมทั้งราคาขายปลีกร์ไก่เนื้อชำแหละและราคาส่งออกไก่เนื้อ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 1.131 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

4. **ดิเรก ยี่สุนเทศ (2544)** การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของฟาร์มไก่ไข่ในระบบปิด ศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของการเลี้ยงไก่ไข่ในระบบปิดในจังหวัดสระบุรี พระนครศรีอยุธยา และนครปฐม ผลการศึกษาพบว่าต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของการเลี้ยงไก่ไข่ในระบบปิด โดยใช้อัตราคิดลดร้อยละ 12.50 กรณีไม่มีการกู้เงินมาลงทุน มูลค่าปัจจุบันสุทธิเท่ากับ 696,942.38 บาท อัตราส่วนรายได้ต่อรายจ่ายเท่ากับ 1.0520 และอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนเท่ากับร้อยละ 22.09 จากผลที่ได้แสดงให้เห็นว่า การเลี้ยงไก่ไข่ในระบบปิดในกรณีที่ไม่มีมีการกู้เงินมีความคุ้มค่าในการลงทุน ส่วนในกรณีที่มีการกู้เงินมูลค่าปัจจุบันสุทธิเท่ากับ 618,553.02 บาท อัตราส่วนรายได้ต่อรายจ่ายเท่ากับ 1.0348 และอัตราผลตอบแทนการลงทุนเท่ากับร้อยละ 23.85 ซึ่งจากผลที่ได้มีความคุ้มค่าในการลงทุนเช่นกัน และได้ศึกษาถึงการวิเคราะห์ความอ่อนไหวของโครงการโดยกำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยหลัก ได้แก่ ราคาขายไข่ไก่ลดลงและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ได้ศึกษาการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค ของการลงทุนเลี้ยงไก่ไข่ในระบบปิดแบบมีสัญญา พบว่าผลผลิตไข่ไก่เป็นสินค้าที่มีฐานทางการตลาดที่กว้าง มีราคาต่อหน่วยต่ำเมื่อเทียบกับสินค้าอาหารอื่น ๆ รวมถึงมีความหลากหลายในการนำไปบริโภค แต่ผลผลิตของไข่ไก่คือเป็นสินค้าที่เปราะบางและเน่าเสียได้ง่าย ส่วนจุดแข็งในการเลี้ยงไก่ไข่ในระบบปิดมีมาก ยกเว้นในเรื่องของต้นทุนที่มีต้นทุนสูงกว่าการเลี้ยงในระบบโรงเรือนแบบเปิด ถือว่าเป็นจุดอ่อนในการเลี้ยงระบบนี้

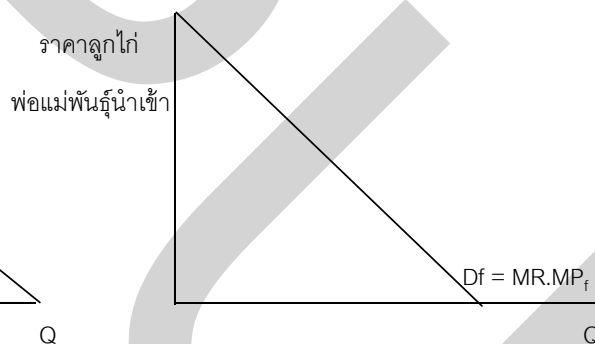
แนวคิตทางทฤษฎีที่เกี่ยวกับการวิจัย

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

พ่อพันธุ์และแม่พันธุ์ไก่เป็นปัจจัยหลักในการผลิตไข่ไก่ อุปสงค์หรือความต้องการ พ่อแม่พันธุ์ไก่สามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีอุปสงค์ปัจจัยการผลิต ซึ่งเป็น **อุปสงค์สืบเนื่อง (Derived Demand)** คือ อุปสงค์สำหรับพ่อแม่พันธุ์ไก่สืบเนื่องหรือเกิดจากอุปสงค์สำหรับไข่ไก่ โดยอุปสงค์สำหรับพ่อแม่พันธุ์ไก่และอุปสงค์สำหรับไข่ไก่ จะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน แต่เนื่องจากอุปสงค์สำหรับปัจจัยการผลิต ซึ่งในที่นี้คือ พ่อแม่พันธุ์ไก่สืบเนื่องมาจากอุปสงค์ของสินค้า ซึ่งในที่นี้คือ ไข่ไก่ อุปสงค์สำหรับพ่อแม่พันธุ์ไก่จึงมักจะมีความยืดหยุ่นต่อราคาไข่ไก่น้อยกว่าอุปสงค์สำหรับไข่ไก่ ทั้งนี้เพราะอุปสงค์ของปัจจัยการผลิตเกิดจาก $MR \cdot MP_f$ ซึ่งอาจจะแสดงได้ดังในรูปต่อไปนี้

ภาพที่ 1 แสดงอุปสงค์พ่อแม่พันธุ์ไก่
สืบเนื่องจากอุปสงค์สำหรับไข่ไก่
 D_g = อุปสงค์สำหรับไข่ไก่

ภาพที่ 2 อุปสงค์สำหรับพ่อแม่พันธุ์ไก่
 D_f = อุปสงค์ของพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่
 MR = รายได้จากการขายลูกไก่ไข่
 MP = ผลิตภาพของพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่

โดยเมื่อความต้องการไข่ไก่เปลี่ยนแปลงไป ส่งผลให้ความต้องการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่เปลี่ยนแปลงไปด้วย ถ้าความต้องการไข่ไก่เพิ่มขึ้นส่งผลให้ความต้องการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่เพิ่มขึ้น และถ้าความต้องการไข่ไก่ลดลงทำให้ความต้องการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ลดลงด้วยเช่นกัน

ความยืดหยุ่นของ Df ต่ำกว่าความยืดหยุ่นของ Dg เนื่องจาก Df เป็นอุปสงค์ของปัจจัยการผลิต ผู้ประกอบการจะต้องการพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ เมื่อรายได้เพิ่มขึ้นจากการซื้อพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ มากกว่าหรือเท่ากับ ราคาหรือ MC ต้นทุนเพิ่มของแม่พันธุ์ไก่ไข่ แต่เนื่องจากในตลาดไข่ไก่ MR มากกว่า AR =P ดังนั้นรายรับเพิ่มจากการซื้อพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่จึงลดลงตาม MR ซึ่ง $MR > P$ คือ ราคาลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่

อย่างไรก็ดีอุปสงค์สำหรับไข่ไก่ซึ่งเป็นอุปสงค์ของผู้บริโภค ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง โดยที่สำคัญ คือ ราคาของสินค้า ในที่นี้คือ ราคาไข่ไก่ ราคาสินค้าอย่างอื่นที่อาจจะทดแทนหรือใช้ร่วมกัน รายได้ของผู้บริโภค รสนิยมของผู้บริโภค และปัจจัยอื่น ๆ โดยทั่วไปเมื่อปัจจัยอย่างอื่นอยู่คงที่ อุปสงค์สำหรับสินค้าจะเปลี่ยนแปลงตามกฎของอุปสงค์ ความต้องการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่เกิดจากความต้องการบริโภคไข่ไก่ และความต้องการบริโภคไข่ไก่ขึ้นกับปัจจัยต่างๆ ความต้องการไข่ไก่เพื่อมาบริโภคขึ้นกับปัจจัยต่างๆที่กำหนดขึ้น เช่น ราคาไข่ไก่, รายได้ เป็นต้น ซึ่งความต้องการไข่ไก่เป็นอุปสงค์สินค้า เพื่อการบริโภค ซึ่งจะเป็นไปตามกฎของอุปสงค์

เมื่อกล่าวถึงฟังก์ชันอุปสงค์ จึงหมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณเสนอซื้อกับปัจจัยต่าง ๆ ทุกตัวที่มีส่วนในการกำหนดปริมาณเสนอซื้อของผู้บริโภค (นราทิพย์, 2540)

กฎแห่งการเสนอซื้อหรือกฎของอุปสงค์ (Law of Demand) กำหนดว่าปริมาณความต้องการของสินค้าและบริการชนิดใดชนิดหนึ่งที่ผู้บริโภคต้องการซื้อย่อมแปรผกผัน (inverse relation) กับระดับราคาของสินค้าและบริการชนิดนั้นเสมอ ซึ่งหมายความว่า เมื่อราคาของสินค้าสูงขึ้น ผู้บริโภคจะซื้อสินค้าในปริมาณน้อยลง และเมื่อราคาของสินค้าลดลง ผู้บริโภคจะซื้อสินค้าและบริการในปริมาณที่มากขึ้น ซึ่งสามารถเขียนเป็นฟังก์ชันอุปสงค์ได้ดังนี้

$$Q_x = f(P_x, P_y, N, Y, T)$$

โดยกำหนดให้

Q_x	:	ปริมาณความต้องการของสินค้า X
P_x	:	ราคาของสินค้า X
P_y	:	ราคาของสินค้า y
N	:	จำนวนผู้บริโภค
Y	:	รายได้
T	:	รสนิยม

ตัวกำหนดอุปสงค์สินค้าและบริการ

1. ราคาของสินค้าหรือบริการชนิดใดชนิดหนึ่งที่ผู้บริโภคต้องการซื้อ โดยทั่วไปหากสินค้าหรือบริการชนิดใดชนิดหนึ่งมีราคาสูงขึ้น ปริมาณการซื้อสินค้าหรือบริการชนิดนั้นจะลดลง ในทางตรงกันข้ามหากสินค้าหรือบริการชนิดใดชนิดหนึ่งราคาลดลง ปริมาณการซื้อสินค้าหรือบริการชนิดนั้นจะเพิ่มขึ้น
2. ราคาของสินค้าหรือบริการชนิดอื่น ๆ ที่สามารถใช้ทดแทนสินค้าหรือบริการที่ผู้บริโภคต้องการซื้อตามปกติ ซึ่งความต้องการของผู้บริโภคอาจสนองตอบความต้องการได้ด้วยสินค้าหรือบริการหลายชนิด ถ้าสินค้าหรือบริการชนิดหนึ่งราคาสูงขึ้น ผู้บริโภคอาจจะบริโภคสินค้าหรือบริการชนิดนั้นๆ ลดลง และจะหันไปบริโภคสินค้าหรือบริการชนิดอื่นที่มีราคาถูกกว่าเพิ่มขึ้น ในทางตรงกันข้ามหากสินค้าหรือบริการชนิดหนึ่งมีราคาลดลง ผู้บริโภคจะบริโภคสินค้าหรือบริการชนิดนั้นๆ เพิ่มขึ้น และจะหันไปบริโภคสินค้าหรือบริการชนิดอื่นที่มีราคาสูงกว่าลดลง
3. จำนวนผู้บริโภคในตลาด เมื่อจำนวนประชากรเพิ่มขึ้น ความต้องการด้านอาหารจะเพิ่มขึ้นด้วยและต้องใช้อำนาจในการซื้อ จึงจะสามารถซื้อสินค้าหรือบริการได้มากขึ้น ในทางตรงกันข้ามหากจำนวนผู้บริโภคในตลาดลดลง ความต้องการในด้านอาหารจะลดลงตามไปด้วยเนื่องจากอำนาจในการซื้อมีน้อย
4. ระดับรายได้ของผู้บริโภค ผู้บริโภคที่มีรายได้สูงย่อมสามารถซื้อสินค้าหรือบริการได้มากกว่าผู้บริโภคที่มีรายได้ต่ำ เพราะผู้บริโภคที่มีรายได้สูงจะมีอำนาจในการซื้อสินค้าหรือบริการมากกว่าผู้บริโภคที่มีรายได้ต่ำ
5. รสนิยมของผู้บริโภคหรือค่านิยมของคนในสังคม ในการเปลี่ยนแปลงรสนิยมของผู้บริโภคหรือค่านิยมของคนในสังคม ทำให้เกิดความเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจได้ ด้วยเหตุนี้ธุรกิจบางแห่งจึงยอมลงทุนจำนวนมหาศาลในการโฆษณา เพื่อหวังในการเปลี่ยนแปลงรสนิยมของผู้บริโภคหรือมีจะนั้นก็รักษาค่านิยมของคนในสังคมในสินค้าให้คงเดิม เช่น การรณรงค์บริโภคไข่เพื่อให้ประชาชนบริโภคไข่เพิ่มขึ้น

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์

การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยต่างๆ ที่กล่าวข้างต้น จะมีผลต่อความต้องการพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ ผลกระทบดังกล่าวนี้อาจจะมีขนาดที่แตกต่างกัน การวัดผลกระทบของปัจจัยต่าง ๆ อาจวัดจากร้อยละของการเปลี่ยนแปลงของปริมาณอุปสงค์ต่อร้อยละของการเปลี่ยนแปลงของราคาปัจจัยการผลิตก็ได้ ซึ่งเรียกว่า ความยืดหยุ่น ซึ่งหมายถึง การวัดความตอบสนองของปริมาณอุปสงค์ ตามร้อยละของการเปลี่ยนแปลงตัวแปรอิสระ เช่น เมื่อราคาสินค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ทำให้ปริมาณอุปสงค์ลดลงร้อยละเท่าไร ถ้ามีค่ามากกว่า แสดงว่ามีความยืดหยุ่นมาก (elasticity) ถ้ามีค่าเท่ากับ 1 แสดงว่าความยืดหยุ่นแบบ unitary และ ถ้ามีค่าน้อยกว่า 1 แสดงว่ามีความยืดหยุ่นน้อย (inelasticity)

ตามความหมายดังกล่าวข้างต้น คือ ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ของพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ ต่อราคาพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ แสดงได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \varepsilon_{Pps} &= \frac{\text{อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ (Qps)}}{\text{อัตราการเปลี่ยนแปลงของราคาพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ (Pps)}} \\
 &= \frac{\% \Delta Qps}{\% \Delta Pps} \\
 &= \frac{\Delta Qp}{\Delta Pp} \times \frac{Pp}{Qp}
 \end{aligned}$$

แบบจำลองทางเศรษฐมิติของการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่

1.การกำหนดแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาถึงปัจจัยการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ ได้กำหนดขึ้นโดยพิจารณาถึงระบบการนำเข้าทั้งพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ที่เป็นเพศผู้และเพศเมีย แต่เนื่องจากพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่(เพศเมีย) จะเป็นตัวกำหนดปริมาณการผลิตไก่ไข่ จนถึงปริมาณผลผลิตไข่ไก่ของประเทศไทย ซึ่งการนำเข้าจะมีการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงราคาลูกไก่ไข่ ราคาลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ และเนื่องจากบริษัทผู้ผลิตไก่ไข่จะต้องวางแผนการนำเข้าและดำเนินการตามขั้นตอนการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ โดยจะต้องขออนุญาตนำเข้าล่วงหน้าก่อนกับทางกรมปศุสัตว์ และจะต้องวางแผนการจองสั่งซื้อ และนำเข้าลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่จากบริษัทผู้ผลิตลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่จากต่างประเทศ

ดังนั้นการกำหนดปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ของผู้ผลิต โดยผู้ผลิตมีความต้องการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ซึ่งเกิดจากความต้องการบริโภคไข่ไก่ นอกจากนี้ ความต้องการบริโภคไข่ไก่นั้นขึ้นกับปัจจัยต่างๆ ความต้องการไข่ไก่เพื่อมาบริโภคขึ้นกับปัจจัยต่างๆที่กำหนดขึ้น เช่น ราคาไข่ไก่,รายได้ เป็นต้น ได้แก่

$$Q_{ps} = f(Q_{de}, P_{ps}, P_c, \text{Dummy}) \quad (1)$$

โดย

$$\begin{aligned} Q_{ps} &= \text{ปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ (เพศเมีย)} \\ Q_{de} &= \text{ความต้องการบริโภคไข่ไก่} \\ P_{ps} &= \text{ราคาลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่นำเข้าจากต่างประเทศ} \\ P_c &= \text{ราคาลูกไก่ไข่} \\ \text{Dummy} &= \text{การกำหนดโควตาปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่} \end{aligned}$$

และ

$$Q_{de} = f(P_e, I) \quad (2)$$

โดย

$$\begin{aligned} Q_{de} &= \text{ความต้องการบริโภคไข่ไก่} \\ P_e &= \text{ราคาไข่ไก่} \\ I &= \text{รายได้ประชาชาติต่อหัว} \end{aligned}$$

โดยแทนสมการที่ 2 ในสมการที่ 1 ได้ แบบจำลองสมการอุปสงค์การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ ดังนี้

$$Qps_t = f(Pe_t, I_t, Pps_t, Pc_{t-2}, Dummy) \quad (3)$$

เขียนเป็นสมการถดถอยเชิงซ้อนรูปแบบเส้นตรง ได้ดังนี้

$$Qps_t = a + b1Pe_t + b2I_t + b3Pps_t + b4Pc_{t-2} + b5Dummy \quad (4)$$

โดยกำหนดให้

Qps_t = ปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่(เทศเมียว) (ตัว) (ไตรมาสที่ t)

a = ค่าคงที่ของสมการถดถอย

Pe_t = ราคาไข่ไก่คณะที่เกษตรกรขายได้ (บาท ต่อ 10 ฟอง) (ไตรมาสที่ t)

I_t = รายได้ประชาชาติต่อหัว (บาท ต่อ คน) (ไตรมาสที่ t)

Pps_t = ราคาลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่นำเข้า (บาท ต่อ ตัว) (ไตรมาสที่ t)

$Pc_{(t-2)}$ = ราคาลูกไก่ไข่ (บาท ต่อ ตัว) (ไตรมาสที่ t-2)

Dummy = การกำหนดโควตาปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่

ราคาไข่ไก่ละที่เกษตรกรขายได้ (Pe) โดยกำหนดให้ราคาไข่ไก่ละที่เกษตรกรขายได้ เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ ถ้าราคาไข่ไก่สูงขึ้นทำให้เกษตรกรขยายการเลี้ยงไก่เพิ่มขึ้น(ลดลง) บริษัทผู้ผลิตไก่ไข่จะนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่เพิ่มขึ้น(ลดลง) เพื่อที่จะนำมาเป็นปัจจัยในการผลิตลูกไก่ไข่เพิ่มขึ้น(ลดลง)

รายได้ประชาชาติต่อหัว (I) ที่ปรับตัวดัชนีราคาผู้บริโภค เมื่อประชากรมีรายได้เพิ่มสูงขึ้น เศรษฐกิจมีการขยายตัวจะส่งผลให้มีการบริโภคเพิ่มขึ้น ผู้บริโภคจะมีกำลังซื้อบริโภคไข่ไก่เพิ่มขึ้น จะทำให้เกษตรกรมีการขยายการเลี้ยงไก่ไข่ เพื่อตอบสนองการบริโภคไข่ไก่ที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นบริษัทผู้ผลิตจะกำหนดปริมาณนำเข้า พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่มาเลี้ยง เพื่อตอบสนองความต้องการในช่วงเศรษฐกิจขยายตัว

ราคาลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่นำเข้า (Pps) เนื่องจากราคาพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่นำเข้าจากต่างประเทศเป็นต้นทุนในการผลิตลูกไก่ไข่ราคาอาจจะสูงขึ้นหรือลดลง ตามภาวะราคาและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างสกุลเงินบาทกับสกุลเงินต่างประเทศ ดังนั้นราคาพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่จึงมีผลต่อการตัดสินใจของบริษัทผู้ผลิตที่จะลดลงหรือเพิ่มปริมาณนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ ตามกฎแห่งการเสนอซื้อหรือกฎของอุปสงค์

ราคาลูกไก่ไข่ (Pc_{t-2}) บริษัทผู้ผลิตลูกไก่ไข่จะใช้ราคาลูกไก่ไข่ใน 2 ไตรมาสที่ผ่านมาเพื่อวางแผนการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ สืบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงราคาลูกไก่ไข่จะมีผลทำให้เกษตรกรปรับการผลิตโดยซื้อลูกไก่ไข่มาเลี้ยงเป็นไก่รุ่นไข่เพิ่มขึ้นหรือลดลงเพื่อให้ผลผลิตไข่ไก่ในกรณีที่เกษตรกรมีความต้องการลูกไก่ไข่ไปเลี้ยงเพิ่มมากขึ้นส่งผลให้ราคาลูกไก่ไข่สูงขึ้น เมื่อเกษตรกรมีความต้องการลูกไก่ไข่มากขึ้นจึงมีผลต่อการตัดสินใจนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ของบริษัทผู้ผลิตลูกไก่ไข่ที่จะเพิ่มปริมาณนำเข้าพ่อแม่พันธุ์เพิ่มขึ้นเพื่อผลิตเป็นลูกไก่ไข่ มาตอบสนองความต้องการของเกษตรกร บริษัทผู้ผลิตต้องวางแผนการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ล่วงหน้า 6 เดือน ดังนั้นราคาลูกไก่ไข่เพิ่มขึ้นหรือลดลงจะส่งผลต่อบริษัทผู้ผลิตไก่ไข่ กำหนดปริมาณการนำเข้าในอีก 2 ไตรมาสต่อมา

Dummy เป็นตัวแปรที่มีการควบคุมการนำเข้า โดยกำหนดให้เป็นตัวแปรที่มีค่า 0 คือ ตั้งแต่ปี 2536 – 2544 ซึ่งเป็นปีที่ไม่มี การควบคุมปริมาณการนำเข้า ตัวแปรที่มีค่า 1 คือ ตั้งแต่ปี 2545 – 2546 ซึ่งเป็นปีที่มีการควบคุมปริมาณการนำเข้า

สมมติฐานของการศึกษา

ในการวิเคราะห์อุปสงค์นำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ของประเทศไทย ได้กำหนดสมมติฐานของการศึกษาไว้ดังนี้

1. ราคาไข่ไก่คละที่เกษตรกรขายได้(Pe) ที่ปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ของประเทศไทย

$$\frac{\partial Q}{\partial Pe} > 0$$

2. รายได้ประชาชาติต่อหัว (I) ที่ปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ของประเทศไทย

$$\frac{\partial Q}{\partial I} > 0$$

3. ราคาลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่นำเข้า(Pps) ที่ปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ของประเทศไทย

$$\frac{\partial Q}{\partial Pps} < 0$$

4. ราคาลูกไก่ไข่ ใน 2 ไตรมาสที่ผ่านมา (Pc_{t-2}) ที่ปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ของประเทศไทย

$$\frac{\partial Q}{\partial (Pc_{t-2})} > 0$$

2. ผลกระทบการควบคุมการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่(เพศเมีย)ที่มีต่อราคาไข่ไก่

โดยจะเปรียบเทียบระหว่างการควบคุมปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่กับราคาของไข่ไก่ว่ามีผลกระทบหรือไม่เพียงใด จากนโยบายควบคุมและจัดสรรการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ โดยกำหนดความสัมพันธ์ของราคาไข่ไก่ได้ เขียนเป็นสมการถดถอยเชิงซ้อนรูปแบบเส้นตรง ได้ดังนี้

$$Pe_t = a + b1Qps_{(t-3)} + b2 Qps_{(t-4)} + b3 Qps_{(t-5)} + b4 I_{(t)} \quad (5)$$

โดยกำหนดให้

Pe_t = ราคาไข่ไก่คณะที่เกษตรกรขายได้(บาทต่อ 1,000,000 ฟอง) (ไตรมาสที่ t)

a = ค่าคงที่ของสมการถดถอย

$Qps_{(t-3)}$ = ปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่(เพศเมีย) (ตัว) (ไตรมาสที่ t-3)

$Qps_{(t-4)}$ = ปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่(เพศเมีย) (ตัว) (ไตรมาสที่ t-4)

$Qps_{(t-5)}$ = ปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่(เพศเมีย) (ตัว) (ไตรมาสที่ t-5)

$I_{(t)}$ = รายได้ประชาชาติต่อหัว (บาท ต่อ คน) (ไตรมาสที่ t)

การวิเคราะห์เพื่อต้องการทราบว่า การเปลี่ยนแปลงของปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่มีผลกระทบต่อราคาไข่ไก่ และทำให้ราคาไข่ไก่เพิ่มขึ้นหรือไม่ เนื่องจากตามที่ได้กล่าวไปแล้ว ในบทที่ 3 ว่าปริมาณนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ในไตรมาสปัจจุบัน นำมาเลี้ยงเพื่อมาเป็นพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่เพื่อให้ไข่เชื้อและเข้าตู้ฟักเพื่อฟักเป็นลูกไก่ไข่ แล้วนำมาเลี้ยงต่อจนกระทั่งเป็นไก่ไข่ที่สามารถให้ผลผลิตไข่ไก่ได้ ต้องใช้เวลาประมาณ 9 เดือน – 1 ปีขึ้นไปปริมาณนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ที่นำเข้ามาแล้วใน 3 ไตรมาส 4 ไตรมาส และ 5 ไตรมาสที่ผ่านมา

ปริมาณนำเข้าในช่วงดังกล่าวจะส่งผลให้มีการผลิตไข่ไก่ที่ออกสู่ตลาด ซึ่งจะทำให้ราคาไข่ไก่จะเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงเล็กน้อยเพียงใด เป็นความยืดหยุ่นราคาไข่ไก่ต่อการปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่

$$\text{ความยืดหยุ่นต่อราคาไข่ไก่} = \frac{\% \text{ การเปลี่ยนแปลงของราคาไข่ไก่}}{\% \text{ การเปลี่ยนแปลงของปริมาณนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่}}$$

บทที่ 3

การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่และธุรกิจไก่ไข่

1. สภาพทั่วไปของการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ และธุรกิจไก่ไข่

ธุรกิจการผลิตลูกไก่ไข่ในประเทศไทย จะต้องอาศัยการนำเข้าลูกไก่ปู่ย่าพันธุ์ไก่ไข่ (Grand Parent Stocks) และ ลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ (Parent stocks) จากต่างประเทศ เช่น ประเทศฝรั่งเศส เยอรมัน เนเธอร์แลนด์ และอเมริกา เป็นต้น ทั้งนี้เพราะได้มีการพัฒนาสายพันธุ์จากบริษัทที่เป็นเจ้าของสายพันธุ์ ทำให้สายพันธุ์ไก่มีคุณสมบัติที่ดีและเหมาะสมกับการเป็นไก่พันธุ์ไข่ โดยจะสามารถปรับตัวได้กับสภาพแวดล้อมการเลี้ยงไก่ไข่ของประเทศไทยได้ รวมถึงจะเป็นไก่ไข่ที่ให้ผลผลิตไข่ไก่ที่มีขนาดฟองโต อัตราการให้ไข่สูงและให้ไข่ได้นาน ไม่มีปัญหาเรื่องอายุและน้ำหนักตัวของไก่ในช่วงการขยาย รวมถึงเวลาปลดขายเป็นไก่เนื้อ เป็นต้น

การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่จากต่างประเทศ จะมีความแตกต่างในด้านลักษณะสายพันธุ์ ทำให้การผลิตลูกไก่ไข่ในประเทศไทยมีความแตกต่างกันไป เช่น อัตราการเจริญเติบโต , น้ำหนักตัวเมื่อไก่โตเต็มที่ อัตราการให้ไข่ การให้ผลผลิตไข่ไก่ที่มีขนาดฟองใหญ่ ความทนต่อโรค และสภาพแวดล้อมอากาศ เป็นต้น ซึ่งวิธีการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่จากต่างประเทศ สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 วิธี

1. ผู้ผลิตลูกไก่นำเข้าพ่อแม่พันธุ์ด้วยตนเองโดยนำเข้าลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่อายุ 1 วัน ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ผลิตที่มีปริมาณการนำเข้าจำนวนค่อนข้างมาก และจะมีการนำเข้าอย่างสม่ำเสมอทุก ๆ ปี โดยการสั่งซื้อและทำสัญญาซื้อขายปีต่อปีจากบริษัทผู้ผลิตลูกไก่ไข่พ่อแม่พันธุ์ในต่างประเทศที่เป็นเจ้าของสายพันธุ์ ซึ่งบางบริษัทจะได้เป็นผู้ที่ได้รับสิทธิในการเป็นตัวแทนจำหน่ายสายพันธุ์ที่นำเข้าแต่เพียงผู้เดียวในประเทศ เช่น เครือเบทาโกรได้รับสิทธิในการเป็นตัวแทนจำหน่ายไก่ไข่พันธุ์โลห์มันน์ (Lohmann) แต่เพียงผู้เดียวในประเทศไทย เป็นต้น

2. นำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่โดยผ่านตัวแทน โดยอาจจะผ่านตัวแทนที่เป็นบริษัทผู้ผลิตลูกไก่ไข่รายใหญ่ และตัวแทนที่ไม่ได้ประกอบธุรกิจการผลิตลูกไก่ไข่ ซึ่งจะเป็นนายหน้าในการนำเข้าลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ ตัวแทนจะเป็นผู้รวบรวมปริมาณการสั่งซื้อ การนำเข้าด้วยวิธีนี้จะใช้กับผู้ผลิตลูกไก่ไข่เล็ก มีปริมาณการสั่งซื้อจำนวนน้อย เช่น เกษตรกรผู้ผลิตไก่ไข่ที่ต้องการผลิตลูกไก่ไข่เพื่อใช้เองภายในฟาร์ม เป็นต้น (ศุมาลิน , 2541)

1.1 ประเภทของผู้ผลิตและนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่

ผู้ประกอบการผลิตและนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ จะเป็นผู้ดำเนินการเลี้ยงและผลิตพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ โดยจะเป็นผู้นำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่เพื่อมาผลิตเป็นไก่ไข่ในเชิงการค้า แล้วจำหน่ายให้กับเกษตรกรหรือเพื่อเลี้ยงเอง ลักษณะของผู้ประกอบการขนาดใหญ่มีการดำเนินธุรกิจที่สำคัญคือ

1. การรับสิทธิเป็นตัวแทนนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ ผู้ผลิตจะนำเข้าจากต่างประเทศจะเป็นลักษณะที่เป็นผู้มีสิทธิในการนำเข้าแต่เพียงผู้เดียวในประเทศไทย เช่น เครือเบทาโกร เป็นตัวแทนนำเข้าไก่พ่อแม่พันธุ์โลห์มัน (Lohmann)

2. ธุรกิจเป็นแบบครบวงจร ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นบริษัทผู้นำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ที่ เป็นผู้ประกอบการรายใหญ่ในอุตสาหกรรมนี้ โดยมีธุรกิจหลักที่สำคัญดังนี้

- 2.1 การผลิตอาหารสัตว์
- 2.2 การเพาะพันธุ์สัตว์
- 2.3 การจำหน่ายยาและวัคซีนและอาหารเสริมสำหรับสัตว์
- 2.4 อุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้สำหรับโรงเรือนและการเลี้ยงสัตว์
- 2.5 โรงงานฆ่าชำแหละและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสัตว์

ธุรกิจครบวงจรของผู้ผลิตรายใหญ่ในอุตสาหกรรมนี้ จะมีทั้งการลงทุนในธุรกิจฟาร์มไก่ของบริษัทเอง รวมถึงมีโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่อาศัยวัตถุดิบทางการเกษตรเป็นปัจจัยในการผลิต รวมถึงมีการจัดช่องทางการจำหน่ายและการตลาดขายผลผลิตไข่ไก่ทั้งในประเทศและทำธุรกิจส่งออกไข่ไก่ไปต่างประเทศ เช่น เครือเจริญโภคภัณฑ์ เป็นต้น

ลักษณะของผู้ประกอบการผลิตและนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

1. ผู้ประกอบการผลิตพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ที่นำเข้าปู่-ย่าพันธุ์ไก่ไข่ (Grand Parent Stocks)
จะดำเนินธุรกิจการเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่ที่จะนำเข้าลูกไก่ปู่ย่าพันธุ์จากต่างประเทศ เพื่อมาผลิตเป็นลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ที่ผลิตภายในประเทศมีจำนวน 1 บริษัท คือ บริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด (มหาชน)

เครือเจริญโภคภัณฑ์ได้นำเข้าปู่ย่าพันธุ์ไก่ไข่ เพื่อเลี้ยงและทำการผลิตพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ภายในประเทศ เพื่อใช้เป็นพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่เอง ขายภายในประเทศและขายส่งออกลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ไปต่างประเทศ เนื่องจากเป็นผู้ผลิตไก่ไข่รายใหญ่ที่สุดในธุรกิจนี้ เพราะเป็นผู้ผลิตที่มีความพร้อมด้านการเงิน การพัฒนาสายพันธุ์ รวมถึงเครื่องมืออุปกรณ์และบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการดำเนินธุรกิจนี้ ซึ่งมีความได้เปรียบทางด้านเทคโนโลยีในการผลิตลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ได้เอง ทำให้สามารถผลิตลูกไก่ไข่ได้ปริมาณมาก ถือได้ว่าเป็นผู้ผลิตลูกไก่ไข่รายใหญ่ที่สุด โดยมีสัดส่วนการตลาดอยู่ประมาณร้อยละ 50 เช่น จากปริมาณการผลิตลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ที่ได้แจ้งไว้จากการได้รับการจัดสรรนำเข้าปู่ย่าพันธุ์ไก่ไข่ในปี 2545 สามารถผลิต PS จากการนำเข้าปู่ย่าพันธุ์ไก่ไข่ (GP) ได้จำนวนที่ผลิตไว้ใช้เอง 172,500 ตัว และส่งออกจำนวน 382,410 ตัว เป็นต้น (ตารางที่ 11)

การนำเข้าปู่ย่าพันธุ์ไก่ไข่(เพศเมีย) จะนำเข้าเป็นลูกไก่ปู่ย่าพันธุ์อายุ 1 วัน เพื่อนำมาเลี้ยงประมาณ 20 สัปดาห์ และเริ่มให้ไข่เมื่ออายุ 21 สัปดาห์ อัตราการเลี้ยงรอดร้อยละ 95 ปู่ย่าพันธุ์ไก่ไข่(เพศเมีย)1 ตัว จะให้ลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ที่ผลิตได้ภายในประเทศจำนวน 60 ตัว

จากข้อมูลได้มีการเริ่มนำเข้าปู่ย่าพันธุ์ไก่ไข่ (GP) มาตั้งแต่ปี 2541 ปริมาณนำเข้าทั้งเพศเมียและเพศผู้จำนวนรวม 6,475 ตัว และเพิ่มขึ้นเป็น 10,018 ตัว ในปี 2543 โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 54.42 เนื่องจากช่วงปี 2541-2542 ราคาไข่ไก่แต่ละที่เกษตรกรขายได้มีราคาสูงขึ้น คือ ราคาไข่ไก่เฉลี่ยฟองละ 1.73 บาทและ 1.61 บาท ตามลำดับ เป็นแรงจูงใจให้มีการเลี้ยงไก่ไข่เพิ่มขึ้น

ในปี 2545 ได้เริ่มทำการควบคุมปริมาณการนำเข้าพันธุ์ไก่ไข่ และปริมาณการผลิต

พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ภายในประเทศ เครือเจริญโภคภัณฑ์ได้รับการจัดสรรนำปู่ย่าพันธุ์ไก่ไข่ (เพศเมีย) จำนวน 9,660 ตัว แต่ไม่ได้นำเข้าในปีนี้ และได้เริ่มนำเข้าในปี 2546 โดยแยกเป็นเพศผู้ จำนวน 1,335 ตัวและเพศเมียจำนวน 9,589 ตัว จำนวนรวม 10,924 ตัว ปริมาณนำเข้าเพิ่มจากปี 2544 นำเข้าจำนวน 8,940 ตัว เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.26

ตารางที่ 4 ปริมาณการนำเข้าปู่ย่าพันธุ์ไก่ไข่ (GP) ปี2542-2546

ปี	G.P. (ตัว)		
	ผู้	เมีย	รวมจำนวน(ตัว)
2541	725	5,750	6,475
2542	435	3,450	3,885
2543	1,393	8,625	10,018
2544	1,551	8,940	10,491
2545	0	0	0
2546	1,335	9,589	10,924

ที่มา : กรมปศุสัตว์

2. ผู้ประกอบการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่จากต่างประเทศ มีบริษัทผู้ผลิตไก่ไข่ที่ต้องนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่จากต่างประเทศเพื่อนำมาเลี้ยงและผลิตลูกไก่ไข่จำนวน 7 บริษัทและ

จำนวน 1 ฟาร์มในปี 2545 มีบริษัท อุตสาหกรรมสัตว์ไทย แต่ในปี 2546 ได้เลิกเลี้ยง จึงไม่มีการจัดสรรนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ ดังนั้นจากตัวเลขการจัดสรรการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่(เพศเมีย) ในปี 2546 ได้จำนวน 236,276 ตัว (ตารางที่ 3) โดยมีสหกรณ์ผู้เลี้ยงไก่ไข่ชลบุรี/แปดริ้ว ได้เริ่มขอนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่เข้าเลี้ยงให้สมาชิกของสหกรณ์

ลักษณะของผู้ประกอบการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ประเภทนี้สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

2.1 ผู้ผลิตลูกไก่ไข่ในเชิงการค้า ผู้ผลิตไก่ไข่ที่นำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่จากต่างประเทศจะมีผู้ผลิตรายใหญ่ โดยมีบริษัทในเครือเบทาโกร และ บริษัท แหลมทอง เป็นผู้ผลิตรายใหญ่ของอุตสาหกรรมนี้อันดับที่ 2 และ 3 ตามลำดับ รองจากเครือเจริญโภคภัณฑ์ และอันดับที่ 3 4 และ 5 คือ บริษัท ฟาร์มไก่พันธุ์เกิดเจริญ บริษัท ฟาร์มกรุงไทย และ บริษัทยูไนเต็ด จะดำเนินการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ เพื่อเลี้ยงและทำการผลิตลูกไก่ไข่ทั้งไว้ใช้เลี้ยงในฟาร์มตัวเอง และขายให้กับเกษตรกร นำไปเลี้ยงต่อไปเป็นไก่ไข่

ในปี 2546 ทางสหกรณ์ผู้เลี้ยงไก่ไข่ชลบุรี แปดริ้ว ได้เริ่มขอรับการจัดสรรนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ และได้รับการจัดสรรให้นำเข้าได้จำนวน 22,400 ตัว เพื่อมาเลี้ยงและทำผลิตลูกไก่ไข่ให้กับเกษตรกรที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์ ฯ ภายในเอง เนื่องจากได้รับผลกระทบจากการควบคุมในปี 2545 ทำให้เกิดปัญหาลูกไก่ไข่ขาดแคลน และลูกไก่ไข่มีราคาแพง ทำให้สมาชิกเกษตรกรได้รับความเดือดร้อน

2.2 ผู้ผลิตลูกไก่ไข่ที่ใช้ภายในฟาร์มตนเอง เช่น อุดมชัยฟาร์ม เป็นผู้ผลิตที่นำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่เพื่อผลิตลูกไก่ไข่ใช้เองในฟาร์ม โดยได้รับการจัดสรรนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่จำนวน 3,500 ตัว

1.2 ปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ (Parent Stocks)

ผลผลิตไก่ไข่และไข่ไก่ของประเทศไทยในเชิงการค้า ได้มาจากการนำเข้าพันธุ์ไก่จากต่างประเทศ โดยส่วนมากจะนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ (PS) ใช้ในการผลิตลูกไก่ไข่ เพราะจะใช้เวลาในการผลิตสั้น และให้ผลตอบแทนที่รวดเร็วกว่าการนำเข้าปุ๋ยพันธุ์ (GP) จากข้อมูลปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่จากต่างประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปีตั้งแต่ปี 2536 – 2539 โดยในปี 2536 มีการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ทั้งเพศผู้และเพศเมียรวมกัน 422,392 ตัว และเพิ่มขึ้นเป็น 616,680 ตัวในปี 2539 โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.62 จากปี 2538 ซึ่งนำเข้าจำนวน 547,566 ตัว (ตารางที่ 1) เนื่องจากธุรกิจไก่ไข่และไข่ไก่ค่อนข้างประสบความสำเร็จ การเลี้ยงไก่ไข่เพื่อผลิตไข่ไก่ได้ขยายตัวเพิ่มขึ้น เนื่องจากปัจจัยทางด้านราคาไข่ไก่ เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่และขายผลผลิตไข่ไก่ได้รับผลตอบแทนในการขายไข่ไก่ในราคาที่สูงเพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งราคาไข่ไก่ที่เกษตรกรขายได้ในปี 2539 เฉลี่ยฟองละ 1.42 บาท ต้นทุนไข่ไก่เฉลี่ยฟองละ 1.25 บาท ทำให้ได้รับกำไรเฉลี่ยฟองละ 0.17 บาท ผลตอบแทนที่ได้รับหรือกำไรจะเป็นแรงจูงใจให้เกษตรกรทำการขยายการเลี้ยงไก่ไข่เพิ่มขึ้นกันมาก

ซึ่งจากการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ที่เพิ่มสูงมากในปี 2539 ทำให้ปริมาณการเลี้ยงไก่ไข่ในปี 2540 มีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็น 42.02 ล้านตัว ปริมาณลูกไก่ไข่ที่ผลิตออกมาจำนวนมากทำให้ราคาลูกไก่ไข่ลดลง เพราะปริมาณไก่ไข่ในปี 2540 จะขึ้นกับปริมาณนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ในปี 2539 เนื่องจากปี 2540 เกษตรกรเริ่มชะลอการเลี้ยงไก่ไข่ เพราะราคาอาหารสัตว์ที่ปรับตัวสูงขึ้นทำให้ต้นทุนไข่ไก่สูงขึ้น และประกอบกับเป็นปีที่เศรษฐกิจเริ่มตกต่ำ ทำให้เกิดการชะลอตัวในการลงทุนและการบริโภคด้วย

จากปี 2540 ที่การผลิตไก่ไข่ชะลอตัวทำให้ปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่เริ่มลดลง เช่น ในปี 2541 ปริมาณนำเข้ารวม 406,490 ตัว ลดลงร้อยละ 13.46 จากปี 2540 ส่งผลให้ปริมาณการเลี้ยงไก่ไข่ในปี 2542 มีจำนวน 40.79 ล้านตัว จากข้อมูลพบว่าปริมาณการนำเข้าเริ่มลดลงเรื่อยๆ ในปี 2543 ราคาไข่ตกต่ำมาก โดยมีราคาเฉลี่ยฟองละ 1.17 บาท แต่ต้นทุนไข่ไก่เฉลี่ยฟองละ 1.43 บาท ทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงต้องประสบภาวะขาดทุนเฉลี่ยฟองละ 0.26 บาท จึงลดปริมาณการเลี้ยงไก่ไข่ทำให้ปี 2544 ปริมาณการเลี้ยงไก่ไข่ลดลงเป็น 39.62 ล้านตัว เนื่องจากปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ที่ลดลงในปี 2543 รวมถึงมีการรวมตัวกันของบริษัทผู้ผลิตไข่ไก่ในการทำลายลูกไก่ เพื่อรักษาเสถียรภาพของราคาในธุรกิจไข่ไก่แล้ว ยังเกิดปัญหาอื่นที่ทำให้ปริมาณการเลี้ยงไก่ไข่ลดลงคือ โรคระบาดในไก่ไข่ คือ โรคมาเร็กซ์ ส่งผลให้ไก่ตายไปจำนวนหนึ่ง

ดังนั้นปริมาณไข่ในปี 2544 ที่มีจำนวนลดลงส่งผลทำให้ราคาไข่ไก่เริ่มปรับตัวสูงขึ้นเป็นฟองละ 1.50 บาท การเพิ่มสูงขึ้นของราคาไข่ไก่ทำให้เกษตรกรหันมาขยายการเลี้ยงอีกในปี 2544 จึงมีการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่เพิ่มสูงขึ้นอีกมีจำนวนนำเข้ารวม 400,390 ตัว เพิ่มขึ้นร้อยละ 52.70 ทำให้ราคาไข่ไก่เกิดความผันผวนไม่มีเสถียรภาพในปี 2545 ราคาไข่ไก่ลดลงเหลือฟองละ 1.41 บาท ในขณะที่ต้นทุนการผลิตไข่ไก่อยู่ที่ฟองละ 1.52 บาท ทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงไข่ไก่ประสบปัญหาขาดทุน ดังนั้นตั้งแต่ปี 2545 ได้มีคณะกรรมการไข่ไก่แห่งชาติเข้ามาดูแลปรับแผนการผลิตไข่ไก่ทั้งระบบ โดยมีมาตรการแทรกแซงของรัฐบาลมีมาตรการแก้ไขปัญห โดยควบคุมปริมาณการผลิตไข่ไก่ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยเริ่มทำการควบคุมปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่ตั้งแต่เดือนมกราคม 2545 เป็นต้นไป จึงส่งผลให้ ปี 2545 ปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่จำนวน 252,343 ตัวและจำนวน 200,690 ตัว ในปี 2546 ตามลำดับ

1.3 การผลิตไข่ไข่

ธุรกิจไข่ไก่ของประเทศไทยในการผลิตไข่ไก่ การผลิตลูกไก่ที่ต้องนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่จากต่างประเทศ จะเป็นการนำเข้าเป็นลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่อายุ 1 วัน ซึ่งจะใช้เวลาในการเลี้ยงประมาณ 20 สัปดาห์ จึงเป็นไก่รุ่นที่จะเริ่มให้ไข่ได้ และจะให้ไข่เป็นระยะเวลา 52 สัปดาห์ หรือ 1 ปี ส่วนไข่ที่ได้จากแม่พันธุ์ไข่ไก่จะถูกนำไปเข้าสู่ฟัก โดยใช้ระยะเวลาฟักประมาณ 3

สัปดาห์ จะได้เป็นลูกไก่ไข่อายุ 1 วัน จากนั้นจะต้องมีการคัดเพศของลูกไก่ไข่วิทยจะได้ลูกไก่เพศเมียและเพศผู้ ในอัตราส่วนร้อยละ 50:50 โดยลูกไก่ไข่วิทยจะจำหน่ายให้เกษตรกรหรือนำไปเลี้ยงเพื่อผลิตไข่ไก่ ส่วนลูกไก่ไข่วิทยจะนำไปขายให้เกษตรกรที่ซื้อเป็นไก่เนื้อโดยเลี้ยงเพื่อบริโภคเนื้อต่อไป การผลิตลูกไก่ไข่วิทยของบริษัทผู้ผลิตจะมีการนำลูกไก่ไข่วิทยได้จากโรงฟักแบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนแรก นำไปเป็นลูกไก่ไข่วิทยที่ฟักได้ อายุ 1 วัน เข้าเลี้ยงในฟาร์มของผู้ผลิตเอง โดยอาจจะเป็นการเลี้ยงแบบทำสัญญาจ้างเลี้ยงหรือสัญญาประกันราคากับเกษตรกร เพื่อเลี้ยงต่อไปอีกประมาณ 16-18 สัปดาห์ เพื่อเลี้ยงต่อไปเป็นไก่รุ่นพันธุ์ไข่หรือไก่สาว แล้วรับซื้อไก่สาวคืนในราคาประกันตามสัญญา จากนั้นบริษัทจะนำไปขายให้กับเกษตรกรที่ต้องการนำไปเลี้ยงเป็นไก่ไข่วิทยกรงเพื่อเลี้ยงให้ได้ผลผลิตไข่ไก่ต่อไป

ส่วนที่สอง นำลูกไก่ไข่วิทยที่ฟักได้ไปบรรจุใส่กล่องและจัดจำหน่าย เป็นลูกไก่ไข่วิทยให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่วิทยทั้งรายใหญ่และรายเล็ก ตัวแทนจำหน่ายของผู้ผลิต (Agent) และขายผ่านตัวแทนขายหรือพนักงานขายของบริษัทผู้ผลิต เป็นต้น บริษัทผู้ผลิตลูกไก่ไข่วิทยจะมีการทำธุรกิจครบวงจร เช่น เครือเจริญโภคภัณฑ์ เครือเบทาโกร และบริษัท แผลมทอง เป็นต้น โดยจะทำการจำหน่ายทั้งอาหารสัตว์ ลูกไก่ไข่วิทย ลูกไก่เนื้อ ยาและเวชภัณฑ์ รวมถึงผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ของบริษัท ซึ่งบางครั้งการขายลูกไก่ไข่วิทยให้กับเกษตรกรจะพ่วงขายอาหารสัตว์ไปด้วย เพื่อเป็นการขยายตลาดทั้งไก่ไข่วิทยและอาหารสัตว์

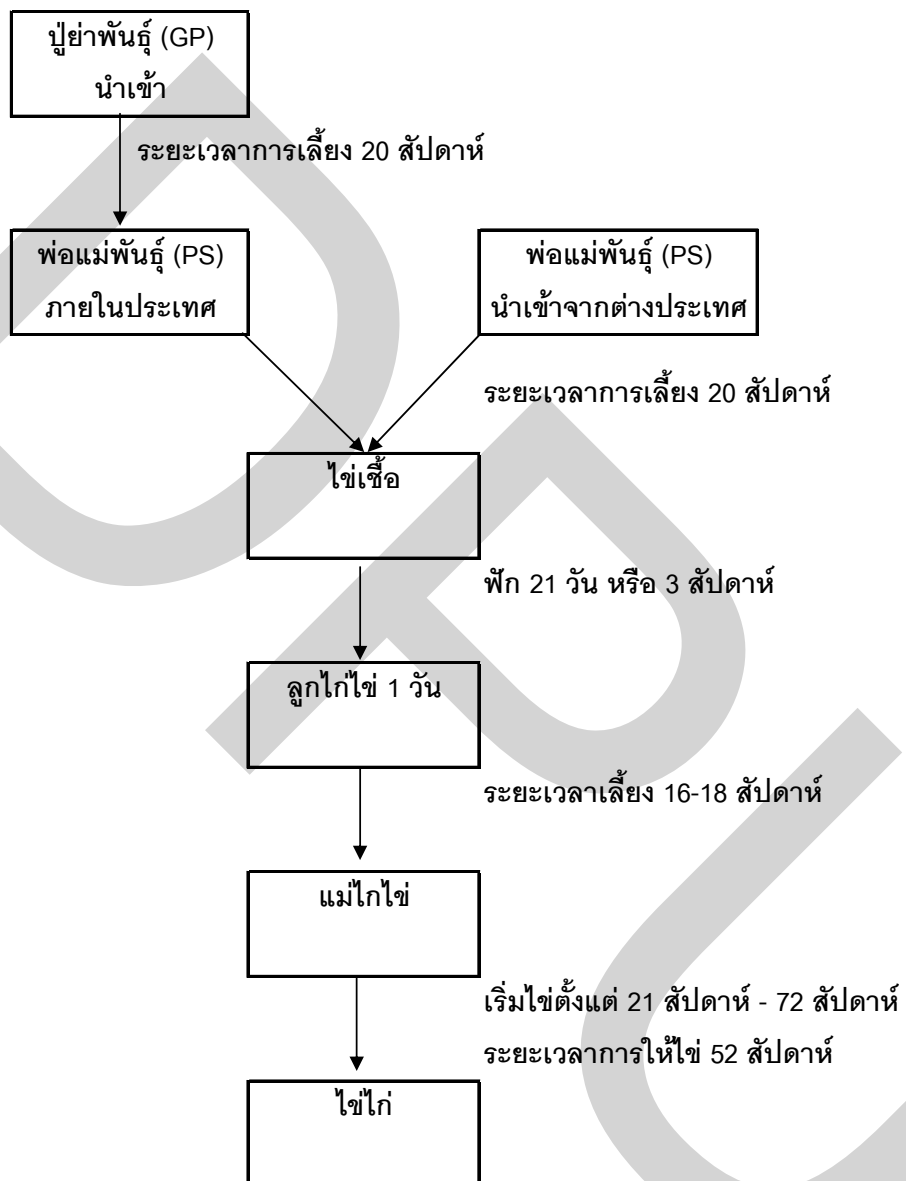
ปริมาณการเลี้ยงไก่ไข่วิทยในประเทศไทย จะขึ้นอยู่กับปริมาณพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่วิทย(เพศเมีย) โดยจะเป็นแม่พันธุ์ไก่ไข่วิทยที่นำเข้า โดยเลี้ยงประมาณ 20 สัปดาห์ และจะเริ่มให้ไข่เมื่ออายุ 21 สัปดาห์ แม่พันธุ์ไก่ไข่วิทย (PS) 1 ตัว จะให้ลูกไก่ไข่วิทย (Layer) เฉลี่ยสัปดาห์ละ 1.5 ตัว หรือได้เท่ากับ 90 ตัว ตลอดช่วงอายุ 80 สัปดาห์ (กรมปศุสัตว์) ระยะเวลาตั้งแต่แม่พันธุ์ไก่ไข่วิทยพ่อแม่พันธุ์จากต่างประเทศมาเลี้ยงเพื่อผลิตเป็นแม่ไก่ไข่วิทยจำหน่ายให้เกษตรกรในแต่ละรุ่น พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่วิทยที่นำเข้า ต้องใช้เวลาเลี้ยงประมาณ 20 สัปดาห์ แม่พันธุ์ไก่ไข่วิทยจึงเริ่มให้ไข่ที่เป็นไข่เชื้อ และนำเข้าตัวฟัก 3 สัปดาห์เพื่อฟักเป็นลูกไก่ไข่วิทยอายุ 1 วัน หรือรวมระยะเวลาในการเลี้ยงที่ผลิตเป็นลูกไก่ไข่วิทยประมาณ

5-6 เดือน จากนั้นก็นำไปเลี้ยงต่อเป็นไก่อุ่นหรือไก่สาวโดยใช้เวลาเลี้ยง 16-18 สัปดาห์ ไก่สาวจะเริ่มให้ไข่ที่อายุ 21 สัปดาห์ ซึ่งรวมระยะเวลาดังแต่นำเข้าพ่อแม่พันธุ์จนถึงเป็นไก่ไข่ยืนกรงให้ไข่ ซึ่งจะได้ผลผลิตไข่ไก่ออกมาสู่ตลาด จะใช้ระยะเวลาประมาณ 9 เดือน – 1 ปีขึ้นไป ถ้าเป็นการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์จะต้องใช้ระยะเวลาเพิ่มอีก 20 สัปดาห์ จึงจะมีผลต่อปริมาณการผลิตไข่ไก่ โดยจะใช้ระยะเวลาประมาณ 1 ปี – 1 ปีครึ่งขึ้นไป

ตั้งแต่นำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ได้มาแล้ว จนกระทั่งแม่พันธุ์ไก่ไข่เริ่มฟักเป็นไข่เชื้อ และเริ่มให้ไข่ต่อไปอีกประมาณ 52 สัปดาห์หรือ 12 เดือน จึงจะปลดขาย ดังนั้นรวมใช้ระยะเวลาอายุการเลี้ยงพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่จนกระทั่งปลดขาย รวมระยะเวลาทั้งสิ้นเป็น 18 เดือน

ภาพที่ 3 วงจรธุรกิจไก่ไข่

วงจรธุรกิจไก่ไข่และไข่ไก่

1.4 พันธุ์โกไข่

พันธุ์โกไข่ที่นิยมเลี้ยงในประเทศไทยในปัจจุบันส่วนมากแล้วเป็นพันธุ์ไฮบริดที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ ซึ่งเป็นพันธุ์ที่ได้มีการคัดเลือกและปรับปรุงพัฒนาพันธุ์มาเป็นอย่างดีแล้ว เช่น ไข่ฟองโต และให้ไข่ทน พันธุ์โกไข่ที่มีการเลี้ยงกันมาก ในขณะนี้กรมปศุสัตว์ได้แบ่งออกได้ 3 ประเภทด้วยกัน คือ

1 พันธุ์แท้

1.1 พันธุ์โรดไอส์แลนด์แดง หรือที่เรียกสั้นว่า ไก่โรด เป็นไก่พันธุ์กึ่งไข่กึ่งเนื้อ นิยมนำมาเป็นพ่อพันธุ์ในการผลิตลูกไก่ไข่ลูกผสม เป็นไก่พันธุ์เก่าแก่พันธุ์หนึ่ง มีอายุกว่า 100 ปี โดยการผสมและคัดเลือกพันธุ์ ไก่พันธุ์โรดไอส์แลนด์แดงมี 2 ชนิดคือ ชนิดหงอนกุหลาบและชนิดหงอนจักรแต่ที่นิยมเลี้ยงกันแพร่หลายเป็นชนิดหงอนจักร

ไก่โรดไอส์แลนด์แดงหงอนจักรมีรูปร่างค่อนข้างยาวและลึก เหมือนสี่เหลี่ยมยาว ขนมีสีน้ำตาลแกมแดง หงอนจักร ผิวหนังและแข้งสีเหลือง แผ่นหุ้มสีสีแดง เปลือกไข่มีสีน้ำตาล ลักษณะนิสัยเชื่อง แข็งแรง สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี เริ่มให้ไข่เมื่ออายุระหว่าง 5 -6 เดือน ให้ไข่ประมาณ 280 – 300 ฟอง น้ำหนักตัวเมื่อโตเต็มที่เพศผู้หนัก 3.1 – 4.0 กิโลกรัม เพศเมียหนัก 2.2 – 4.0 กิโลกรัม สมัยก่อนนิยมเลี้ยงเป็นไก่ไข่เพราะให้ไข่ดก แต่ปัจจุบันนิยมเลี้ยงเป็นไก่ต้นพันธุ์ ในการผลิตไก่ไข่ลูกผสมทางการค้า เพื่อให้ได้ลูกผสมที่สามารถคัดเพศได้เมื่ออายุ 1 วัน โดยดูความแตกต่างของสีขน ไก่ไข่เพื่อการค้าในปัจจุบันที่ให้ไข่เปลือกสีน้ำตาลนั้น มักมาจากการผสมข้ามพันธุ์ของไก่โรดไอส์แลนด์แดงหงอนจักรกับไก่พันธุ์บาร์พลัมหรือลูกผสมที่จะได้ให้ไข่ดกไข่เปลือก มีสีน้ำตาลและให้ไข่ฟองโต

1.2 บาร์พลัมหรือ หรือที่เรียกกันว่า ไก่บาร์ เป็นไก่พันธุ์พลัมหรือที่มีขนบาร์ คือมีสีด้าสลับกับขาวตามขวางของขน หงอนจักร ผิวหนังสีเหลือง ให้ไข่เปลือกสีน้ำตาล เริ่มให้ไข่เมื่ออายุประมาณ 5-6 เดือนเคยเป็นไก่ที่ได้รับความนิยมเลี้ยงเป็นไก่ไข่ระยะหนึ่งประมาณ 27 ปีก่อนปัจจุบันใช้เป็นสายแม่ผสมกับไก่ตัวผู้พันธุ์โรดไอส์แลนด์แดงหรือพันธุ์นิวแฮมเชอร์ ลูกผสมที่ได้จะสามารถคัดเพศเมียวเมื่ออายุ 1 วันได้ โดยลูกผสมตัวเมีย จะมีขนสีด้าและให้ไข่ดก ส่วนลูกผสมตัวผู้มีสีบาร์ ปัจจุบันไก่บาร์พลัมหรือคยังนิยมใช้เป็นสายแม่ผสมกับไก่ตัวผู้โรดไอส์แลนด์แดง เพื่อผลิตลูกผสมชนิดคัดเพศได้เมื่อแรกเกิดโดยดูจากสีของขน

1.3. เล็กฮอร์นขาวหงอนจักร จัดเป็นไก่พันธุ์ที่นิยมเลี้ยงกันแพร่หลายที่สุดในบรรดาไก่ เล็กฮอร์นด้วยกัน เป็นพันธุ์ที่มีขนาดเล็ก ขนสีขาว ให้ไข่เร็ว ให้ไข่ดก ไข่เปลือกสีขาว มีประสิทธิภาพ ในการเปลี่ยนอาหารค่อนข้างสูงเพราะมีขนาดเล็ก ทนต่ออากาศร้อนได้ดี เริ่มให้ไข่เมื่ออายุ 4 ½ - 5 เดือน ให้ไข่ปีละประมาณ 300 ฟอง น้ำหนักเมื่อโตเต็มที่เพศผู้หนัก 2.2 – 2.9 กิโลกรัม เพศเมีย หนัก 1.8 – 2.2 กิโลกรัม ปัจจุบันนิยมใช้ไก่พันธุ์เล็กฮอร์นขาวหงอนจักรผสมข้ามสายพันธุ์ตั้งแต่ สองสายพันธุ์ขึ้นไป เพื่อผลิตเป็นไก่ไข่ลูกผสมเพื่อการค้า

2. พันธุ์ไก่ลูกผสม

เป็นไก่ที่เกิดจากการผสมพันธุ์ระหว่างไก่พันธุ์ 2 พันธุ์ โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ได้ไก่ ที่ให้ไข่ดก เพื่อเป็นการผลิตไข่ในราคาที่ถูกที่สุด ส่วนมากแล้วการผสมไก่ประเภทนี้ลูกผสมที่ได้จะมีลักษณะที่ดีกว่าพ่อแม่พันธุ์ โดยเฉพาะความทนทานต่อโรค ไก่ลูกผสมที่ยังมีผู้นิยมเลี้ยงอยู่บ้าง

ไก่ไฮ – บริด เป็นไก่พันธุ์ไข่ที่มีผู้นิยมเลี้ยงกันมากที่สุดในปัจจุบัน เป็นพันธุ์ไก่ที่ผสม ขึ้นเป็นพิเศษ ซึ่งบริษัทผู้ผลิตลูกไก่พันธุ์ไข่จำหน่ายได้มีการพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์ให้ได้ไก่พันธุ์ ที่ให้ผลผลิตไข่สูง และมีคุณภาพตามความต้องการของตลาด คือ ให้ไข่ดก เปลือกไข่สีน้ำตาล ไข่ฟองโตและไข่ทน ไก่ไฮ – บริดจะมีลักษณะเด่นประจำพันธุ์และมีข้อมูลประจำพันธุ์อย่างละเอียด เช่น อัตราการเจริญเติบโต เปอร์เซ็นต์การไข่ ระยะเวลาในการให้ไข่ ขนาดของแม่ไก่ อัตราการเลี้ยงรอด ขนาดของฟองไข่ สีของเปลือกไข่ ปริมาณอาหารที่กิน เป็นต้น

อย่างไรก็ตามไก่ไฮบริดนี้ต้องเลี้ยงด้วยอาหารที่มีคุณภาพสูง มีการจัดการที่ถูกต้อง เช่น การควบคุมน้ำหนักตัว การควบคุมการกินอาหาร การควบคุมแสงสว่าง ตลอดจนการสุขาภิบาลและ การป้องกันโรคที่ดี ด้วยเหตุนี้ที่ไก่ไฮ-บริดส่วนใหญ่มีการผสมพันธุ์ที่ดำเนินการโดยบริษัทผลิต พันธุ์ไข่เป็นการค้า บริษัทผู้นำเข้าพันธุ์ไก่ไข่ได้ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพ พันธุ์อยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้เพื่อให้ได้ผลผลิตไข่สูงมีลักษณะตามความต้องการของตลาด คือ ฟองโต เปลือกสีน้ำตาลและไข่ทน เป็นการใช้เทคโนโลยีที่ใช้ในการปรับปรุงพันธุ์ คือการผสมข้ามสาย พันธุ์ หรือผสมข้ามระหว่างตระกูลในพันธุ์เดียวกัน โดยไก่ไข่ไฮ-บริดจึงมีชื่อแตกต่างกันออกไป ตามแต่บริษัทผู้ผลิตลูกไก่พันธุ์ไข่จะตั้งขึ้น ที่นิยมเลี้ยงกันในประเทศไทยได้แก่ ISA Brown, Lohmann , Hisex และ Babcox เป็นต้น

1.5 ลักษณะของการประกอบการเลี้ยงไก่ไข่ของเกษตรกร

ประเภทของลักษณะการเลี้ยงไก่ไข่ของเกษตรกรสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. ผู้เลี้ยงอิสระ เป็นประเภทการเลี้ยงเองและขายผลผลิตเอง ส่วนใหญ่จะเป็นผู้เลี้ยงไก่รายใหญ่ โดยจะใช้เงินทุนของตนเองทั้งหมดในการประกอบธุรกิจ ได้แก่ การสร้างคอก โรงเรือน อุปกรณ์ในการเลี้ยง ค่าพันธุ์ไก่ ยา อาหาร ฯลฯ ซึ่งจะมีอิสระในการขายผลผลิตไข่ไก่จะขายผลผลิตไข่ไก่โดยจะขายให้ผู้ที่มาติดต่อรับซื้อในราคาตลาด โดยทั่วไปเกษตรกรจะขายให้กับพ่อค้าที่มาติดต่อซื้อขายกันเป็นประจำ ในแหล่งที่มีการเลี้ยงไก่ไข่มาก ๆ จะมีพ่อค้ารวบรวมจากกรุงเทพฯและปริมณฑล ซึ่งจะเรียกกันว่าล้งไข่ มารับซื้อไข่ไก่ถึงหน้าฟาร์มโดยตรง สามารถแบ่งการเลี้ยงอิสระได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1.1 เกษตรกรที่ซื้อลูกไก่ไข่มาเลี้ยง โดยจะซื้อลูกไก่ไข่จากบริษัทผู้ผลิตเป็นลูกไก่ไข่อายุ 1-7 วัน มาเลี้ยงจนกระทั่งเป็นไก่รุ่นที่สามารถให้ไข่ได้ แล้วขายไข่ให้กับพ่อค้าหรือผู้บริโภคร

1.2 เกษตรกรซื้อไก่ไข่รุ่นหรือไก่สาวมาเลี้ยง โดยจะซื้อไก่สาวอายุ 16-18 สัปดาห์ จากบริษัทมาเลี้ยงจนกระทั่งให้ไข่ แล้วขายไข่ให้กับพ่อค้าหรือผู้บริโภคร

2. ผู้เลี้ยงแบบมีสัญญาผูกพัน จะเป็นลักษณะที่ผู้เลี้ยงเป็นลูกเจ้าของบริษัทหรือของตัวแทนขายอาหารสัตว์ โดยผู้เลี้ยงจะเป็นผู้ลงทุนสร้างโรงเรือน อุปกรณ์การเลี้ยงไก่และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ส่วนค่าพันธุ์ไก่ อาหารสัตว์และยา บริษัทผู้ดำเนินธุรกิจจะเป็นผู้ลงทุนให้ทั้งหมด รวมถึงด้านการตลาดผู้ดำเนินธุรกิจจะมารับซื้อไข่ไก่ทั้งหมดถึงฟาร์มในราคาประกันที่ตกลงกันไว้ โดยคิดค่าตอบแทนให้หลังจากหักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการเลี้ยงไก่แล้ว ซึ่งข้อเสียของลักษณะการเลี้ยงไก่ประเภทนี้คือ เกษตรกรจะขาดอำนาจในการต่อรองราคาและไม่สามารถขยายการผลิตตามที่ต้องการได้ เนื่องจากราคาและผลตอบแทนได้มีการระบุไว้ตั้งแต่การทำสัญญาก่อนการเข้าเลี้ยงไก่แล้ว ส่วนข้อดีของการเลี้ยงแบบนี้คือ มีตลาดรองรับผลผลิตที่แน่นอน เกษตรกรไม่ต้องไปหาตลาดหรือขายผลผลิตด้วยตนเอง ทำให้ไม่มีไข่เหลือค้างในกรณีที่ราคาไข่ไก่ไม่ดี มีปริมาณผลผลิตไข่มากเกินไปเกินความต้องการบริโภค

ปัจจุบันมีเกษตรกรที่เลี้ยงประเภทนี้อยู่ภายใต้การดำเนินการของบริษัทที่ประกอบธุรกิจ
ในลักษณะครบวงจร เกษตรกรที่เลี้ยงไก่ไข่แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

2.1 เกษตรกรที่เลี้ยงไก่สาว โดยรับเอาลูกไก่ไข่อายุ 1 วัน จาก
บริษัทผู้ผลิตลูกไก่ไข่ มาเลี้ยงจนกระทั่งมีอายุครบ 16- 18 สัปดาห์ บริษัทจึงจะมาจับไก่สาวไปขาย
ให้เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ต่อไป

2.2 เกษตรกรที่เลี้ยงไก่ไข่ จะรับเอาลูกไก่ไข่อายุ 1 วัน จากบริษัทมา
เลี้ยงจนกระทั่งให้ไข่ แล้วบริษัทจะมารับซื้อไข่ไก่ทั้งหมดในราคาที่ตกลงกันไว้ไปจำหน่ายต่อไป
ให้ไข่แล้วบริษัทจะมารับซื้อคืนเพื่อไปขายต่อไป

1.6 ต้นทุนการผลิตไก่ไข่

ต้นทุนการเลี้ยงไก่ไข่จะประกอบด้วยค่าใช้จ่ายที่สำคัญ 2 ประการ คือ ค่าพันธุ์ไก่ไข่ คิดเป็นร้อยละ 20- 24 และค่าอาหารสัตว์คิดเป็นร้อยละ 61 -73 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมด ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงของต้นทุนการผลิต ที่จะได้รับผลกระทบโดยตรงจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยดังกล่าว นั้น จะแบ่งต้นทุนการเลี้ยงไก่ไข่ แบ่งออกเป็น

1. ต้นทุนการเลี้ยงไก่ไข่ อายุ 1 -22 สัปดาห์
2. ต้นทุนการเลี้ยงไก่ไข่ อายุ 23 – 75 สัปดาห์

ตารางที่ 5 ต้นทุนการผลิตไก่ไข่เฉลี่ย ปี 2536-2543

ปี	อายุ 1-22 สัปดาห์			อายุ 23-75 สัปดาห์		
	ต้นทุนผันแปร	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนรวม	ต้นทุนผันแปร	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนรวม
2536	59.20	4.52	63.72	259.71	9.85	269.56
2537	64.88	5.18	70.06	276.86	11.32	288.18
2538	66.23	1.05	67.28	294.26	10.50	304.76
2539	70.56	1.36	71.92	308.62	13.54	322.16
2540	68.88	1.04	69.92	327.13	10.36	337.49
2541	77.70	0.94	78.64	380.39	9.32	389.71
2542	76.81	1.23	78.04	360.88	12.25	373.13
2543	75.52	1.14	76.66	370.27	11.47	381.74

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

1. ต้นทุนการเลี้ยงไก่ไข่ อายุ 1-22 สัปดาห์ (ตารางที่ 5) ซึ่งจะเป็นต้นทุนในการเลี้ยงลูกไก่ไข่อายุ 1 วัน จนเป็นไก่รุ่น หรือเป็นไก่ไข่อื่นกรง ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่จะเป็นค่าอาหารและค่าพันธุ์ ต้นทุนรวมของการผลิตไก่ไข่ช่วงอายุ 1 – 22 สัปดาห์ ในปี 2536 ต้นทุนการผลิตไก่ไข่เพิ่มจากตัวละ 63.72 บาท เป็นเป็นตัวละ 76.66 บาท ในปี 2543 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 2.86 ต่อปี

ในปี 2543 ต้นทุนการผลิตไก่ไข่ลดลง ต้นทุนเฉลี่ยตัวละ 76.66 บาท ลดลงจากปี 2542 ที่มีต้นทุนการผลิตทั้งหมดเฉลี่ยตัวละ 78.04 บาท ลดลงร้อยละ 2 เนื่องจากราคาพันธุ์ไก่ลดลงจากตัวละ 17.92 บาทในปี 2542 เป็นตัวละ 14.38 บาทในปี 2543 ถึงแม้ว่าต้นทุนค่าอาหารผสมไก่ไข่เพิ่มขึ้น แต่เพิ่มเพียงเล็กน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับราคาพันธุ์ไก่ที่ลดลงอย่างมาก เนื่องจากปี 2543 มีปริมาณไก่ไข่มาก ส่งผลให้ต้นทุนค่าพันธุ์ไก่ลดลง

2. ต้นทุนการเลี้ยงไก่ไข่ อายุ 23-75 สัปดาห์ (ตารางที่ 6) และต้นทุนการผลิตไข่ไก่เป็นต้นทุนการเลี้ยงในระยะที่ไก่เริ่มให้ไข่ไปจนถึงปลดไก่ออก โดยไก่จะเริ่มให้ไข่เมื่ออายุประมาณ 20-22 สัปดาห์เป็นต้นไป ปัจจุบันไก่จะเริ่มให้ไข่เร็ว เพราะได้มีการปรับปรุงสายพันธุ์ไก่เพื่อให้ได้ผลผลิตเร็วและทำให้ไก่ให้ผลผลิตไข่ที่นานขึ้น ซึ่งมีค่าพันธุ์ในช่วงอายุ 23-75 สัปดาห์ก็คือ ต้นทุนทั้งหมดในช่วงอายุ 1 วัน – 22 สัปดาห์ ซึ่งในช่วงปี 2536-2543 ต้นทุนในการเลี้ยงไก่ไข่เพิ่มจากตัวละ 269.56 บาท ในปี 2536 เป็นตัวละ 381.74 บาทในปี 2543 (ตารางที่ 5) เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 5.24 ต่อปี ค่าใช้จ่ายของการเลี้ยงไก่ไข่ในช่วงระยะนี้ส่วนใหญ่ยังเป็นค่าอาหารและค่าพันธุ์สัตว์ ในแต่ละปีประมาณร้อยละ 70 และ ร้อยละ 20 ของต้นทุนทั้งหมด ตามลำดับ ช่วงที่ไก่เริ่มให้ไข่ต้นทุนจะสูงหรือต่ำ นอกจากจะขึ้นอยู่กับค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการเลี้ยงไก่ไข่แล้ว ยังขึ้นอยู่กับอัตราการให้ไข่ด้วย ถ้าไก่มีอัตราการไข่สูงก็จะทำให้ได้ผลผลิตไข่ไก่จำนวนมาก ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตไข่ถูกลง แต่ถ้าอัตราการให้ไข่ลดลงก็จะทำให้ต้นทุนการผลิตไข่สูงขึ้น (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2541)

ตารางที่ 6 ต้นทุนการผลิตไก่ไข่ อายุ 1-22 สัปดาห์ ปี 2542-2543

	2542	2543
ต้นทุนผันแปร		
ค่าพันธุ์สัตว์	17.92	14.38
ค่าอาหาร	51.32	53.57
ค่าแรงงาน	1.48	1.55
ค่ายาป้องกันและรักษาโรค	0.48	0.42
ค่าน้ำ - ค่าไฟฟ้าและอื่น ๆ	0.10	0.11
ค่าซื้ออุปกรณ์	0.06	0.09
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ฯ	0.18	0.20
ค่าซ่อมแซมเครื่องมือ	0.01	0.04
ค่าเสียโอกาสเงินลงทุน	1.73	1.70
หักราคาเมื่อปลดขาย	3.52	3.46
รวมต้นทุนผันแปร	76.81	75.52
ต้นทุนคงที่		
ค่าใช้ที่ดิน	0.08	0.08
ค่าเสื่อมโรงเรือนและอุปกรณ์	0.58	0.54
ค่าเสียโอกาสโรงเรือน	0.57	0.52
รวมต้นทุนคงที่	1.23	1.14
รวมต้นทุนการผลิตทั้งหมด	78.04	76.66

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 7 ต้นทุนการผลิตไก่ไข่อายุ 23 -75 สัปดาห์ ปี 2542-2543

	2542	2543
<u>ต้นทุนผันแปร</u>		
ค่าพันธุ์สัตว์	78.52	76.65
ค่าอาหาร	258.16	255.45
ค่าแรงงาน	14.80	15.53
ค่ายาป้องกันและรักษาโรค	4.82	4.15
ค่าน้ำ - ค่าไฟฟ้าและอื่น ๆ	1.03	1.12
ค่าซื้ออุปกรณ์	0.63	0.90
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ฯ	1.76	1.98
ค่าซ่อมแซมเครื่องมือและอุปกรณ์	0.14	0.41
ค่าสูญเสีย	13.47	13.28
ค่าเสียโอกาสเงินลงทุน	39.20	38.80
หักราคาเมื่อปลดขาย	51.65	38.00
รวมต้นทุนผันแปร	360.88	370.27
<u>ต้นทุนคงที่</u>		
ค่าใช้ที่ดิน	0.77	0.85
ค่าเสื่อมโรงเรือนและอุปกรณ์	5.81	5.38
ค่าเสียโอกาสโรงเรือน	5.67	5.24
รวมต้นทุนคงที่	12.25	11.47
<u>รวมต้นทุนการผลิตทั้งหมด</u>	<u>373.13</u>	<u>381.74</u>
ต้นทุนผันแปรต่อไข่ 1 ฟอง	1.41	1.38
ต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อไข่ 1 ฟอง	1.45	1.43
ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ฟอง)	1.61	1.25
อัตราการใช้ไข่ (ร้อยละ)	70.40	73.28
ราคาอาหารผสม (บาท/กก.)	6.40	6.53

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

1.7 ตลาดไข่ไก่

การตลาดเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินธุรกิจการเลี้ยงไก่ไข่ ซึ่งเป็นตัวชี้ได้ว่าการเลี้ยงไก่ไข่จะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด โดยผู้เลี้ยงหรือเกษตรกรจะได้รับผลกำไรมากหรือน้อยเท่าไร สาเหตุจากผู้เลี้ยงไก่ไข่สามารถขายไข่ได้ราคาสูงหรือราคาต่ำ ตลาดไข่ไก่ของประเทศไทยสามารถแบ่งออกเป็น 2 ตลาด คือ ตลาดภายในประเทศและตลาดต่างประเทศ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2541) ซึ่งผลผลิตไข่ไก่ส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 98 จำหน่ายให้ผู้บริโภคตลาดภายในประเทศ ส่วนที่เหลือร้อยละ 2 จะเป็นการส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ ซึ่งยังมีปริมาณน้อยมาก แต่ปัจจุบันมีผู้ผลิตได้เห็นความสำคัญของตลาดส่งออกเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากจะเป็นตลาดที่สามารถช่วยระบายปริมาณผลผลิตไข่ส่วนเกินภายในประเทศได้

ตลาดภายในประเทศ เป็นตลาดที่พิจารณาถึงลักษณะการเลี้ยงไก่ไข่ โครงสร้างตลาดไข่ไก่จะมีลักษณะเป็นตลาดที่มีผู้ซื้อและผู้ขายมากมาย ธุรกิจการเลี้ยงไก่ไข่ปัจจุบันทำในเชิงการค้ามากขึ้น ดังนั้นจึงมีการลงทุนสูงทำให้การเข้าออกจากตลาดทำได้ค่อนข้างยาก ผู้ประกอบการส่วนใหญ่จะดำเนินการโดยลักษณะที่เป็นเกษตรกรที่เลี้ยงอิสระ และทำการตลาดขายผลผลิตเอง แหล่งเลี้ยงส่วนใหญ่อยู่ที่ภาคกลาง ประกอบด้วยจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี สุพรรณบุรี นครนายก พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง และ สระบุรี พื้นที่ดังกล่าวเป็นแหล่งเลี้ยงไก่ไข่นาขนาดใหญ่ของประเทศ เกษตรกรจะขายผลผลิตให้กับพ่อค้าขายส่งรายใหญ่หรือสั่งไข่ หรือเลี้ยงเองและขายไข่เอง โดยขายให้กับพ่อค้าขายส่งรายย่อย การกำหนดราคาเกษตรกรจะขายไข่ตามราคาประกาศของสมาคมผู้ค้าผู้ผลิตและส่งออกไข่ไก่ หรือ สหกรณ์ผู้เลี้ยงไก่ไข่ เป็นต้น โดยลักษณะตลาดของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่แบ่งออกได้ดังนี้

1. เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ ประกอบด้วยผู้เลี้ยงไก่ไข่ที่เป็นรายใหญ่และรายย่อย โดยเกษตรกรรายใหญ่จะเป็นผู้เลี้ยงไก่ไข่เป็นอาชีพหลัก โดยจะเป็นทั้งผู้ผลิตไข่ไก่และเป็นผู้ขายผลผลิตไข่ไก่ด้วยตนเอง การขายผลผลิตไข่ไก่จะขายให้กับผู้ซื้อประจำซึ่งเป็นผู้ค้าส่งรายย่อยโดยตรง โดยผู้เลี้ยงจะกำหนดราคาขายเองทำให้ได้รับผลตอบแทนที่สูงขึ้น แต่ส่วนมากจะกำหนดราคาตามสหกรณ์ผู้เลี้ยงไก่ไข่ในเขตนั่นๆเช่น สหกรณ์ผู้เลี้ยงไก่ไข่แปดริ้ว สหกรณ์ผู้เลี้ยงไก่ไข่ชลบุรี เป็นต้น

ส่วนเกษตรกรรายย่อยจะขายผลผลิตไข่ไก่ให้กับสั่งไข่ เพราะจะเป็นผู้ที่รับซื้อประจำ โดยสั่งไข่จะรับซื้อไข่ทั้งหมดถึงแม้ว่าจะเป็นช่วงเวลาไข่ไก่ออกสู่ตลาดในปริมาณมาก ทำให้

สามารถขายผลผลิตได้แน่นอน ไม่มีไข่เหลือค้างแต่จะขายในราคาต่ำกว่าที่อื่น ๆ และเกษตรกรสามารถขายปลีกโดยตรงให้กับผู้บริโภคได้ด้วยเหมือนกัน

2. พ่อค้าขายส่งรายใหญ่ จะเรียกกันว่า “ล้งไข่” คือ เป็นผู้ค้าส่งรายใหญ่ในกรุงเทพ จะเป็นผู้รวบรวมซื้อไข่จากฟาร์มเกษตรกรหลาย ๆ ฟาร์ม แล้วรวบรวมเพื่อจำหน่ายกระจายไปยังแหล่งต่าง ๆ ในกรุงเทพซึ่งเป็นตลาดไข่ไก่ที่ใหญ่ที่สุด และส่งไปจำหน่ายต่างจังหวัด นอกจากนี้พ่อค้าขายส่งรายใหญ่ยังเป็นผู้ที่ส่งออกไข่ไก่ไปจำหน่ายต่างประเทศ ในกรณีเกิดปัญหาปริมาณไข่ไก่มากเกินกว่าความต้องการบริโภค เพื่อพยุงราคาไข่ไก่ภายในประเทศไม่ให้ตกต่ำมาก แต่ปัจจุบันล้งไข่มีความสำคัญลดน้อยลงแล้ว เนื่องจากว่าส่วนใหญ่เกษตรกรที่เลี้ยงไก่ไข่เป็นปริมาณมาก จะนำผลผลิตไปขายเองเพื่อให้ได้รับผลตอบแทนที่สูงกว่าขายให้ล้งไข่ แต่ถ้าเป็นเกษตรกรรายย่อยยังมีที่ขายผลผลิตให้กับล้งไข่อยู่

3. พ่อค้าขายส่งรายย่อย จะเป็นผู้ที่รับซื้อไข่เป็นประจำส่วนใหญ่จะนำรถบรรทุกมารับเองที่ฟาร์ม และ จะมารับซื้อไข่เองถึงที่ฟาร์ม โดยจะแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ พ่อค้าขายส่งต่างจังหวัด พ่อค้าขายส่งกรุงเทพ และพ่อค้าขายส่งในพื้นที่ ซึ่งแบ่งตามลักษณะภูมิภานาที่อยู่ การบรรทุกไข่ไก่จะใช้รถบรรทุกเล็กเข้ามารับไข่ที่ฟาร์ม โดยจะบรรทุกได้ครั้งละ 30,000 ฟอง และนำไปจำหน่ายต่อให้พ่อค้าขายส่งหรือพ่อค้าขายปลีก อย่างไรก็ตามจะมีเกษตรกรที่จะนำผลผลิตไข่ไก่ไปขายเองโดยตรงตามจังหวัดต่าง ๆ โดยบรรทุกไปส่งครั้งละมาก ๆ

4. พ่อค้าขายปลีก เป็นพ่อค้ารายเล็กโดยจะทำการรับซื้อไข่ไก่จากพ่อค้าขายส่งและพ่อค้ารวบรวมหรืออาจจะไปรับซื้อโดยตรงจากฟาร์ม ถ้าหากผลผลิตล้นตลาดพ่อค้าขายปลีกส่วนใหญ่จะนำไปเร่ขายในที่ต่าง ๆ ที่ห่างไกลจากตลาด

ตลาดต่างประเทศ การส่งออกไข่ไก่ของประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นการส่งออกเพื่อระบายผลผลิตไข่ไก่ส่วนเกิน และเพื่อรักษาเสถียรภาพราคาไข่ภายในประเทศไม่ให้ตกต่ำมากเกินไป ตลาดต่างประเทศเพื่อการส่งออกไข่ไก่ที่สำคัญของประเทศไทย คือ ประเทศฮ่องกง

สิงคโปร์ และโอมาน ในปี 2546 มีการส่งออกไปประเทศฮ่องกงจำนวน 101,167,940 ฟอง และสิงคโปร์ จำนวน 49,475,933 ฟอง คิดเป็นร้อยละ 49.25 และ 24.32 ตามลำดับ (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 ตารางการส่งออกไข่รายประเทศ ปี 2546

ประเทศส่งออก	ฟอง	บาท	อัตราร้อยละ
ฮ่องกง	100,167,940	192,268,440	49.25
สิงคโปร์	49,475,933	63,275,706	24.32
เอ็นโกลา	20,467,080	31,538,665	10.06
โอมาน	16,859,828	21,978,578	8.29
คองโก	3,900,600	5,987,795	1.92
มาเลเซีย	2,898,540	3,712,172	1.43
กัมเบีย	2,709,360	4,209,415	1.33
พม่า	2,697,240	3,079,422	1.33
ลิเบีย	1,625,040	2,442,994	0.80
ดจีโบติ	975,240	1,493,614	0.48
มาริทานีย	975,240	1,627,114	0.48
เยอรมนี	650,160	1,056,265	0.32
ยอดรวม	203,402,201	332,670,180	100.00

ที่มา : กรมปศุสัตว์

การส่งออกไข่ไก่ยังมีปริมาณค่อนข้างจำกัด และราคาไข่ของไทยยังราคาสูง เนื่องจากต้นทุนยังสูง เพราะต้องมีการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์จากต่างประเทศ รวมถึงมีการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศมาผลิตอาหารสัตว์ จากการที่ต้นทุนไข่ไก่สูงทำให้ไม่สามารถแข่งขันกับประเทศ

คู่แข่งกันได้ เช่น สหรัฐอเมริกา จีน ฝรั่งเศส และเนเธอร์แลนด์ได้ ซึ่งผลิตไข่ไก่ได้ต้นทุนที่ต่ำกว่า ทำให้เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ราคาไข่ไก่ในตลาดฮ่องกงอยู่ในระดับต่ำ(สำนักเศรษฐกิจการเกษตร ,2541) การส่งออกไข่ไก่ของประเทศไทยจะเป็นการรวมตัวของสมาคมผู้ผลิต ผู้ค้าและส่งออกไข่ไก่ ร่วมมือกันโดยผลักดันให้ส่งออกไข่ไก่ไปต่างประเทศ เพื่อระบายปริมาณส่วนเกินของไข่ไก่ภายในประเทศ ราคาไข่ไก่ที่ส่งออกได้นั้นราคาไม่สูง ทำให้ผู้ส่งออกได้รับผลตอบแทนที่น้อยหรือขาดทุนได้ ดังนั้นจึงทำให้มีการจัดตั้งกองทุนไข่ เพื่อช่วยสนับสนุนในการส่งออกไข่ไก่

การส่งออกไข่ไก่ในปี 2543 จำนวน 88,547,884 ฟอง เนื่องจากราคาไข่ไก่ในปี 2543 มีราคาตกต่ำ โดยราคาไข่ไก่คละที่เกษตรกรได้รับเฉลี่ยในปี 2543 ฟองละ 1.17 บาท ปริมาณไข่ไก่ที่มีขนาดใหญ่ในตลาดมีจำนวนมากเกินความต้องการบริโภค กลุ่มผู้ผลิต ผู้ค้าและส่งออกไข่ไก่จึงได้ร่วมมือกันแทรกแซงตลาด โดยทำการรวบรวมไข่ไก่และทำการส่งออกไข่ไก่ไปตลาดฮ่องกงและตลาดกลุ่มตะวันออกกลาง เพื่อระบายไข่ที่มีขนาดใหญ่ที่เหลือภายในประเทศ จากที่ราคาไข่ไก่คละที่เกษตรกรขายได้ในปี 2545 – 2546 มีราคาเฉลี่ยฟองละ 1.41 บาทและ ราคา 1.42 บาท ตามลำดับ แต่ต้นทุนการผลิตไข่ไก่เฉลี่ยฟองละ 1.52 บาท และ 1.58 บาท ทำให้เกษตรกรขาดทุนเฉลี่ยฟองละ 0.11 บาท และ 0.16 บาท ตามลำดับ (ตารางที่ 2) โดยเฉพาะใน ปี 2546 ได้มีการผลักดันให้บริษัทผู้ผลิต ผู้ค้าและส่งออกไข่ไก่ให้ร่วมกันส่งออกไข่ไก่ไปต่างประเทศ เพื่อระบายไข่ไก่ภายในประเทศ โดยร่วมมือกับบริษัทผู้ผลิตไข่ไก่ ผู้ผลิตไข่ไก่นำไข่ไก่ส่งออกไปต่างประเทศ ทำให้มีปริมาณการส่งออกไข่ไก่จำนวนมากถึง 203,402,201 ฟอง เพิ่มขึ้นจาก ปี 2545 ที่มีปริมาณการส่งออก 33,961,986 ฟอง โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 498.91 (ตารางที่ 9) เพื่อให้ราคาไข่ไก่ในประเทศมีเสถียรภาพมากขึ้น ถ้าเปรียบเทียบกับปี 2543 ที่มีการส่งออกไข่ไก่เพื่อระบายไข่เหมือนกัน ปี 2546 มีการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 129.71 โดยได้ทำการขยายตลาดส่งออกไปยังตลาดกลุ่มตะวันออกกลาง เช่น ประเทศโอมาน กลุ่มแอฟริกาใต้แก่ประเทศอื่นไกลาคองโก และแกมเบีย เป็นต้น เป็นการขยายตลาดเพิ่มขึ้นจากเดิมตลาดส่งออกหลักของไข่ไก่ คือ ตลาดฮ่องกง

ตารางที่ 9 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกไข่ไก่ปี 2543 -2546

ปี	ปริมาณ	มูลค่า
----	--------	--------

	(ฟอง)	(ล้านบาท)
2543	88,547,884	123,861,770
2544	39,481,200	64,601,112
2545	33,961,986	60,408,508
2546	203,402,201	322,670,180

ที่มา : กรมปศุสัตว์

2. การกำหนดนโยบายการควบคุมการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่

ปริมาณการผลิตไก่ไข่จะมากหรือน้อยเพียงใดจะขึ้นกับปริมาณการเลี้ยงไก่ไข่ โดยปริมาณการเลี้ยงไก่ไข่จะขึ้นอยู่กับปริมาณนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่จากต่างประเทศ ปริมาณการผลิตไข่ไก่ของผู้เลี้ยงและเป็นปัจจัยสำคัญที่จะมากำหนดปริมาณการผลิตไข่ไก่ คือ ราคาไข่ไก่ในระยะที่ผ่านมา ถ้าหากราคาในช่วงก่อนหน้ามีราคาค่อนข้างสูงก็จะจูงใจให้เกษตรกรผู้เลี้ยงเพิ่มหรือขยายการเลี้ยงและถ้าราคาไข่ไก่ตกต่ำก็จะลดการเลี้ยงลง บริษัทผู้ผลิตลูกไก่ที่นำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่จากต่างประเทศ ก็ใช้ราคาไข่ไก่เป็นปัจจัยหนึ่งที่ใช้ในการกำหนดปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ เช่น ถ้าราคาไข่ไก่สูงก็นำเข้าพ่อแม่พันธุ์ในปริมาณมาก ถ้าราคาตกต่ำก็ลดการนำเข้าลง เป็นต้น

การผลิตไข่ไก่ของเกษตรกรในประเทศไทย จะประสบปัญหาการขาดทุนและมีรายได้จากการผลิตไข่ไก่ที่ไม่แน่นอน เนื่องจากราคาไข่ไก่ที่เกษตรกรได้รับมีความผันผวนอยู่ตลอดเวลา ส่งผลกระทบทำให้รายได้จากการเลี้ยงไก่ไข่ไม่มีเสถียรภาพ ทำให้เกษตรกรได้รับความเดือดร้อน จึงมีการรวมตัวของเกษตรกรที่จะให้ภาครัฐบาล เข้ามาช่วยเหลือพิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหาระบบ เพื่อความมีเสถียรภาพในราคาไข่ไก่ และรายได้จากการเลี้ยงไก่ไข่ที่ยั่งยืน ทำให้เกษตรกรทั้งรายย่อยที่เป็นฟาร์มขนาดเล็กและผู้เลี้ยงขนาดใหญ่ที่เป็นการเลี้ยงในเชิงการค้าได้อยู่รอดต่อไป

ปี 2543 ราคาไข่ไก่เฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้ลดลงอยู่ที่ฟองละ 1.17 บาท ทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ได้รับผลกระทบขาดทุนจากการเลี้ยงไก่ไข่และขายไข่ไก่ จึงได้รวมกลุ่มกับ

กลุ่มสหกรณ์ผู้เลี้ยงไก่ไข่ และ สมาคมต่าง ๆ ของธุรกิจไก่ไข่ ได้ร้องเรียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เรื่องปัญหาราคาไข่ไก่ตกต่ำ และราคาไข่ไก่ที่ขายได้ต่ำกว่าต้นทุนการผลิตไข่ไก่ ในปี 2544 จึงได้เริ่มมีการแต่งตั้งคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์วุฒิสภา ได้ตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาและการตลาดไข่ไก่ของเกษตรกรอย่างยั่งยืน (คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์วุฒิสภา , 2544) โดยมีประเด็นปัญหาของการผลิต การตลาดไข่ไก่ สามารถสรุปได้ 8 ประเด็น ได้แก่

1. ปัญหาความผันผวนของราคาไข่ไก่ ทำให้มีผลกระทบต่อเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ เกิดความไม่แน่นอนของรายได้ รวมถึงธุรกิจประสบปัญหาขาดทุน
2. ปริมาณการผลิตมีความไม่แน่นอน ไม่สามารถควบคุมปริมาณผลผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดได้
3. เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ขาดแคลนเงินทุนในการพัฒนาระบบการเลี้ยง ส่งผลให้ผลผลิตไข่ไก่ที่ได้มีคุณภาพต่ำและไม่มีมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงไก่
4. ต้นทุนการผลิตสูง เนื่องจากธุรกิจไข่ไก่ต้องอาศัยการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ และวัตถุดิบอาหารสัตว์จากต่างประเทศ ทำให้มีราคาสูง ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตไข่ไก่สูง เป็นอุปสรรคในการพัฒนาการแข่งขันเพื่อการส่งออก
5. การตลาดภายในประเทศมีข้อจำกัดในด้านการบริโภค อัตราการบริโภคไข่ไก่เฉลี่ยต่อคนต่อปีของไทย อยู่ระดับต่ำและต่ำกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับหลายประเทศในโลก
6. ปริมาณห้องเย็นมีจำกัด สำหรับการเก็บรักษาไข่ไก่ในภาวะที่มีราคาตกต่ำ
7. การส่งออกไข่ไก่ไม่สามารถจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขาดความต่อเนื่องในการส่งออก จะส่งออกไข่ไก่เมื่อผลผลิตภายในประเทศเหลือเกินความต้องการ ในช่วงราคาไข่ไก่ตกต่ำเท่านั้น เมื่อช่วงใดภายในประเทศเกิดภาวะขาดแคลนไข่ไก่ ก็ไม่สามารถหาไข่ไก่ส่งออกไปต่างประเทศได้

8. ฐานการตลาดบริโภคไข่ไก่ในประเทศไทยมีจำกัด ฐานการบริโภคไข่ไก่ที่สำคัญอยู่ที่เด็กและเยาวชนที่อยู่ในวัยศึกษา จึงทำให้ปริมาณการบริโภคเกิดความผันผวนผันแปรไปตามฤดูกาลของการเปิดภาคเรียนการศึกษา รวมถึงเทศกาลต่างๆ ทำให้มีความต้องการไข่ไก่มากกว่าช่วงปกติ ส่งผลทำให้ตลาดไข่ไก่ไม่มีเสถียรภาพเกิดความผันผวนในด้านราคา ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการผลิตไข่ไก่ให้ผันแปรไปด้วย

ในปี 2545 ได้มีการตั้งแต่งใหม่เป็น คณะกรรมการกำหนดแนวทางการผลิตและการตลาดไข่ไก่และผลิตภัณฑ์ ได้จัดระเบียบการนำเข้าพันธุ์ไข่ไก่ โดยได้จัดสรรการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่ (เพศเมีย) เริ่มในปี 2545 โดยนำปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่ (เพศเมีย) ปี 2544 ของทุกบริษัทมาเป็นฐานข้อมูลในการจัดสรรการนำเข้า โดยแต่ละบริษัทจะมีปริมาณความต้องการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่(เพศเมีย) ปี 2545 จำนวน 326,160 ตัว แต่ได้รับการจัดสรรอนุญาตให้มีการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่(เพศเมีย) จำนวน 229,362 ตัว (ตารางที่10) โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. กลุ่มผู้ผลิตลูกไก่ไข่เพื่อการค้า จะได้รับการจัดสรรให้ตามจำนวนที่เสนอขอในอัตราร้อยละ 70 ของปริมาณที่เสนอขอ จำนวน 322,660ตัว และปริมาณที่ได้รับการจัดสรรจำนวน 225,862 ตัว ได้รับการจัดสรรน้อยกว่าการขอนำเข้าคิดเป็น ร้อยละ 30

2. กลุ่มผู้ผลิตลูกไก่ไข่ใช้ภายในฟาร์มของตนเอง คือ หจก.อุดมชัยฟาร์ม จำนวนที่เสนอขอนำเข้าเป็น 3,500 ตัว และ ได้รับการจัดสรรตามที่เสนอขอจำนวน 3,500 ตัว

3. โควตากกลาง 100,000 ตัว

ดังนั้นปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่เพศเมียในปี 2545 จึงมีปริมาณการนำเข้าที่ได้รับการจัดสรรรวมทั้งหมด 229,362 ตัว โดยมีโควตากกลางจำนวน 100,000 ตัว แต่ปริมาณการนำเข้าจริงที่ได้จากข้อมูลปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่(เพศเมีย) มีจำนวน 252,343 ตัว ซึ่งได้มีบางบริษัทได้ขอรับการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่เพิ่มเติมจากปริมาณที่ได้รับการจัดสรรเนื่องจากเกิดปัญหาความขาดแคลนลูกไก่ไข่ของเกษตรกร กำลังการผลิตมีมากกว่าปริมาณที่ได้รับการจัดสรร เมื่อลดปริมาณการผลิตทำให้เกิดต้นทุนสูงเปลืองในการผลิต เป็นต้น

ปริมาณปฏยาพันธุ์ไก่ไข่(เพศเมีย) ที่ขอรับและได้รับการจัดสรร จำนวน 9,660 ตัว เป็นการขอนำเข้าปฏยาพันธุ์ไก่ไข่เพื่อผลิตพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ โดยมีจุดประสงค์เพื่อการส่งออกและผลิต ลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่เพื่อใช้เองภายในประเทศ จำนวน 172,500 ตัว และและผลิตลูกไก่ไข่เพื่อการส่งออกจำนวน 382,140 ตัว (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 10 ปริมาณการขอรับและได้รับจัดสรรไก่ไข่พ่อแม่พันธุ์ (PS) ปี 2545

บริษัท	ปริมาณ PS(เพศเมีย) ขอรับการจัดสรร(ตัว)	ปริมาณ PS(เพศเมีย) ได้รับจัดสรร (ตัว)
บมจ.เจริญโภคภัณฑ์อาหาร	11,300	7,910
บมจ.เบทาโกร อโกรกรุ๊ป	76,000	53,200
บจก.แหลมทองฟาร์ม	70,353	49,247
ฟาร์มไก่พันธุ์เกิดเจริญ	43,467	30,427
ฟาร์มกรุงไทย	36,540	25,578
ยูไนเต็ดการตลาดสากล	30,000	21,000
บ.ฟาร์มชัยอารีย์ จำกัด	30,000	21,000
อุตสาหกรรมสัตว์ไทย	25,000	17,500
อุดมชัยฟาร์ม	3,500	3,500
รวม PS.ทั้งหมด	326,160	229,362
โควตากลาง	-	100,000

ที่มา : กรมปศุสัตว์

ตารางที่ 11 ปริมาณการขอรับและได้รับจัดสรรปฏยาไก่ไข่พ่อแม่พันธุ์ (GP) ปี 2545

บริษัท	ปริมาณ GP ขอรับการจัดสรร(ตัว)	ปริมาณ GP ได้รับจัดสรร(ตัว)
บมจ.เจริญโภคภัณฑ์อาหาร	9,660	9,660
	ผลิตใช้เอง (ตัว)	ส่งออก(ตัว)
ปริมาณการผลิต PS จากนำเข้า GP	172,500	382,410

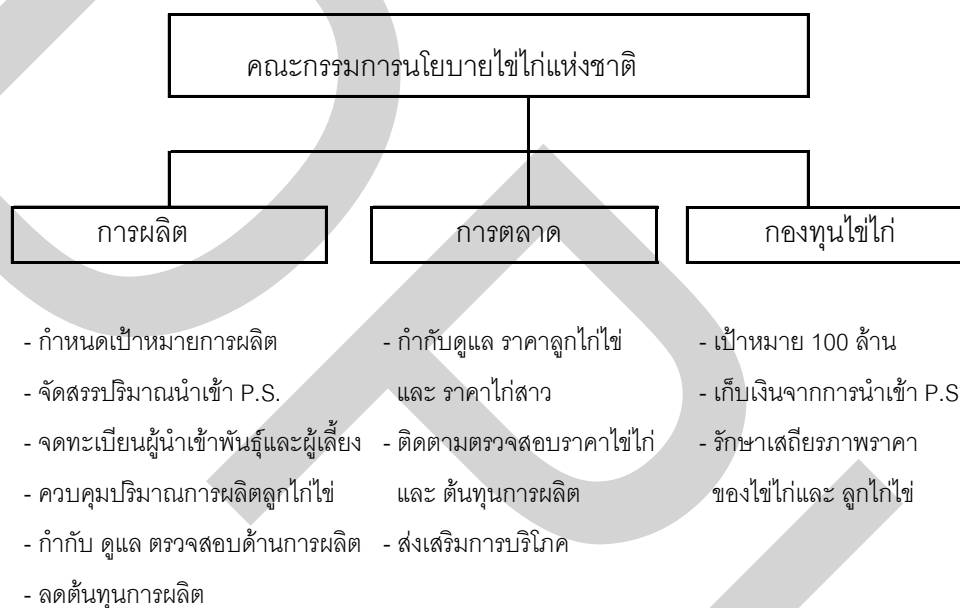
ที่มา : กรมปศุสัตว์

ตั้งแต่ปี 2546 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสินค้าปศุสัตว์ ได้จัดตั้ง **คณะกรรมการนโยบายไข่ไก่แห่งชาติ (Egg Board)** โดยมีการประกาศแต่งตั้ง ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2546 โดยคณะกรรมการนโยบายไข่ไก่แห่งชาติได้ปรับปรุงมาจากคณะกรรมการกำหนดแนวทางการผลิตและโกตตลาดไข่และผลิตภัณฑ์ ที่เคยตั้งมาแล้ว เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2545 ซึ่งปัจจุบันจะมีคณะกรรมการนโยบายไข่ไก่แห่งชาติ เพียงชุดเดียวที่มีอำนาจหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาอุตสาหกรรมไข่ไก่ โดยมี ฯพณฯ เนวิน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานของคณะกรรมการนโยบายไข่ไก่แห่งชาติและมีนายยุคล ลิ้มแหลมทอง (อธิบดีกรมปศุสัตว์) เป็นเลขานุการ และบริษัทผู้แทนจากองค์กรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจไข่และไข่ไก่ โดยรวมทั้งภาครัฐบาลและเอกชนร่วมเป็นคณะกรรมการ โดยแบ่งเป็นบริษัทผู้ผลิตพันธุ์ไข่ไก่ 8 บริษัท กลุ่มเกษตรกรซึ่งประกอบด้วยสหกรณ์ผู้เลี้ยงไข่และกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงไข่ไก่ จำนวน 8 ราย ผู้ทรงคุณวุฒิ 4 ราย และหน่วยงานราชการ 5 หน่วยงาน โดยคณะกรรมการชุดนี้รวมทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งกลุ่มผู้เลี้ยง ผู้ค้าและ ผู้แปรรูป ซึ่งทำงานร่วมกันดูแลอุตสาหกรรมไข่ไก่ เพื่อดูแลอุตสาหกรรมไข่ไก่และไข่ไก่ทั้งระบบให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพทั้งธุรกิจ เป็นการแก้ไขปัญหาทั้งระบบอย่างครบ (กรมปศุสัตว์, 2546)

แผนการผลิตพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่ (PS) ปี 2546 คณะกรรมการใช้ตัวเลขจากการนำตัวเลขมาเป็นจำนวนพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่ที่จัดสรรให้กับแต่ละบริษัท ปริมาณพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่อรวมเพศผู้และเพศเมียในปี 2544 จำนวนรวม 445,659 ตัว การจัดสรรการผลิตและการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่อรวมในปี 2545 ได้จัดสรรปริมาณพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่อรวม 327,296 ตัว ลดลงคิดเป็นร้อยละ 26.60 ซึ่งการกำหนดจัดสรรในปี 2546 ใช้หลักการ นำค่าเฉลี่ยปี 2544 และ 2545 มาเฉลี่ยเป็นค่าเฉลี่ย 2 ปี และให้แต่ละบริษัทปรับลดการนำเข้าลดลงร้อยละ 11 เช่น เครือเบทาโกร ค่าเฉลี่ย 2 ปี จำนวน 72,570 ตัว อนุญาตให้นำเข้าได้ 64,587 ตัว และ บริษัท แหลมทองฟาร์ม ค่าเฉลี่ย 2 ปี จำนวน 67,661 ตัว อนุญาตให้นำเข้าได้จำนวน 60,218 ตัว ดังนั้นการกำหนดปริมาณพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่(เพศเมีย) ในปี 2546 รวมทั้งสิ้นเป็น 407,379 ตัว คิดเป็นลดลงร้อยละ 6.77 จากค่าเฉลี่ย 2 ปี โดยสามารถแบ่งเป็นพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่(เพศเมีย)นำเข้าจำนวน 236,276 ตัว

และ พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่(เทศเมียว) ที่ผลิตเองภายในประเทศจำนวน 171,103 ตัว (ตารางที่ 3)

ภาพที่ 4 บทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายไข่ไก่แห่งชาติ

ที่มา : กรมปศุสัตว์

คณะกรรมการนโยบายไข่ไก่แห่งชาติ (Egg Board) ได้กำหนดแนวทางและมาตรการแก้ไขปัญหไข่ไก่และผลิตภัณฑ์ไว้ 8 แนวทาง ดังต่อไปนี้

2.1 ด้านการผลิต

1. ควบคุมการนำเข้าและการผลิตพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่(เพศเมีย) ไม่เกิน 400,000 ตัวต่อปี การผลิตลูกไข่ไก่เป็นไปตามกลไกตลาด ภายใต้การควบคุมการนำเข้าและการผลิต ไข่ไก่พ่อแม่พันธุ์(เพศเมีย) ได้ไม่เกิน 400,000 ตัวต่อปี ถ้ารวมเกิน 400,000 ตัว ให้แต่ละบริษัทปรับลดลงให้อยู่ในจำนวนที่กำหนด ในปี 2546 คณะทำงานของคณะกรรมการฯ ได้ศึกษาประมาณความต้องการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่ (PS) เพศเมีย ในปี 2546 โดยตั้งสมมติฐานจากความต้องการบริโภคไข่ไก่เฉลี่ยของคนไทยปีละ 135 ฟองต่อคน ซึ่งปัจจุบันมีประชากรประมาณ 63 ล้านคน ดังนั้นความต้องการบริโภคไข่ไก่ทั้งหมด 8,505 ล้านฟอง ถ้าแม่ไข่ไก่มีประสิทธิภาพการให้ไข่ปีละ 270 ฟองต่อตัว จึงจำเป็นต้องใช้แม่ไข่ไก่จำนวน 31.5 ล้านตัวต่อปี หรือสัปดาห์ละ 500,000 ตัว เพื่อทำการผลิตไข่ไก่ โดยทั้งระบบจะต้องมีพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่ (PS) เพศเมียรวมทั้งหมดจำนวน 450,000 ตัว ต่อระยะเวลาผลิต 72 สัปดาห์ และเมื่อคำนวณปริมาณการผลิตเป็นระยะเวลา 52 สัปดาห์ หรือ 1 ปี จะมีปริมาณพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่ (PS) เพศเมียจำนวน 325,000 ตัว รวมกับการสูญเสียในระหว่างการเลี้ยงอีกร้อยละ 10 ดังนั้นจึงจะต้องมีพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่ (PS) เพศเมียรวมทั้งสิ้น 357,500 ตัวต่อปี และคณะกรรมการได้พิจารณาให้ปรับเป็นจำนวน 400,000 ตัว จึงเป็นฐานข้อมูลที่ใช้ในการปรับลดปริมาณพ่อแม่พันธุ์ ไข่ไก่ปี 2546 โดยใช้ปริมาณเฉลี่ยของการนำเข้าในปี 2544 และ ปี 2545 แล้วปรับลดลงในสัดส่วนที่รวมกันแล้วไม่เกินจำนวนดังกล่าว (กรมปศุสัตว์ : 2546)

ปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่(เพศเมีย) ที่ได้รับการจัดสรรในปี 2546 แบ่งเป็น การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่(เพศเมีย)จากต่างประเทศ จำนวน 236,276 ตัว และ พ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่(เพศเมีย) ผลิตเองภายในประเทศจำนวน 171,103 ตัว รวมทั้งสิ้น 407,379 ตัว (ตารางที่ 3) และเครือข่ายโรคภัยที่ได้รับการจัดสรรการนำเข้าปู่ย่าพันธุ์ ไข่ไก่(เพศเมีย) จำนวน 7,084 ตัว เพื่อมาผลิตเป็นพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่(เพศเมีย)

ภายในประเทศจำนวน 171,103 ตัว และที่เหลือจะผลิตเป็นพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ

กรรมการนโยบายไข่ไก่แห่งชาติ ได้พิจารณาให้นำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่และผลิตพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ภายในประเทศจากการนำเข้าปู่ย่าพันธุ์ไก่ไข่ ให้มีจำนวนพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่(เพศเมีย) รวม ไม่เกิน 400,000 ตัว ต่อ ปี ตามความต้องการให้ผลิตลูกไก่ไข่ได้จำนวน 600,000 ตัว/สัปดาห์ สำหรับผลิตไข่ไข่ยืนกรงจำนวน 31.2 ล้านตัว ต่อ 52 สัปดาห์ หรือ 35 ล้านตัว สำหรับไข่ไข่ยืนกรง และจะปลดไก่เมื่ออายุ 80 สัปดาห์ ดังนั้นแม่ไก่ไข่จะสามารถผลิตไข่ไก่ได้ปีละ 9,450 ล้านฟอง ซึ่งคาดว่าจำนวนประชากรของไทยจำนวน 63 ล้านคน และจะต้องกระตุ้นการบริโภคไข่ไก่เพิ่มขึ้นเป็น 150 ฟองต่อคนต่อปี

การผลิต การตลาดและความต้องการบริโภค ที่นำมาใช้พิจารณามีดังต่อไปนี้

1. ความต้องการบริโภคไข่ไก่ การคำนวณการบริโภคไข่ไก่ของประชากรในประเทศไทยไม่สามารถนับได้ว่าแต่ละคนบริโภคไข่ไก่ปีละเท่าไร แต่จะเป็นการประมาณการจากสมมติฐานว่าความต้องการบริโภคไข่ไก่เฉลี่ยของคนไทยเท่ากับ 150 ฟองต่อปี และจำนวนประชากรทั้งหมดมีจำนวน 63 ล้านคน ดังนั้นความต้องการบริโภคไข่ไก่ทั้งปี 9,450 ล้านฟอง

2. ความต้องการใช้แม่ไก่ไข่ยืนกรง ปริมาณไข่ไก่ที่ต้องการเพื่อการบริโภคทั้งปีเท่ากับ 9,450 ล้านฟอง อัตราการให้ไข่ของแม่ไก่ไข่เฉลี่ยตัวละ 270 ฟองต่อปี ดังนั้นสามารถคำนวณความต้องการใช้แม่ไก่ไข่เพื่อการผลิตไข่ไก่เท่ากับ 31.2 ล้านตัว ต่อปี หรือ 35 ล้านตัวต่อช่วงอายุการผลิตไข่ ประมาณ 600,000 ตัวต่อสัปดาห์ (ไก่เล็ก+ไกรุ่น 0 – 20 สัปดาห์ ช่วงให้ไข่อายุ 20-80 สัปดาห์ รวมอายุไข่ไก่ 80 สัปดาห์)

3. ความต้องการใช้แม่พันธุ์ไก่ไข่ (PS) จากจำนวนความต้องการแม่ไก่ไข่ยืนกรง เท่ากับ 31.2 ล้านตัวต่อปี หรือ สัปดาห์ละ 600,000 ตัว

2. ทบทวนสถานการณ์การผลิตเป็นรายไตรมาส โดยจะมีการประชุมสรุปทบทวนการผลิต การตลาดทุก ๆ 3 เดือน เพื่อทราบการดำเนินงานในด้านการผลิต การบริโภคและ การตลาด เพื่อตรวจสอบปริมาณการผลิตไก่ไข่เป็นรายไตรมาส กำหนดปริมาณการผลิตและกำกับดูแลราคาผลผลิตให้มีเสถียรภาพ ถ้ากรณีมีปัญหาให้เรียกประชุมด่วนและสำรวจตรวจสอบฟาร์มดำเนินการทุก 6 เดือน ให้มีเจ้าหน้าที่ไปดำเนินการตรวจสอบปริมาณพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ และการผลิตผลผลิตลูกไก่ไข่ของบริษัทผู้ผลิตไก่ไข่

3. สถาบันเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ มีสิทธิผลิตลูกไก่ไข่ได้ภายใต้เงื่อนไขข้อตกลงคณะกรรมการได้รับแจ้งจากกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ไม่สามารถซื้อลูกไก่ไข่มาเลี้ยงได้ เนื่องจากจำนวนลูกไก่ไข่ที่ผลิตได้ของบริษัทผู้ผลิตมีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอกับความต้องการเลี้ยงไก่ไข่ของเกษตรกร ทำให้ถูกเลื่อนคิวและไม่ได้รับลูกไก่ไข่ที่ได้แจ้งไว้กับบริษัทผู้ผลิตลูกไก่ไข่ ประกอบกับราคาลูกไก่ไข่ในช่วงปี 2545 และ 2546 ราคาลูกไก่ไข่เฉลี่ยตัวละ 17.87 บาท และ 14.22 บาท ตามลำดับ สาเหตุที่ลูกไก่ไข่ขาดแคลนก็เพราะว่า บริษัทที่ทำธุรกิจไก่ไข่ครบวงจรได้ขยายการเลี้ยงไก่ไข่เพิ่มมากขึ้น บริษัทผู้ผลิตลูกไก่ไข่ไม่สามารถควบคุมกลไกราคาได้ และส่วนหนึ่งก็ได้รับผลกระทบจากมาตรการจัดสรรการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ ดังนั้นทางสหกรณ์ผู้เลี้ยงไก่ไข่แปดริ้ว สหกรณ์ผู้เลี้ยงไก่ไข่ชลบุรี และสหกรณ์ผู้เลี้ยงไก่ไข่เชียงใหม่-ลำพูน ได้ทำหนังสือถึงกรมปศุสัตว์ขอจัดสรรการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ เพื่อนำเลี้ยงและให้ผลมาผลิตลูกไก่ไข่จัดสรรให้กับสมาชิกของสหกรณ์ โดยจำนวนปริมาณความต้องการใช้พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่(เพศเมีย) จำนวน 66,000 ตัว เพื่อผลิตลูกไก่ไข่เพศเมียสัปดาห์ละ 100,000 ตัว แต่ทางคณะกรรมการนโยบายไข่ไก่แห่งชาติอนุญาตให้นำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่(เพศเมีย)กับกลุ่มสหกรณ์ ฯ จำนวน 24,000 ตัว ตั้งแต่ปี 2546 เป็นต้นไป

4. กำหนดเงื่อนไขการขายฟาร์มไก่ไข่ขนาดใหญ่ โดยใช้ค่าทางสถิติตัวกลางฐานนิยม Mode เป็นเกณฑ์

5. กำหนดให้มีการขึ้นทะเบียนผู้เลี้ยงไก่ไข่ทุกราย โดยมีมาตรการจูงใจและ
ลงโทษ โดยกำหนดให้เกษตรกรมาขึ้นทะเบียนผู้เลี้ยงไก่ไข่ โดยกำหนดมาตรฐานฟาร์ม
เพื่อพัฒนาเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานฟาร์ม โดยแบ่งขนาดของฟาร์มเป็น 3 ขนาดคือ

ฟาร์มขนาดเล็ก เลี้ยงไก่น้อยกว่า 5,000 ตัว

ฟาร์มขนาดกลาง เลี้ยงไก่ 5,000 – 50,000 ตัว

ฟาร์มขนาดใหญ่ เลี้ยงไก่มากกว่า 50,000 ตัว

การขึ้นทะเบียนผู้เลี้ยงไก่ไข่ เป็นเรื่องที่คณะกรรมการกำหนดแนวทางการ
ผลิตและการตลาดไก่ไข่ ให้มีการจดทะเบียนผู้เลี้ยงไก่ไข่ โดยมีประกาศเมื่อวันที่ 25
เมษายน 2546 โดยกำหนดการดำเนินการจดทะเบียนผู้เลี้ยงไก่ไข่ให้เสร็จภายใน 30 วัน
เริ่มตั้งแต่วันที่ 20 พฤษภาคม 2546 เป็นต้นไป โดยทางกรมปศุสัตว์ได้ให้เจ้าหน้าที่
ประจำหน่วย ปฏิบัติการเคลื่อนที่ (Mobil Unit: MU) เป็นผู้รับจดทะเบียนให้กับเกษตรกร
ทั่วประเทศ หรือ เกษตรกรสามารถไปขึ้นทะเบียนด้วยตัวเองที่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด
หรือ สำนักพัฒนาการปศุสัตว์และถ่ายทอดเทคโนโลยี ของกรมปศุสัตว์

ตารางที่ 12 จำนวนการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ ปี 2546

ปริมาณการเลี้ยงไก่ไข่	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนไก่ไข่ (ตัว)
น้อยกว่า 5,000 ตัว	1,788	2,740,955
5,000 - 50,000 ตัว	1,267	12,622,198
50,000-100,000 ตัว	44	3,831,188
มากกว่า 100,000 ตัว	60	13,272,423
รวมจำนวน	3,159	32,466,764

ที่มา : กรมปศุสัตว์

ปี 2546 มีเกษตรกรมาขึ้นทะเบียนผู้เลี้ยงไก่ไข่จำนวน 3,159 ราย คิดเป็นไก่ไข่
จำนวน 32,466,764 ล้านตัว โดยผู้เลี้ยงไก่ไข่ส่วนใหญ่จะเป็นฟาร์มขนาดเล็ก และ ฟาร์ม
ขนาดกลาง จำนวน 1,788 ราย และ 1,267 ราย มีจำนวนไก่ไข่ 2.74 ล้านตัว และ
12.62 ล้านตัวตามลำดับ ส่วนฟาร์มขนาดใหญ่ตั้งแต่ 50,000 ตัวขึ้นไป มีจำนวน 84 ราย
มีไก่ไข่จำนวนรวม 17,103,611 ตัว คิดเป็นร้อยละ 53 ของจำนวนไก่ไข่ทั้งหมดที่มีการ
ขึ้นทะเบียน

เกษตรกรที่ได้รับการจดทะเบียนผู้เลี้ยงไก่ไข่จะได้รับสิทธิประโยชน์ที่ทางคณะกรรมการได้กำหนดไว้ดังนี้

1. ได้รับสิทธิประโยชน์ในการจัดสรรลูกไก่ไข่ในปริมาณและราคาที่เหมาะสม
2. ได้รับสิทธิประโยชน์ที่รัฐให้ความช่วยเหลือ
3. ได้รับความคุ้มครองในการจำหน่ายไข่ไก่ด้วยราคาที่ยุติธรรม
4. ได้รับความช่วยเหลือด้านการเงินจากกองทุนไข่ไก่ ภายใต้งบเงินที่ เป็น ธรรม
5. ได้รับความช่วยเหลือและสนับสนุนแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เช่น ปัญหาการท่วมตลาด ปัญหาปัจจัยการผลิตและปัญหาสิ่งแวดล้อม
6. ผู้เลี้ยงไก่ไข่น้อยกว่า 5,000 ตัว จะมีนายสัตวแพทย์กรมปศุสัตว์ เป็นนายสัตวแพทย์ประจำฟาร์ม

การตรวจรับรองมาตรฐานฟาร์มขนาดใหญ่และขนาดกลาง จะดำเนินการตรวจรับรอง โดยกรมปศุสัตว์ ส่วนการตรวจรับรองมาตรฐานฟาร์มขนาดเล็ก ให้คณะกรรมการระดับจังหวัด เป็นผู้ดำเนินการ การพัฒนาฟาร์มไก่ไข่ให้เข้าสู่มาตรฐานเป็น การที่ให้ผู้เลี้ยงไก่ไข่ได้ปรับปรุง และพัฒนาฟาร์มไก่ไข่เข้าสู่มาตรฐานฟาร์ม โดยให้ทางกรมปศุสัตว์ตรวจสอบฟาร์มที่ผ่านการ รับรองมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง

การขึ้นทะเบียนและรับรองผู้เลี้ยงไก่ไข่ระดับจังหวัด ประกอบด้วย ปศุสัตว์ จังหวัดเป็นประธาน หัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้เลี้ยงและองค์กรผู้เลี้ยงเป็น คณะทำงาน โดยกำหนดให้มีคณะทำงานตรวจสอบปริมาณการผลิตไก่ไข่เป็นรายไตรมาส โดยผู้เลี้ยงไก่ไข่ทุกรายต้องขึ้นทะเบียนไก่ไข่กับกรมปศุสัตว์ ทำสำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดทุกจังหวัด เพื่อต้องการทราบจำนวนไก่ไข่ที่แน่นอน สำหรับการวางแผนการผลิต ให้สอดคล้องกับความต้องการบริโภค เพื่อแก้ไขปัญหาด้านการผลิต การตลาดไก่ไข่และ ผลิตภัณฑ์ รวมถึงส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เลี้ยงรายย่อยรวมกลุ่ม เพื่อรับการพัฒนาและ ส่งเสริมการผลิตไข่ไก่อย่างมีประสิทธิภาพทั่วถึง และให้มีแผนการผลิตไก่ไข่ ไข่ไก่ และ เป้าหมายการบริโภคไข่ไก่เป็นรายปี โดยผู้เลี้ยงและองค์กรผู้เลี้ยงร่วมกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการดังกล่าว

2.2 ด้านการตลาด

6.กำหนดเกณฑ์ราคาลูกไก่ไข่ชั้นต่ำตัวละ 12 บาท ชั้นสูงตัวละ 15 บาท

ราคาลูกไก่ไข่ สถานการณ์ราคาลูกไก่ไข่ช่วงปี 2536 ผู้ผลิตลูกไก่ไข่ประสบปัญหาภาวะขาดทุน เนื่องจากราคาลูกไก่ลดลงอย่างมาก แต่ในช่วงปี 2537-2538 ราคาลูกไก่ไข่ปรับตัวสูงขึ้นราคาเฉลี่ยตัวละ 14.90 บาท และ 15.69 บาทตามลำดับ และราคาเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา ราคาที่สูงอย่างต่อเนื่องมีสาเหตุจากการที่กลุ่ม ผู้ผลิตได้มีการตกลงร่วมกันที่จะตั้งราคา ลูกไก่ให้อยู่ระดับราคาค่อนข้างสูง เพราะผู้ผลิตลูกไก่ประสบปัญหาขาดทุนมา ในช่วงปี 2534-2532 จึงมีการรวมตัวกันระหว่างผู้ผลิตลูกไก่เพื่อกำหนด ปริมาณการผลิต มีการลดปริมาณการผลิตลูกไก่ไข่ที่จำหน่ายออกสู่ตลาด และตั้งราคาจำหน่ายลูกไก่ไม่ให้ต่ำกว่าตัวละ 10 บาท ซึ่งทางด้านสมาคม ส่งเสริมการเลี้ยงไก่แห่งประเทศไทยก็รับทราบถึงมาตรการดังกล่าวของผู้ผลิต ลูกไก่ และเมื่อลูกไก่มีราคาปรับตัวสูงขึ้น ก็ทำให้มีผู้ผลิตบางรายเพิ่มปริมาณ การผลิตเพิ่มขึ้น ทำให้ช่วงต่อไปราคาลูกไก่ก็จะปรับตัวลดลงตามกลไกตลาด ในช่วงปี 2539 ราคาลูกไก่ไข่ปรับตัวลดลงมา ราคาลูกไก่เฉลี่ยตัวละ 10.56 บาท และ ราคาตัวละ 10.19 บาทในปี 2540 เพราะมีบริษัทผู้ผลิตบาง รายเพิ่มปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ และผลิตลูกไก่ไข่ออกสู่ตลาดใน ปริมาณที่มากขึ้นเกินกว่า ที่ได้ตกลงกันในกลุ่มไว้

การกำหนดราคาลูกไก่ไข่ถูกกำหนดโดยบริษัทผู้ผลิตลูกไก่ไข่รายใหญ่ที่สุด เป็นผู้นำด้านราคาลูกไก่ไข่ (Price Leadership) และบริษัทอื่น ๆ ยอมรับการกำหนด ราคาลูกไก่ไข่นั้นผู้ผลิตจะอ้างอิงกับราคาจำหน่ายที่ทางเครือเจริญโภคภัณฑ์ประกาศ ออกมา ซึ่งผู้ผลิตรายอื่นอาจจะเลือกกำหนดราคาให้เท่ากับหรือต่ำกว่าราคา ประกาศได้ แต่จะไม่กำหนดราคาจำหน่ายให้สูงกว่าราคาประกาศ โดยส่วนใหญ่มักจะ กำหนดราคาต่ำกว่าราคาประกาศ เพื่อเป็นการเพิ่มยอดขายและสามารถแย่งส่วนแบ่ง การตลาดได้ (ศุมาลิน , 2541)

หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดราคาลูกไก่ไข่ มีปัจจัยหลักในการกำหนดราคา เช่น

1. ต้นทุนการผลิต เช่น ต้นทุนในการนำเข้าลูกไก่ไข่พ่อแม่พันธุ์ ต้นทุนค่าอาหาร และยา ค่าแรงงานคนเลี้ยง รวมถึงต้นทุนในการฟักไข่ของโรงฟัก โดยต้นทุนส่วนใหญ่จะเป็นต้นทุนค่าอาหารที่ใช้เลี้ยงพ่อแม่พันธุ์

2. อุปสงค์หรือความต้องการเลี้ยงไก่ไข่ของเกษตรกร ซึ่งจะขึ้นอยู่กับราคาไข่ไก่ที่เกษตรกรขายได้ เช่น ถ้าราคาไข่ไก่มีราคาสูง ผู้เลี้ยงได้กำไร ความต้องการเลี้ยงไก่ไข่ก็จะเพิ่มสูงขึ้น ผู้ผลิตสามารถตั้งราคาจำหน่ายได้สูงขึ้นได้

3. อุปทานหรือปริมาณการผลิตลูกไก่ไข่ ถ้าปริมาณลูกไก่ไข่ในตลาดมีมากเกินไปกว่าความต้องการของผู้เลี้ยง ทำให้เกิดภาวะลูกไก่เหลือล้นตลาด ส่งผลให้ผู้ผลิตจำเป็นต้องปรับลดราคาจำหน่ายลง เพื่อให้เกษตรกรนำลูกไก่ไข่ไปเลี้ยง ราคาลูกไก่ไข่ถูกลงส่งผลให้ต้นทุนการผลิตลูกไก่ไข่ลดลงได้

7. กำหนดเกณฑ์ราคาไข่ไก่ขั้นต่ำฟองละ 1.30 บาท ขึ้นสูงฟองละ 1.70 บาท

ราคาไข่ไก่ โครงสร้างราคาไข่ไก่ขึ้นอยู่กับต้นทุนการผลิต ประกอบด้วย ค่าพันธุ์สัตว์ ค่าอาหารสัตว์ และค่ายาและวัคซีน รวมถึงค่าดำเนินการ ถ้าต้นทุนไข่แพงจะทำให้ผู้บริโภครายในประเทศไม่มีกำลังซื้อ ผู้บริโภคเลือกบริโภคสินค้าชนิดอื่นแทนการบริโภคไข่ไก่ทำให้ไข่เหลือล้น ด้านการส่งออกก็สู้ประเทศคู่แข่งที่มีต้นทุนการผลิตที่ถูกกว่าขายราคาถูกกว่าไม่ได้ ต้นทุนการผลิต ไข่ไก่ 60-70 เปอร์เซนต์ เป็นค่าอาหารสัตว์ ที่ใช้วัตถุดิบคือ กากถั่วเหลือง ปลาป่น เป็นต้น ซึ่งต้องมีการนำเข้าจากต่างประเทศทำให้ต้นทุนการผลิตหรือค่าอาหารสัตว์ค่อนข้างสูง ถ้าไก่ไข่มีปัญหาวัตถุดิบได้ คือ รัฐบาลต้องส่งเสริมให้มีการผลิตวัตถุดิบให้เพียงพอที่จะเลี้ยงสัตว์ได้ โดยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตต่อไร่ ส่งเสริมให้มีการปลูกมากขึ้น และภาครัฐจะต้องมีความเข้าใจเรื่องนโยบายนำเข้าวัตถุดิบอาหารสัตว์ อุตสาหกรรมไข่ไก่เป็นอุตสาหกรรมที่ผลิตเพื่อการบริโภคภายในประเทศเป็นหลัก มีการส่งออกเพียงร้อยละ 2 เท่านั้น ตลาดภายในประเทศจึงมีส่วนสำคัญต่อธุรกิจไก่ไข่มาก ราคาไข่ไก่ที่ขายไม่ควรสูงเกินไป เพราะผู้บริโภคจะได้บริโภคได้เพิ่มมากขึ้น

ราคาไข่ไก่ตั้งแต่ปี 2538 ราคาไข่ไก่คณะที่เกษตรกรได้รับเฉลี่ยฟองละ 1.30 บาท มีการปรับราคาสูงขึ้นปี 2539 ราคาไข่ไก่เฉลี่ยฟองละ 1.42 บาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.23 ปี 2540 ราคาไข่ไก่ได้ปรับตัวลดลงเล็กน้อยราคาไข่ไก่เฉลี่ยฟองละ 1.36 บาท ลดลงร้อยละ 4.23 เนื่องจากเริ่มเกิดปัญหาสภาวะเศรษฐกิจมีความผันผวนส่งผลกระทบต่อ การบริโภคของประชากร ราคาได้ปรับตัวสูงขึ้นอีกในปี 2541 ราคาไข่เฉลี่ยฟองละ 1.73 บาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 27.21 สาเหตุเนื่องจากปี 2540 ปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่มีจำนวนลดลง ส่งผลทำให้ไก่ไข่และผลผลิตไข่ไก่ที่ผลิตในปี 2541 มีจำนวน ผลผลิตไข่ไก่ลดลงเหลือจำนวน 8,805 ล้านฟอง ส่งผลให้ราคาไข่ไก่ปรับตัวสูงขึ้นมาก ทำให้เกษตรกรขยายการเลี้ยงไก่ไข่เพิ่มขึ้นในปี 2541 ทำให้ปริมาณไข่ไก่เพิ่มขึ้นในปี 2542 เป็นจำนวน 8,833 ล้านฟอง ราคาไข่ในปี 2542 และปี 2543 ได้ปรับตัวลดลง ราคา ไข่เฉลี่ยอยู่ที่ 1.61 บาท และ 1.17 บาท ลดลงร้อยละ 6.94 และ ร้อยละ 27.33 ตามลำดับ เกษตรกรประสบปัญหาขาดทุนมากเนื่องจากต้นทุนไข่คละสูงกว่าราคาไข่ไก่ที่ขายได้

ปัจจัยที่จะทำให้ราคาไข่ไก่ปรับตัวสูงขึ้น ได้แก่ ปริมาณนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่(เทศเมียว) ลดลง ทำให้มีปริมาณไก่ไข่น้อย ส่งผลให้ผลผลิตไข่ไก่น้อย ราคาไข่ไก่จึงปรับตัวสูงขึ้นได้ตามความต้องการบริโภคไข่ไก่ หรือในช่วงที่สภาพอากาศร้อน การขาดแคลนน้ำ ทำให้ไก่กินน้ำน้อยลงทำให้แม่ไก่ผลิตไข่ไก่ได้ลดลง และทำให้แม่ไก่เสียหายตายได้ รวมถึงกรณีเกิดโรคระบาดในไก่ด้วย หรือกรณีอยู่ในระหว่างช่วงเปิดเทอม ซึ่งระหว่างเดือนพฤษภาคม ช่วยให้ความต้องการซื้อไข่ไก่เพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากไข่ไก่เป็นส่วนประกอบหลักในอาหารสำหรับนักเรียน

ปัจจัยที่ทำให้ราคาไข่ไก่ปรับตัวลดลง ได้แก่ ปริมาณการผลิตไข่ไก่เกินความต้องการของผู้บริโภค ทำให้เกิดไข่ไก่ล้นตลาดส่งผลให้ราคาไข่ไก่ปรับตัวลดลงได้ กรณีช่วงอากาศเย็นเนื่องจากอากาศเย็นทำให้ไก่ไข่สามารถไข่ได้ฟองใหญ่และผลผลิตไข่เพิ่มขึ้นจากสภาวะอากาศเอื้ออำนวย และช่วงเทศกาลกินเจทำให้ผลผลิตไข่ไก่มีมากเกิน การบริโภคไข่ไก่หรือภาวะเศรษฐกิจในประเทศมีความผันผวน ทำให้กำลังซื้อของผู้บริโภคลดลง ก็ส่งผลกระทบต่อ การบริโภคไข่ไก่ลดลงได้ ทำให้เกิดภาวะราคาไข่ตกต่ำได้

การบริโภคไข่ไก่ ผลผลิตไข่ไก่ของประเทศไทย ผลิตเพื่อใช้การบริโภคภายในประเทศ ร้อยละ 98 ที่เหลือร้อยละ 2 ส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ เมื่อเปรียบเทียบเป็นสัดส่วนเพียงเล็กน้อย ผลผลิตไข่ไก่ส่วนใหญ่จะใช้เพื่อบริโภค แต่อัตราการบริโภคไข่ไก่ของประชากรไทยยังค่อนข้างต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศต่าง ๆ ใกล้เคียงแล้ว โดยในช่วงระหว่างปี 2542 -2546 ประชากรไทยมีการบริโภคไข่ไก่เฉลี่ยต่อคนต่อปี จำนวน 140 ฟอง (ตารางที่ 14) เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศญี่ปุ่น ได้หวัน จีน มีการบริโภคไข่ไก่เฉลี่ยคนละ 345 ฟอง 337 ฟอง และ 311 ฟอง ตามลำดับ ซึ่งอัตราการบริโภคไข่ไก่ของคนไทยถือว่าอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้านในเอเชียอีกด้วย ทำให้ตลาดไข่ไก่ไม่ได้มีการขยายเท่าที่ควรเหมือนประเทศอื่น

ตารางที่ 13 การบริโภคไข่ไก่ต่อต่อปีของบางประเทศ

หน่วย : ฟอง ต่อ คน ต่อ ปี

ประเทศ	2542	2543	2544	2545	2546	เฉลี่ย
ญี่ปุ่น	348	346	344	343	342	345
ไต้หวัน	339	338	342	336	331	337
เม็กซิโก	324	327	325	332	339	329
จีน	287	290	302	326	352	311
ฝรั่งเศส	267	267	265	267	269	267
สหรัฐอเมริกา	256	260	260	266	271	263
มาเลเซีย	234	240	243	238	234	238
เยอรมนี	225	226	226	226	225	226
ฮ่องกง	220	217	214	211	208	214
รัสเซีย	211	213	214	215	217	214
ไทย	129	133	153	147	137	140

ที่มา : สมาคมผู้ผลิตผู้ค้าและส่งออกไข่ไก่

ความต้องการบริโภคไข่ไก่ในปี 2545 มีปริมาณ 9,312 ล้านฟอง เพิ่มขึ้นจากปริมาณ 8,055 ล้านฟอง ในปี 2544 เนื่องจากผลผลิตมีปริมาณมากขึ้นส่งผลให้ราคาปรับตัวลดลง ทำให้ความต้องการบริโภคเพิ่มขึ้นและมีโครงการรณรงค์ให้ประชาชนบริโภคไข่ไก่อย่างต่อเนื่อง เพื่อกระตุ้นการบริโภคโดยโฆษณาประชาสัมพันธ์ ก็จะต้องมีการกระตุ้นการบริโภคดีังกล่าว โดยค่าใช้จ่ายในการดำเนินการอาจจะมาจากใช้เงินกองทุนไข่ไก่ที่ได้จัดตั้งขึ้นมา

2.3 กองทุน

8. ให้มีการจัดตั้งกองทุน โดยให้คณะกรรมการนโยบายไข่ไก่แห่งชาติ ทำการศึกษารายละเอียดหลักเกณฑ์ โดยคณะกรรมการนโยบายไข่ไก่แห่งชาติ ได้จัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือในยามที่ภาวะราคาไม่มีเสถียรภาพ โดยมีรายละเอียดดังนี้

8.1 ให้มีการจัดตั้งกองทุน ขึ้นมากองทุนหนึ่งเรียกว่า "กองทุนพัฒนาไข่ไก่และผลิตภัณฑ์" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือพัฒนาไข่ไก่และผลิตภัณฑ์ทั้งระบบด้วยเงินและทรัพย์สินของกองทุน

8.2 คณะกรรมการกองทุน ประกอบด้วย อธิบดีกรมปศุสัตว์เป็นประธาน อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ อธิบดีกรมการค้าภายใน ตัวแทนผู้เลี้ยง 3 คน องค์กรผู้เลี้ยง 2 คน ตัวแทนผู้ประกอบการ 3 คน ผู้แทนผู้ค้า 2 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ 4 คน เป็นกรรมการและเลขานุการ และคณะกรรมการกองทุนจะแต่งตั้งกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการได้ไม่เกิน 2 คน ซึ่งการดำรงตำแหน่งของกรรมการที่มีใช้ส่วนราชการมีวาระ ปี และเป็นกรรมการได้ไม่เกิน 2 วาระติดต่อกัน

8.3. หน้าที่คณะกรรมการกองทุน

8.3.1 กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอรับจัดสรรเงิน และการใช้จ่ายหรือให้ความช่วยเหลือผู้เลี้ยงและพัฒนาไข่ไก่ทั้งระบบ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

8.3.2 วางระเบียบหรือข้อบังคับ ว่าด้วยการเก็บรักษาผลประโยชน์ การเบิกจ่ายพัสดุในกิจการของกองทุนตามระเบียบนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

8.3.3 ติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการที่ได้รับการจัดสรรเงินกองทุน และการใช้จ่ายเงินของกองทุน

8.3.4 รายงานผลการปฏิบัติงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะให้คณะกรรมการ

8.3.5 จัดทำรายงานและบัญชีกองทุน รวมทั้งตรวจสอบผลการดำเนินงานของกองทุน ให้ตรวจสอบการเงิน และการบัญชีของกองทุน โดยผู้ตรวจสอบบัญชีที่ได้รับอนุญาตแล้วรายงาน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์อุปสงค์การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่

ในส่วนนี้ทำการวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ของประเทศไทย โดยการศึกษาจะใช้ปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ เป็นตัวแปรตาม และตัวแปรอิสระประกอบด้วย ราคาไข่ไก่เฉลี่ยที่เกษตรกรรายได้ รายได้ประชาชาติต่อหัว ราคาลูกไก่ไข่ (2 ไตรมาสที่ผ่านมา) ราคาลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่นำเข้า ซึ่งปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคกับตัวแปรอิสระทุกตัวเพื่อขจัดปัญหาด้านเงินเฟ้อ และตัวแปร Dummy เป็นตัวแปรที่กำหนดก่อนและหลังมีการควบคุมปริมาณนำเข้า โดยใช้ข้อมูลอนุกรมเวลาเป็นรายไตรมาส ตั้งแต่ปี 2536 – 2546 จำนวน 44 ไตรมาส ซึ่งจะใช้วิธีการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis Method) และประมาณค่าสัมประสิทธิ์ด้วยจะใช้วิธียกกำลังสองน้อยที่สุดแบบธรรมดา (Ordinary Least Square Method, OLS) ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 แบบจำลองได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

1. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการอุปสงค์การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่

1.1 ผลการวิเคราะห์อุปสงค์การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ของประเทศไทย

สมการอุปสงค์การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ มีดังนี้

$$\text{QPS} = -314442.31 + 6920.25 \text{ Pe} + 13.40 \text{ I} + 121.33 \text{ Pps}$$

(t-value)	(-4.616) ^{***}	(4.051) ^{***}	(4.758) ^{***}	(0.932) ^{**}
-----------	-------------------------	------------------------	------------------------	-----------------------

$$+ 901.50 \text{ PC}_{(t-2)} - 56341.76 \text{ Dummy}$$

(1.024)** (-5.763)***

$$R^2 = 0.5899$$

$$F\text{-Statistic} = 8.152$$

Durbin-Watson = 1.97 N = 41

*** = มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 99

*** = ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

โดยกำหนดให้

Qps_t = ปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่(เพศเมีย) (ตัว) (ไตรมาสที่ t)

Pe_t = ราคาไข่ไก่คณะที่เกษตรกรขายได้ (บาท ต่อ 10 ฟอง) (ไตรมาสที่ t)

I_t = รายได้ประชาชาติต่อหัว (บาท ต่อ คน) (ไตรมาสที่ t)

Pps_t = ราคาลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่นำเข้า (บาท ต่อ ตัว) (ไตรมาสที่ t)

$Pc_{(t-2)}$ = ราคาลูกไก่ไข่ (บาท ต่อ ตัว) (ไตรมาสที่ t-2)

Dummy = ปี 2536–2544 เป็นช่วงไม่มีการควบคุมนำเข้า เป็นตัวแปร Dummy = 0
ปี 2545–2546 เป็นช่วงมีการควบคุมนำเข้า เป็นตัวแปร Dummy = 1

จากผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (Coefficient of Determination) R^2 ของสมการ มีค่าเท่ากับ 0.5899 แต่มีตัวแปรราคาพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่นำเข้า และ ราคาลูกไก่ไข่ใน 2 ไตรมาสที่ผ่านมา ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นจึงได้ตัดตัวแปรราคาลูกไก่ไข่ใน 2 ไตรมาสที่ผ่านมาออกไป และได้ทำการวิเคราะห์ใหม่โดยให้ตัวแปรราคาพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่นำเข้า ให้เป็นไตรมาสที่ t-3 เนื่องจากผู้ผลิตที่นำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่จะพิจารณาจากราคาย้อนหลัง เพื่อนำมาวางแผนการนำเข้าในไตรมาสปัจจุบัน

1.2.ผลการวิเคราะห์อุปสงค์การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ของประเทศไทย

(สมการที่ได้ตัดตัวแปรราคาลูกไก่ไข่ออกไปแล้ว) สมการอุปสงค์การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ มีดังนี้

$$QPS = -248664.6 + 9718.28 Pe + 13.35 I - 361.48 Pps_{(t-3)} - 60675.38 \text{ Dummy}$$

(t-value) (-4.519)*** (5.994)*** (5.631)*** (-2.759)*** (-7.231)***

$$R^2 = 0.6655$$

$$F\text{-Statistic} = 13.53$$

$$\text{Durbin-Watson} = 1.93$$

$$*** = \text{มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99}$$

โดยกำหนดให้

$$Qps = \text{ปริมาณนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ (ตัว)}$$

$$Pe = \text{ราคาไข่ไก่คละที่เกษตรกรขายได้ (บาท ต่อ 10 ฟอง)}$$

$$I = \text{รายได้ประชาชาติต่อหัว (บาท ต่อ คน)}$$

$$Pps_{(t-3)} = \text{ราคาลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่นำเข้า (3 ไตรมาสที่ผ่านมา) (บาท ต่อ ตัว)}$$

$$\text{Dummy} = \begin{cases} \text{ปี 2536-2544 เป็นช่วงไม่มีการควบคุมนำเข้า เป็นตัวแปร Dummy} = 0 \\ \text{ปี 2545-2546 เป็นช่วงมีการควบคุมนำเข้า เป็นตัวแปร Dummy} = 1 \end{cases}$$

จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ของประเทศไทย พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (Coefficient of Determination) R^2 ของสมการมีค่าเท่ากับ 0.6655 สามารถอธิบายได้จากการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวแปรดังกล่าว ได้แก่ ราคาไข่ไก่คณะที่เกษตรกรขายได้ รายได้ประชาชาติต่อหัว ราคาลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ใน 3 ไตรมาสที่ผ่านมา และตัวแปร Dummy มีผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงของปริมาณนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ (Qps) ถึงร้อยละ 66.55 โดยสมมติให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ส่วนอีกร้อยละ 33.45 เป็นอิทธิพลจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยอื่น ๆ นอกจากปัจจัยที่กล่าวมาแล้ว โดยสมการมีค่านัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ($F = 13.53$) และเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ โดยมีค่า Durbin Watson เท่ากับ 1.93 ซึ่งอยู่ในช่วงที่สรุปได้ว่าไม่มีปัญหา Autocorrelation

จากการทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร (t-test) พบว่าตัวแปรราคาไข่ไก่คณะที่เกษตรกรขายได้ รายได้ประชาชาติต่อหัว ราคาลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ใน 3 ไตรมาส ที่ผ่านมา และตัวแปร Dummy มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยมีค่า t-test เท่ากับ 5.994 5.631 -2.759 และ -7.231 ตามลำดับ

Dependent Variable: QPS
Method: Least Squares
Date: 03/18/05 Time: 12:36
Sample(adjusted): 1994:1 2003:4
Included observations: 40 after adjusting endpoints
Convergence achieved after 7 iterations

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-248644.6	55017.75	-4.519353	0.0001
PE	9718.280	1621.307	5.994102	0.0000
INCOME	13.34993	2.370693	5.631233	0.0000
PPSLAG3	-361.4779	130.9962	-2.759454	0.0093
DUMMY	-60675.38	8390.896	-7.231097	0.0000
AR(1)	-0.411184	0.155291	-2.647833	0.0122
R-squared	0.665580	Mean dependent var	88495.70	
Adjusted R-squared	0.616401	S.D. dependent var	37180.59	
S.E. of regression	23027.95	Akaike info criterion	23.06429	
Sum squared resid	1.80E+10	Schwarz criterion	23.31762	
Log likelihood	-455.2857	F-statistic	13.53371	
Durbin-Watson stat	1.936566	Prob(F-statistic)	0.000000	
Inverted AR Roots	-.41			

จากสมการความถดถอยที่ได้ จะพบว่าตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวแปรที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์การนำเข้าพอมแมพันธุ์ไก่ไข่ของประเทศไทยดังนี้

1. ราคาไข่ไก่คละที่เกษตรกรขายได้ (Pe) ผลการวิเคราะห์ได้ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 9718.28 ซึ่งแสดงว่าราคาไข่ไก่คละที่เกษตรกรขายได้ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการนำเข้าพอมแมพันธุ์ไก่ไข่ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน และหมายความว่า หากราคาไข่ไก่คละที่เกษตรกรขายได้ (Pe) เพิ่มขึ้น 1 บาทต่อ 10 ฟอง หรือ 10 สตางค์ต่อฟอง จะทำให้ปริมาณการนำเข้าพอมแมพันธุ์ไก่ไข่เพิ่มขึ้น 9,718.28 ตัว และเมื่อพิจารณาจากค่าความยืดหยุ่นมีค่าเท่ากับ 1.65 หมายความว่าหากราคาไข่ไก่คละที่เกษตรกรขายได้ เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้อุปสงค์การนำเข้าพอมแมพันธุ์ไก่ไข่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.65 ดังนั้นถ้าราคาไข่ไก่คละที่เกษตรกรขายได้ มีแนวโน้มที่เพิ่มสูงขึ้น ทำให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนเพิ่มขึ้นหรือได้กำไรเพิ่มทำให้มีแรงจูงใจต้องการเลี้ยงไก่เพิ่มขึ้น จะส่งผลให้เพิ่มอุปสงค์การนำเข้าพอมแมพันธุ์ไก่ไข่เพิ่มขึ้นไปด้วย เกษตรกรก็จะสั่งซื้อหรือสั่งจองกับบริษัทผู้ผลิตไก่ไข่ ทำให้ผู้ผลิตลูกไก่ต้องนำเข้าพอมแมพันธุ์ไก่ไข่เพื่อนำมาเป็นปัจจัยในการผลิตลูกไก่สืบเนื่องต่อไป

2. รายได้ประชาชาติต่อหัว (I) ผลการวิเคราะห์ได้ค่าสัมประสิทธิ์ เป็น 13.35 ซึ่งแสดงว่า รายได้ประชาชาติต่อคนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณการนำเข้าพอมแมพันธุ์ไก่ไข่ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน หมายความว่า เมื่อรายได้ประชาชาติเฉลี่ยต่อคนของประชากรเพิ่มขึ้น ทำให้การบริโภคที่เพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลให้ผู้ผลิตที่จะนำเข้าพอมแมพันธุ์ไก่ไข่เพิ่มขึ้น กล่าวคือ ถ้ารายได้ประชาชาติต่อหัวต่อคนเพิ่มขึ้น 1 บาท จะส่งผลให้ปริมาณการนำเข้าพอมแมพันธุ์ไก่ไข่เพิ่มขึ้น จำนวน 13.35 ตัว เมื่อพิจารณาค่าความยืดหยุ่นมีค่าเท่ากับ 3.04 หมายความว่า หากรายได้ประชาชาติต่อคนเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้อุปสงค์การนำเข้าพอมแมพันธุ์ไก่ไข่เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.04 ซึ่งมีค่าความยืดหยุ่นมาก (elasticity) ดังนั้นปริมาณการนำเข้าพอมแมพันธุ์ไก่ไข่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของรายได้ประชาชาติต่อหัวมาก จะสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการอุตสาหกรรมไก่ไข่ของประเทศไทยโดยส่วนใหญ่ จะขึ้นอยู่กับตลาดภายในประเทศมากกว่าตลาดต่างประเทศ ดังนั้นการขยายตัวของเศรษฐกิจจากการที่ประชากรมีรายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้น จะมีการบริโภคเพิ่มมากขึ้น ก็มีผลสำคัญต่อธุรกิจไก่ไข่และไข่ไก่ที่จะทำการขยายตามเศรษฐกิจด้วยเช่นกัน

3. ราคาลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่นำเข้า (Pps₃) ผลการวิเคราะห์ได้ค่าสัมประสิทธิ์เป็น -361.48 ซึ่งเครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ หมายความว่า เมื่อราคาลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่เพิ่มขึ้น ทำให้ผู้ผลิตที่จะนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ลดลง กล่าวคือ เมื่อพิจารณาค่าความยืดหยุ่นมีค่าเท่ากับ -0.77 หมายความว่าหากราคาลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ในอดีต หรือใน 3 ไตรมาสที่ผ่านมาเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้อุปสงค์การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ในปัจจุบันลดลงร้อยละ 0.77 การลดลงของปริมาณการนำเข้ากับราคาพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ที่เพิ่มขึ้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม ซึ่งเป็นไปตามกฎของอุปสงค์ แสดงว่าราคาพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่สูงขึ้นไม่ว่าจะเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงของราคาลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ หรือการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่สูงขึ้น ทำให้ต้นทุนค่าพันธุ์ไก่จะสูงขึ้น ผู้ผลิตลูกไก่ไข่ก็จะลดปริมาณการนำเข้าลง แต่อาจจะลดปริมาณการนำเข้าไปไม่มาก เพราะค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ปัจจัยการผลิตต่อราคาปัจจัยการผลิตมีค่าความยืดหยุ่นน้อย แสดงให้เห็นว่าแม้ราคาลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ซึ่งเป็นราคาปัจจัยการผลิตมีการเปลี่ยนแปลงไปเล็กน้อยเพียงใด แต่อุปสงค์การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงไปมาก เพราะอุปสงค์การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่เป็นอุปสงค์สำหรับปัจจัยการผลิต ลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่นำเข้าเป็นสินค้าจำเป็นที่ต้องนำเข้ามาเพื่อทำการผลิตเป็นลูกไก่ต่อไป ถ้าบริษัทผู้ผลิตลูกไก่ไข่ไม่สามารถผลิตลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ได้เอง

4. ตัวแปร Dummy ผลการวิเคราะห์ได้ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -60675.38 ซึ่งแสดงว่าตัวแปร Dummy มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ หมายความว่าตั้งแต่มีการควบคุมจัดสรรการนำเข้า ทำให้ปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ลดลงจำนวน 60,675.38 ตัว

อย่างไรก็ตามนอกจากปัจจัยต่างๆ ที่ได้นำมาวิเคราะห์แล้ว ปริมาณนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่จะมีการเปลี่ยนแปลงตามปัจจัยอื่นๆ เช่น ขนาดกำลังการผลิตของผู้ผลิต สภาพการเกิดโรคระบาดในสัตว์ อายุไก่ที่ปลดขายเป็นไก่เนื้อ ประสิทธิภาพการเลี้ยงไก่และอัตราการให้ไข่ เป็นต้น ซึ่งไม่ได้นำมาพิจารณาในการวิเคราะห์นี้

2. ผลการวิเคราะห์การควบคุมการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่มีผลกระทบต่อราคาของไข่ไก่

2.1 การวิเคราะห์กรณีใช้ข้อมูลเป็นรายไตรมาส

ผลการวิเคราะห์การควบคุมการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ที่มีผลกระทบต่อราคาไข่ไก่

มีดังนี้

$$Pe_{(t)} = 1378302 + 0.678 Qps_{(t-3)} + 0.377 Qps_{(t-4)} + 0.204 Qps_{(t-5)} - 0.899 I_{(t)}$$

(t-value) (1.832) (0.744) (0.376) (0.224) (-0.025)

$$R^2 = 0.44$$

$$F\text{-Statistic} = 5.07$$

$$\text{Durbin-Watson} = 1.64$$

โดยกำหนดให้

$$Pe_{(t)} = \text{ราคาไข่ไก่คละที่เกษตรกรขายได้ (บาท ต่อ 1,000,000 ฟอง) ในไตรมาสที่ t}$$

$$Qps_{(t-3)} = \text{ปริมาณนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ (ตัว) ในไตรมาสที่ t-3}$$

$$Qps_{(t-4)} = \text{ปริมาณนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ (ตัว) ในไตรมาสที่ t-4}$$

$$Qps_{(t-5)} = \text{ปริมาณนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ (ตัว) ในไตรมาสที่ t-5}$$

$$I_{(t)} = \text{รายได้ประชาชาติต่อหัว (บาท ต่อคน) ในไตรมาสที่ t}$$

จากผลการวิเคราะห์การควบคุมการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ที่มีผลกระทบต่อราคาของไข่ไก่ พบว่าค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ(Coefficient of Determination) R^2 ของสมการมีค่าเท่ากับ 0.44 โดยมีค่า Durbin Watson เท่ากับ 1.64 โดยตัวแปรทั้ง 4 ตัว คือ ปริมาณนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ในไตรมาสที่ 3 ไตรมาสที่ 4 และไตรมาสที่ 5 ที่ผ่านมา และรายได้ประชาชาติต่อหัว พิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นสมการนี้ไม่สามารถสรุปได้

ตารางที่ 14 ปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่(เพศเมีย) และ ราคาไข่ไก่คละที่เกษตรกรขายได้
รายไตรมาส และรายเฉลี่ย 3 ไตรมาส ระหว่างปี 2542 -2546

ปี	ไตรมาสที่	ปริมาณนำเข้า พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่(เพศเมีย) รวมจำนวน(ตัว)	ปริมาณนำเข้า เฉลี่ย 3 ไตรมาส จำนวน(ตัว)	ราคาไข่ไก่คละ ที่เกษตรกรขายได้ เฉลี่ย(บาท/ฟอง)	ราคาไข่ไก่คละ เฉลี่ย 3 ไตรมาส (บาท/ฟอง)
2542	1	98,660		1.75	
	2	92,500		1.73	
	3	88,030	93,063	1.59	1.69
	4	71,010	83,847	1.36	1.56
	รวม/เฉลี่ย	350,200		1.61	
2543	1	43,135	67,392	1.18	1.38
	2	59,915	58,020	1.13	1.22
	3	49,760	50,937	1.28	1.20
	4	75,035	61,570	1.09	1.17
	รวม/เฉลี่ย	227,845		1.17	
2544	1	58,480	61,092	1.26	1.21
	2	97,660	77,058	1.47	1.27
	3	68,247	74,796	1.70	1.48
	4	124,717	96,875	1.58	1.58
	รวม/เฉลี่ย	349,104		1.50	
2545	1	93,468	95,477	1.52	1.60
	2	5,500	74,562	1.54	1.55
	3	66,582	55,183	1.40	1.49
	4	56,950	43,011	1.20	1.38
	รวม/เฉลี่ย	222,500		1.41	
2546	1	64,008	62,513	1.14	1.25
	2	20,510	47,156	1.41	1.25
	3	81,460	55,326	1.58	1.38
	4	48,260	50,077	1.55	1.51
	รวม/เฉลี่ย	214,238		1.42	

2.2 การวิเคราะห์กรณีใช้ข้อมูลรายเฉลี่ย 3 ไตรมาส

ผลการวิเคราะห์การควบคุมการนำเข้าพอลิเมอร์ที่ผลกระทบต่อราคาไข่ไก่ โดยใช้วิธีการเฉลี่ย (Moving Average) 3 ไตรมาส ของตัวแปรราคาไข่ไก่แต่ละที่เกษตรกรขายได้ และปริมาณการนำเข้าพอลิเมอร์ที่ไก่ไข่ โดยใช้ข้อมูลจากตารางที่ 14 มาทำการวิเคราะห์ได้ดังนี้

$$Pe_{(t)} = 2.116 - 0.007 Qps_{(t-4)} - 0.054 Qps_{(t-5)} - 0.043 Qps_{(t-6)} + 0.09 Dummy$$

(t-value) (46.386)*** (-2.144)*** (-6.282)*** (-6.695)*** (4.489)***

$$R^2 = 0.9801$$

$$F\text{-Statistic} = 39.488$$

$$Durbin\text{-}Watson = 1.97 \quad N = 18$$

โดยกำหนดให้

$$Pe_{(t)} = \text{ราคาไข่ไก่แต่ละที่เกษตรกรขายได้ (บาท ต่อ ฟอง) ที่ } t$$

$$Qps_{(t-4)} = \text{ปริมาณนำเข้าพอลิเมอร์ที่ไก่ไข่ (หมื่นตัว) ที่ } t-4$$

$$Qps_{(t-5)} = \text{ปริมาณนำเข้าพอลิเมอร์ที่ไก่ไข่ (หมื่นตัว) ที่ } t-5$$

$$Qps_{(t-6)} = \text{ปริมาณนำเข้าพอลิเมอร์ที่ไก่ไข่ (หมื่นตัว) ที่ } t-6$$

$$Dummy = \begin{cases} \text{ปี 2536-2544 เป็นช่วงไม่มีการควบคุมนำเข้า เป็นตัวแปร Dummy} = 0 \\ \text{ปี 2545-2546 เป็นช่วงที่มีการควบคุมนำเข้า เป็นตัวแปร Dummy} = 1 \end{cases}$$

$$t = \text{ค่าเฉลี่ยของ 3 ไตรมาส}$$

$$*** = \text{มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 99}$$

จากผลการวิเคราะห์การควบคุมการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ที่มีผลกระทบต่อราคาไข่ไก่ โดยใช้วิธีเฉลี่ย (Moving Average) เป็นค่าเฉลี่ยของ 3 ไตรมาส ซึ่งใช้ข้อมูลจากตารางที่ 14 จำนวนข้อมูล(N) เท่ากับ 18 การวิเคราะห์การควบคุมการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ที่มีผลกระทบต่อราคาไข่ไก่ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (Coefficient of Determination) R^2 ของสมการ มีค่าเท่ากับ 0.9801 สามารถอธิบายได้จากการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวแปร ดังกล่าว ได้แก่ ค่าเฉลี่ย 3 ไตรมาสของปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ใน 4 5 และ 6 ไตรมาสที่ผ่านมา และตัวแปร Dummy มีผลกระทบต่อค่าเปลี่ยนแปลงของราคาไข่ไก่คณะที่เกษตรกรขายได้ถึงร้อยละ 98.01 โดยสมมติให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ ส่วนอีกร้อยละ 1.99 เป็นอิทธิพลจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยอื่น ๆ นอกจากปัจจัยที่กล่าวมาแล้ว โดยสมการมีค่านัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ($F = 39.488$) และมีค่า Durbin Watson เท่ากับ 1.97 ซึ่งอยู่ในช่วงที่สรุปได้ว่าไม่มีปัญหา Autocorrelation

จากการทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร (t-test) พบว่าตัวแปร ที่เป็นค่าเฉลี่ย 3 ไตรมาสของปริมาณการนำเข้าลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ในไตรมาสที่ t-4 t-5 t-6 และตัวแปร Dummy มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยมีค่า t – test เท่ากับ -2.144 -6.281 -6.695 และ 4.488 ตามลำดับ

Dependent Variable: PE
Method: Least Squares
Date: 04/11/05 Time: 15:34
Sample(adjusted): 9 18
Included observations: 10 after adjusting endpoints
Convergence achieved after 8 iterations

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	2.116230	0.045622	46.38599	0.0000
QPS4	-0.007363	0.005917	-2.144395	0.0413
QPS5	-0.054383	0.008657	-6.281759	0.0033
QPS6	-0.043076	0.006434	-6.695144	0.0026
DUMMY	0.090111	0.020074	4.488976	0.0109
AR(2)	-0.667071	0.303892	-2.195092	0.0932
R-squared	0.980143	Mean dependent var	1.447000	
Adjusted R-squared	0.95322	S.D. dependent var	0.127021	
S.E. of regression	0.026849	Akaike info criterion	-4.113495	
Sum squared resid	0.002883	Schwarz criterion	-3.931944	
Log likelihood	26.56747	F-statistic	39.48861	
Durbin-Watson stat	1.973273	Prob(F-statistic)	0.001691	

จากสมการความถดถอยที่ได้จะพบว่าตัวแปรอิสระจำนวน 3 ตัวแปร คือ ตัวแปรค่าเฉลี่ย 3 ไตรมาสของปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ที่ t-4 t-5 และ t-6 ผลการวิเคราะห์ได้ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -0.007 -0.054 และ -0.043 ตามลำดับ ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับราคาไข่ไก่คณะที่เกษตรกรขายได้ หมายความว่า ถ้าปริมาณการนำเข้าลูกไก่พ่อแม่พันธุ์เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น จะทำให้ราคาไข่ไก่คณะที่เกษตรกรขายได้ลดลง เนื่องจากปริมาณลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ที่นำเข้ามาก จะทำให้สามารถผลิตลูกไก่ไข่เพื่อเลี้ยงเป็นแม่ไก่ไข่ยืนกรงมากขึ้น ทำให้ปริมาณผลผลิตไข่ไก่มากขึ้น ถ้ามีมากกว่าความต้องการบริโภคไข่ไก่ ทำให้มีปริมาณผลผลิตไข่ไก่ออกสู่ตลาดมาก ราคาไข่ไก่ก็จะลดลง ในทางกลับกันถ้าปริมาณการนำเข้ามีจำนวนน้อย จะทำให้ปริมาณแม่ไก่ไข่ยืนกรงน้อย ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตไข่ไก่น้อย ก็จะทำให้ราคาไข่ไก่เพิ่มขึ้น

ตัวแปร Dummy คือ การควบคุมการนำเข้า จะมีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาไข่ไก่คณะที่เกษตรกรขายได้ในทิศทางเดียวกัน ถ้าใช้มาตรการควบคุมการนำเข้าเพิ่มมากขึ้น จะทำให้ผู้ผลิตลูกไก่ไข่ซึ่งเป็นผู้นำเข้าสามารถนำเข้าปริมาณลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ได้น้อยลง ทำให้มีปริมาณลูกไก่ไข่และแม่ไก่ไข่ยืนกรงลดลง ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตไข่ไก่ได้น้อยลง ผลกระทบที่เกิดขึ้นคือ จะทำราคาไข่ไก่คณะที่เกษตรกรขายได้จะเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีปริมาณผลผลิตไข่ไก่น้อยกว่าปริมาณความต้องการบริโภคไข่ไก่ ถ้าช่วงนั้นมีการควบคุมการนำเข้าลดน้อยลง ก็จะทำให้ผู้นำเข้าสามารถนำเข้าลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่เพิ่มมากขึ้น ทำให้มีปริมาณไข่ไก่และปริมาณผลผลิตไข่ไก่เพิ่มขึ้น จะทำให้ราคาไข่ไก่คณะที่เกษตรกรขายได้ลดลง การควบคุมก็จะเพิ่มขึ้นหรือลดลง จะส่งผลกระทบต่อราคาไข่ไก่คณะที่เกษตรกรขายได้เพิ่มขึ้นหรือลดลงได้ ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยค่าสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ดังนั้นจากตารางที่ 14 ในปี 2542 ข้อมูลปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่(เพศเมีย) มีจำนวน 350,200 ตัว ซึ่งจะส่งให้มีการเปลี่ยนแปลงราคาไข่ไก่ในปีถัดไป ซึ่งการนำเข้าลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่จะมีผลกระทบต่อปริมาณผลผลิตไข่ไก่ ก็จะต้องใช้เวลาในการเลี้ยงเพื่อผลิตเป็นลูกไก่ไข่ และนำไปเลี้ยงต่อเป็นไก่รุ่น เพื่อนำไปเป็นไก่ไข่ยืนกรงที่สามารถให้ผลผลิตไข่ไก่ได้ จะต้องใช้ระยะประมาณ 1 ปี ขึ้นไป ดังนั้น ปริมาณพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ที่นำเข้าในปี 2542 จะให้ไข่ที่ได้จากพ่อแม่พันธุ์ให้ผลผลิตไข่ไก่ได้ในปี 2543 ราคาไข่ไก่คณะที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยฟองละ 1.17 บาท โดยราคาได้ลดลงจาก ปี2542 ราคาฟองละ 1.61 บาท ลดลงร้อยละ 27.33 และพบว่าปี 2543 เป็นปีที่ราคาไข่ไก่ตกต่ำมาก

จากที่เกษตรกรขาดทุนเนื่องจากเกิดปัญหาราคาไข่ไก่ตกต่ำ ทำให้เกษตรกรได้รับความเดือดร้อนมาก จึงได้มีการควบคุมปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่(เพศเมีย) จุดประสงค์เพื่อให้ระดับราคาไข่ไก่มีเสถียรภาพ ทำให้ปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่(เพศเมีย) ในปี 2545 มีจำนวน 222,500 ตัว และ ปี 2546 มีจำนวน 214,238 ตัว ลดลงจากปี 2544 ซึ่งนำเข้าจำนวน 349,104 ตัว ลดลงเฉลี่ยร้อยละ 36.27 และ 38.63 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2544 ซึ่งยังไม่มีมาตรการควบคุมการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ ปี 2545 ราคาไข่ไก่คละที่เกษตรกรขายได้ลดลงเหลือเฉลี่ยฟองละ 1.41 บาท ซึ่งลดลงจากปี 2544 ราคาไข่ไก่เฉลี่ยฟองละ 1.50 บาท ลดลง ร้อยละ 6 แต่จากที่มีการควบคุมปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่(เพศเมีย) ในปี 2545 ทำให้ราคาไข่ไก่คละที่เกษตรกรขายได้เพิ่มขึ้น ในปี 2546 มีราคาเฉลี่ยฟองละ 1.42 บาท เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 0.71 ดังนั้นการควบคุมปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ส่งผลกระทบต่อทำให้ราคาไข่ไก่ปรับตัวสูงขึ้นตามที่ได้กล่าวมาแล้ว อย่างไรก็ตามคณะกรรมการได้มีแทรกแซงโดยทำการเก็บไข่เข้าห้องเย็น และทำกิจกรรมส่งไข่ไก่ออกไปจำหน่ายที่ต่างประเทศเพิ่มขึ้น ซึ่งจากปริมาณการส่งออกไข่ไก่ในปี 2546 มีปริมาณเพิ่มสูงขึ้นมาก เพื่อระบายผลผลิตไข่ไก่ที่เหลือเกินความต้องการบริโภคภายในประเทศ ทำให้ราคาไข่ไก่ได้ปรับตัวเพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ตามจำนวนปริมาณการนำเข้าลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่เฉลี่ยรายไตรมาสที่ลดลงมากเพราะมีการควบคุมการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ พบว่าราคาเฉลี่ยรายไตรมาสของไข่ไก่คละที่เกษตรกรขายได้มีราคาเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย ราคาไข่ไก่มีการเปลี่ยนแปลงไปน้อยกว่าปริมาณการนำเข้าลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ที่เปลี่ยนแปลงลดลงจำนวนมาก สันนิษฐานว่าเกิดจากการยืดอายุการปลดระวางไก่ รวมถึงมีการหันมาใช้พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ที่ผลิตเองภายในประเทศเพิ่มขึ้น เพราะว่าราคาลูกไก่ไข่และราคาไข่ไก่คละที่เกษตรกรขายได้มีราคาเพิ่มสูงขึ้น และจากการที่นโยบายควบคุมจัดสรรการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ อาจจะทำให้ผู้เลี้ยงไก่ไข่ทราบว่าจะมีพันธุ์ไก่ที่เลี้ยงทดแทนน้อยลง จึงอาจจะยืดอายุการปลดไก่ออกไป ทำให้ยังมีผลผลิตไข่ไก่ออกมาสู่ตลาดทำให้ราคาไข่ไก่ไม่ได้ปรับขึ้นเท่าไร การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ที่ลดลง แต่ยังมีการนำเข้าปู่ย่าพันธุ์ไก่ไข่เพื่อมาผลิตเป็นพ่อแม่พันธุ์ภายในประเทศ ซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อผลิตไว้ใช้เอง ผลิตเพื่อขายในประเทศ และเพื่อส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ ในปี 2544 -2546 บริษัทผู้นำเข้าปู่ย่าพันธุ์ไก่ไข่ได้แจ้งปริมาณการผลิตพ่อแม่พันธุ์ที่ใช้เอง จำนวน 212,000 ตัว 172,500 ตัว และ 171,103 ตัว ตามลำดับ แต่ปริมาณที่นำมาเลี้ยงเพื่อใช้เองอาจจะมีเพิ่มขึ้นได้ ถ้าการจำหน่ายลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ส่งออกไปต่างประเทศลดลง สังเกตได้จากปริมาณผลผลิตไข่ไก่ที่เพิ่มขึ้น

ปริมาณผลผลิตไข่ไก่ในปี 2545-2546 เป็นจำนวน 9,350 ล้านฟอง และ 9,135 ล้านฟอง ตามลำดับ บริษัทผู้นำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่และผู้เลี้ยงไก่ไข่อาจจะมีการยืดอายุการปลดระวาง แม่พันธุ์ไก่ไข่ออกไปหรืออาจจะมีการเพิ่มปริมาณการผลิตพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ภายในประเทศเพิ่มขึ้น ทำให้ปริมาณไก่ไข่ยังลดลงไม่มากหรือไม่ได้ลดลงเลย ปริมาณผลผลิตไข่ไก่ก็ไม่ลดลง ส่งผลให้ ราคาไข่ไก่ไม่เพิ่มขึ้นเท่าที่ควร

ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงของการนำเข้าปริมาณพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ และการควบคุม ปริมาณการนำเข้าลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ สามารถอธิบายผลกระทบต่อราคาไข่ไก่ได้ตามที่กล่าวไป แล้วนั้น อย่างไรก็ตามการควบคุมปริมาณการนำเข้าก็มีข้อดีและข้อเสียในการจัดสรรควบคุม ข้อดี คือ สามารถผลิตภายในประเทศเพิ่มขึ้น แทนที่จะนำเข้าจากต่างประเทศ แต่ปัจจุบันมีเพียงบริษัทเดียว นำเข้าปู่ย่าพันธุ์ไก่ไข่ และสามารถผลิตเป็นพ่อแม่พันธุ์ภายในประเทศได้เอง แต่ข้อเสียคือการที่มี เพียงบริษัทเดียวเป็นผู้ผลิตรายใหญ่ที่สามารถผลิตพ่อแม่พันธุ์ได้เอง ทำให้สามารถกำหนด ปริมาณการผลิตลูกไก่ไข่และกำหนดราคาขายได้ โดยผู้ผลิตรายอื่น ๆ จะต้องทำตาม เนื่องจากมี ความได้เปรียบทางด้านขนาดของผู้ประกอบการ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรช่วยส่งเสริมให้ ผู้ประกอบการทั้งบริษัทผู้ผลิตลูกไก่ไข่และกลุ่มเกษตรกร เพื่อที่จะสามารถผลิตพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ ภายในประเทศได้ ทำให้ลดต้นทุนค่าพันธุ์ไก่ที่ซื้อพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่จากต่างประเทศและ หันมาทำการผลิตเองภายในประเทศ โดยอาจจะช่วยส่งเสริมในด้านการวิจัยและพัฒนาสายพันธุ์ ไก่ไข่ รวมถึงเทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ภายในประเทศทดแทนการนำเข้า จะทำให้ ต้นทุนการผลิตไก่ไข่และไข่ไก่ลดลงได้ด้วย

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

1. สรุป

ธุรกิจไก่ไข่และไข่ไก่เป็นผลผลิตทางเกษตรที่สำคัญประเภทหนึ่งในสาขาปศุสัตว์ และสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย การเลี้ยงไก่ไข่เพื่อให้ผลผลิตเป็นไข่ไก่ ซึ่งเป็นอาหารที่สำคัญของประชากรไทย และสามารถส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศได้ ธุรกิจการเลี้ยงไก่ไข่จะต้องอาศัยการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ และปุ๋ยาพันธุ์ไก่ไข่จากต่างประเทศ เพื่อนำมาผลิตเป็นลูกไก่ไข่ จากนั้นเลี้ยงเป็นไก่รุ่น เพื่อที่จะนำขึ้นกรงเพื่อให้ได้ผลผลิตเป็นไข่ไก่ต่อไป การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่และปุ๋ยาพันธุ์ไก่ไข่ จะเป็นจุดเริ่มต้นที่ส่งผลให้มีอุตสาหกรรมเชื่อมโยงเกิดขึ้นอีกหลายประเภท ซึ่งได้มีการพัฒนาไปเป็นอุตสาหกรรมไก่ไข่และไข่ไก่ที่ครบวงจร

พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่(Parent Stocks) ต้องนำเข้าจากต่างประเทศจะมีความแตกต่างกันตามสายพันธุ์ ทำให้การผลิตลูกไก่ไข่ในประเทศไทยมีความแตกต่างกัน เช่น อัตราการเจริญเติบโต น้ำหนักไข่ อัตราการให้ไข่ การให้ผลผลิตไข่ไก่ที่มีขนาดฟองใหญ่ ความทนทานต่อโรค และสภาพแวดล้อม เป็นต้น ซึ่งความแตกต่างดังกล่าวทำให้การผลิตลูกไก่ไข่ในประเทศไทย โดยที่บริษัทผู้ผลิตลูกไก่ไข่จะได้รับสิทธิเป็นตัวแทนการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์มาเลี้ยง เพื่อผลิตเป็นลูกไก่ไข่เพื่อเชิงการค้าต่อไป โดยส่วนใหญ่จะเป็นการทำธุรกิจที่เป็นแบบครบวงจร ที่มีธุรกิจหลักที่สำคัญ คือ การผลิตอาหารสัตว์ การเพาะพันธุ์สัตว์ การจำหน่ายยาและวัคซีน อุปกรณ์การเลี้ยง รวมถึงโรงงานฆ่าชำแหละและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสัตว์ เป็นต้น

ในปี 2536 มีปริมาณนำเข้าพอมแม่พันธุ์ไก่ไข่รวมทั้งสิ้น 422,392 ตัว และเพิ่มขึ้นเป็น 616,180 ตัวในปี 2539 อัตราการเพิ่มของปริมาณนำเข้าพอมแม่พันธุ์ไก่ไข่เฉลี่ยร้อยละ 12.62 เนื่องจากในช่วงปี 2536 - 2539 ธุรกิจไก่ไข่ค่อนข้างประสบความสำเร็จ ราคาไข่ไก่เฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยฟองละ 1.33 บาท ในขณะที่ต้นทุนไข่ไก่เฉลี่ยฟองละ 1.15 บาท ผลตอบแทนที่ดีจึงเป็นแรงจูงใจให้มีการขยายการเลี้ยงไก่ไข่เพิ่มสูงขึ้น ในปี 2541 มีปริมาณการนำเข้าพอมแม่พันธุ์ไก่ไข่เริ่มนำเข้าลดลง เนื่องจากได้มีนำเข้าปูย่าพันธุ์ไก่ไข่เข้ามาเพื่อผลิตเป็นพอมแม่พันธุ์ไก่ไข่ภายในประเทศ จุดประสงค์เพื่อทดแทนการนำเข้าจากต่างประเทศ โดยมีเพียงบริษัทเดียว คือ เครือเจริญโภคภัณฑ์ ปริมาณการนำเข้าปูย่าพันธุ์ไก่ไข่ในปี 2541 มีจำนวนรวม 6,475 ตัว เพิ่มขึ้นเป็น 10,491 ตัว ในปี 2544 อัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 40.86 ดังนั้นการผลิตลูกไก่ทั้งหมดจะได้จากทั้งการนำเข้าพอมแม่พันธุ์ไก่ไข่และปูย่าพันธุ์ไก่ไข่ สังเกตได้จากปริมาณการนำเข้าพอมแม่พันธุ์ไก่ไข่(เพศเมีย) ที่นำมาเลี้ยงเพื่อผลิตเป็นลูกไก่ไข่ในช่วงระหว่างปี 2540-2543 มีปริมาณการนำเข้าที่ลดลงเฉลี่ยร้อยละ 17.33 เนื่องจากสาเหตุดังกล่าวข้างต้น

ปริมาณการผลิตไข่ไก่จะมากหรือน้อยเพียงใด จะขึ้นอยู่กับปริมาณการเลี้ยงไก่ไข่ ซึ่งปริมาณการเลี้ยงไก่ไข่จะขึ้นอยู่กับปริมาณการนำเข้าพอมแม่พันธุ์ไก่ไข่ และปัจจัยสำคัญที่กำหนดปริมาณการเลี้ยงไก่ไข่เพื่อผลิตไข่ไก่ คือ ราคาไข่ไก่ ซึ่งระยะเวลาที่ผ่านมา ถ้าหากราคาในช่วงก่อนหน้ามีราคาค่อนข้างสูง ได้รับผลตอบแทนเพิ่มขึ้นเป็นแรงจูงใจที่ทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่เพิ่มหรือขยายการเลี้ยงเพิ่มมากขึ้น และถ้าราคาไข่ไก่ตกต่ำ ทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ประสบปัญหาขาดทุน ราคาไข่ไก่ที่เกษตรกรขายได้ต่ำกว่าต้นทุนการผลิตไข่ไก่ ก็จะส่งผลให้เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่จะลดการเลี้ยงไก่ไข่ลดลง เนื่องจากปัญหาในด้านการผลิตไข่ไก่และภาวะราคาไข่ไก่มีความผันผวน ไม่มีเสถียรภาพ ปริมาณผลผลิตไข่ไก่เกินความต้องการบริโภค ทำให้เกษตรกรได้รับความเดือดร้อน จึงมีการรวมตัวของเกษตรกรที่จะให้ภาครัฐบาลเข้ามาช่วยเหลือพิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหาระบบ เพื่อยกระดับในราคาไข่ไก่ให้สูงขึ้น

ตั้งแต่ในปี 2545 ได้เริ่มมีมาตรการแทรกแซงในธุรกิจไข่ไก่ ต้องการควบคุมปริมาณการผลิตไข่ไก่ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยทำการควบคุมปริมาณการนำเข้าและการผลิตพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่(เพศเมีย) ให้กับบริษัทผู้ผลิตลูกไก่ไข่ที่นำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่จำนวน 8 บริษัท และบริษัทที่นำเข้าปุ๋ยพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่จำนวน 1 บริษัท โดยเริ่มทำการควบคุมการนำเข้าตั้งแต่เดือนมกราคม 2545 เป็นต้นไป จึงส่งผลให้ปี พ.ศ. 2545 ปริมาณการนำเข้าไข่ไก่พ่อแม่พันธุ์(เพศเมีย) จำนวน 252,343 ตัว และปี 2546 จำนวน 214,238ตัว ตามลำดับ การนำเข้าลดลงจากปี 2544 มีจำนวน 349,104 ตัว ลดลงร้อยละ 36.27 และ 38.63 ตามลำดับ

ในปี 2546 ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายไข่ไก่แห่งชาติ(Egg Board) มีหน้าที่กำหนดนโยบายในการพัฒนา การผลิต การตลาด และการจัดตั้งกองทุนไข่ไก่ โดยด้านการผลิตจะทำการควบคุมปริมาณการนำเข้าพันธุ์ไข่ไก่ และการผลิตพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่ภายในประเทศ ด้านการตลาดกำกับดูแลราคาลูกไก่ไข่และราคาไข่ไก่ รณรงค์และส่งเสริมการบริโภคไข่ไก่ ด้านกองทุนได้พิจารณาจัดตั้งกองทุนไข่ไก่และผลิตภัณฑ์ เพื่อรักษาเสถียรภาพราคาภายในประเทศ เมื่อเกิดภาวะราคาสินค้าคือ ราคาไข่ไก่มีความผันผวน เป็นต้น ซึ่งคณะกรรมการนโยบายไข่ไก่แห่งชาติได้มีการควบคุมการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่(เพศเมีย) และการผลิตพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่(เพศเมีย)ภายในประเทศ รวมทั้งสิ้น 407,379 ตัว โดยสามารถแบ่งได้เป็นการนำเข้าจำนวน 236,276 ตัว และผลิตเพื่อใช้ภายในประเทศจำนวน 171,103 ตัว โดยจากการตั้งสมมติฐานว่าจำนวนประชากร 63 ล้านคน ความต้องการบริโภคไข่ไก่เฉลี่ย 150 ฟองต่อคน ความต้องการบริโภคไข่ไก่รวมทั้งปี 9,450 ล้านฟอง ดังนั้นกำหนดควบคุมปริมาณนำเข้าและผลิตภายในประเทศรวมได้ไม่เกิน 400,000 ตัว จะให้ผลผลิตลูกไก่ไข่ 600,000 ตัว ต่อสัปดาห์ เป็นแม่ไก่ไข่ยืนกรงที่ให้ผลผลิต 35 ล้านตัว อัตราการให้ไข่เฉลี่ยตัวละ 270 ฟองต่อปี ดังนั้นจะได้ปริมาณผลผลิตไข่ไก่ 9,450 ล้านฟอง

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ จากสมการพบว่า มีค่า R^2 เท่ากับ 0.6655 แสดงว่าการเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ของประเทศไทย สามารถอธิบายได้จากการเปลี่ยนแปลงของราคาไข่ไก่คละที่เกษตรกรขายได้ รายได้ประชาชาติต่อหัว ราคาลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่นำเข้าใน 3 ไตรมาสที่ผ่านมา และตัวแปร Dummy รวมกันคิดเป็นร้อยละ 66.55 ส่วนที่เหลือร้อยละ 33.45 เป็นอิทธิพลจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยอื่น ๆ นอกจากนี้จากปัจจัยตัวที่กล่าวมาแล้ว โดยสมการมีค่านัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ($F=13.53$) เครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์ตัวแปรสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้

ผลการศึกษาค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรที่เป็นปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่คือ ราคาไข่ไก่คละที่เกษตรกรขายได้ รายได้ประชาชาติต่อหัว ทั้ง 2 ปัจจัยเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันกับอุปสงค์การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ ส่วนตัวแปรราคาลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่นำเข้าใน 3 ไตรมาสที่ผ่านมา มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับอุปสงค์การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ในปัจจุบัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยราคาไข่ไก่คละที่เกษตรกรขายได้เปลี่ยนแปลงไป 1 บาท ต่อ 10 ฟอง จะทำให้การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่เพิ่มขึ้น 9,178.28 ตัว และเมื่อรายได้ประชาชาติต่อหัวเพิ่มขึ้น 1 บาทจะทำให้อุปสงค์การนำเข้าเพิ่มขึ้น 13.35 ตัว โดยมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 1.65 และ 3.04 ตามลำดับ ส่วนราคาลูกไก่พ่อแม่พันธุ์นำเข้าใน 3 ไตรมาสที่ผ่านมา เปลี่ยนแปลงไป 1 บาทต่อตัว จะทำให้การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ลดลง 361.48 ตัว เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้าม ซึ่งเป็นไปตามกฎของอุปสงค์ต่อราคา โดยมีค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ -0.77 หากราคาลูกไก่พ่อแม่พันธุ์นำเข้าในอดีต หรือ 3 ไตรมาสที่ผ่านมาเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้อุปสงค์การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ลดลงร้อยละ 0.77 เนื่องจากเป็นราคาของปัจจัยการผลิต ลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่เป็นอุปสงค์สำหรับปัจจัยการผลิต ซึ่งจะมีค่าความยืดหยุ่นน้อยต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาปัจจัยการผลิต

หากจะพิจารณาค่าความยืดหยุ่นพบว่า การเปลี่ยนแปลงของรายได้ประชาชาติต่อหัว

(I) จะมีผลกระทบต่ออุปสงค์การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่มากที่สุด รองลงไปที่ราคาไข่ไก่คละที่เกษตรกรขายได้ (P_e) และราคาลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ ($P_{ps_{t-3}}$) ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

จากผลการวิเคราะห์การควบคุมการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ที่มีผลกระทบต่อราคาของไข่ไก่ สมการมีค่า R^2 เท่ากับ 0.44 โดยมีค่า Durbin Watson เท่ากับ 1.64 โดยตัวแปรทั้ง 4 ตัว คือ ปริมาณนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ในไตรมาสที่ 3 ไตรมาสที่ 4 และไตรมาสที่ 5 ที่ผ่านมาและรายได้ประชาชาติต่อหัว พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นสมการนี้จึงไม่สามารถสรุปได้

จากนั้นจึงได้ทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย 3 ไตรมาส แบบ Moving Average ของตัวแปรปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ในไตรมาส t-4 t-5 และ t-6 และ ตัวแปร Dummy ซึ่งกำหนดเป็นการควบคุมปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ ผลการวิเคราะห์การควบคุมการนำเข้าและปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ที่มีผลกระทบต่อราคาไข่ไก่แต่ละที่เกษตรกรได้รับ โดย ค่า R^2 ของสมการ มีค่าเท่ากับ 0.9801 สามารถอธิบายได้จากการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวแปรดังกล่าว มีผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงของราคาไข่ไก่แต่ละที่เกษตรกรขายได้ ถึงร้อยละ 98.01 โดยสมมติให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ ส่วนอีกร้อยละ 1.99 เป็นอิทธิพลจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยอื่น ๆ นอกจากปัจจัยที่กล่าวมาแล้ว โดยสมการมีค่านัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ($F = 39.488$) และมีค่า Durbin Watson เท่ากับ 1.97 ซึ่งอยู่ในช่วงที่สรุปได้ว่าไม่มีปัญหา Autocorrelation โดยที่ค่าเฉลี่ย 3 ไตรมาสของปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ในอดีต หรือ ตั้งแต่ 4 -6 ไตรมาสที่ผ่านมา มีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามกับราคาไข่ไก่แต่ละที่เกษตรกรได้รับ หมายความว่าถ้ามีปริมาณการนำเข้ามาก จะทำให้มีปริมาณไข่ไก่และผลผลิตไข่ไก่เพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ราคาไข่ไก่แต่ละที่เกษตรกรได้รับลดลง เนื่องจากปริมาณไข่ไก่ที่เพิ่มขึ้น ทำให้มีการควบคุมการนำเข้าเพิ่มขึ้นและจะทำให้ผู้ผลิตลูกไก่ไข่ที่เป็นผู้นำเข้าต้องลดปริมาณการนำเข้า เนื่องจากถูกควบคุมส่งผลให้มีปริมาณผลผลิตไข่ไก่และไข่ไก่ลดลงเมื่อปริมาณผลผลิตไข่ไก่น้อยกว่าความต้องการบริโภคไข่ไก่ก็จะทำให้ราคาไข่ไก่แต่ละที่เกษตรกรขายได้เพิ่มขึ้น ดังนั้นการควบคุมปริมาณการนำเข้าและราคาไข่ไก่แต่ละที่เกษตรกรขายได้มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

อย่างไรก็ตามพบว่า การควบคุมปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่สามารถยกระดับราคาไข่ไก่ได้เพียงเล็กน้อย เพราะว่าจากที่ปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ที่ลดลงมาก แต่ราคาไข่ไก่แต่ละที่เกษตรกรขายได้เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย สันนิษฐานว่าเพราะสาเหตุเกิดจากมีการยืดอายุการปลดระวางไก่ และมีการหันมาใช้พ่อแม่พันธุ์ที่ผลิตเองภายในประเทศทดแทนเพิ่มขึ้น ทำให้ปริมาณไข่ไยังไม่ลดลงไม่มากหรือไม่ได้ลดลงเลย ทำให้ปริมาณผลผลิตไข่ไก่มิได้มีปริมาณที่ลดลงทำให้ราคาไข่ไก่ไม่เพิ่มขึ้นเท่าที่ควร

2. ข้อเสนอแนะ

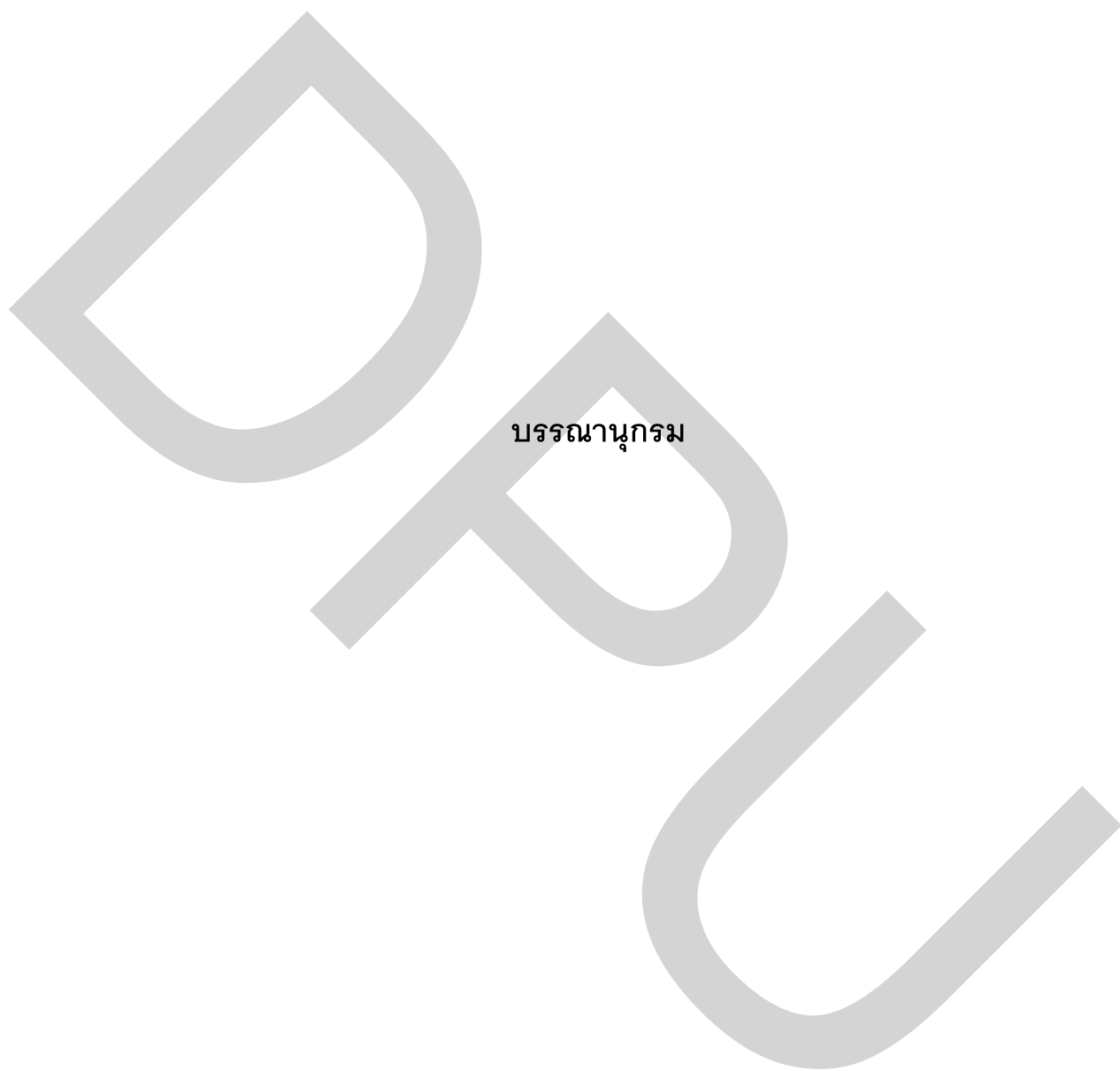
1. ราคาไข่ไก่ไม่มีเสถียรภาพ ดังนั้นจึงมีการควบคุมการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่ โดยหวังว่าจะสร้างเสถียรภาพหรือการเพิ่มราคาไข่ไก่ ที่ใช้เป็นมาตรการที่จะยกระดับราคาไข่ไก่ให้สูงขึ้น ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์หลักของการควบคุมการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่ โดยวิธีการนี้เป็นการแทรกแซงตลาด ดังนั้นเมื่อราคาไข่ไก่เพิ่มขึ้นจะทำให้ผู้เลี้ยงหาทางออกอย่างอื่นแทน เช่น การยืดอายุการปลดระวางไข่ หรือใช้พ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่ภายในประเทศเพิ่มขึ้น เป็นต้น ทำให้ราคาไข่ไก่เพิ่มขึ้นไม่มากเท่าที่ควร จากการที่ปริมาณการนำเข้าลดลงไปอย่างมาก อย่างไรก็ตามข้อดีของมาตรการดังกล่าวนี้ คือ มีการเปลี่ยนมาใช้พ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่ภายในประเทศเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาเทคโนโลยีให้เกิดขึ้นทดแทนการนำเข้าจากต่างประเทศ ดังนั้นควรสนับสนุนให้มีการพัฒนาสายพันธุ์และทำการผลิตเองภายในประเทศ จะเป็นการช่วยประหยัดเงินตราต่างประเทศได้

2. ถ้าต้องการที่จะควบคุมการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่ ตัวแปรที่นำมาพิจารณาเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่ คือตัวแปรราคาลูกไก่พ่อแม่พันธุ์นำเข้า และ ตัวแปรการควบคุมการนำเข้า สามารถบอกได้ว่าจะมีผลต่อการชะลอปริมาณการนำเข้าลดลงน้อยลง ถ้าใช้มาตรการควบคุมการนำเข้าเพิ่มมากขึ้น หรือราคาลูกไก่พ่อแม่พันธุ์นำเข้าเปลี่ยนแปลงราคาสูงขึ้น ก็จะทำให้ปริมาณการนำเข้าลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ลดลง แต่บริษัทผู้ผลิตลูกไก่ไข่มีแนวโน้มที่จะลดปริมาณการนำเข้าไม่มากนัก เนื่องจากเป็นสินค้าที่จำเป็นที่จะต้องนำเข้า เพราะไม่สามารถผลิตพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่ได้เอง อย่างไรก็ตามต้องสั่งซื้อและนำเข้าจากต่างประเทศ นอกจากนั้นการที่ราคาไข่ไก่และราคาลูกไก่ไข่สูงขึ้น จะมีแรงจูงใจให้บริษัทผู้ผลิตลูกไก่ไข่มีการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่ลดลงได้ไม่มาก ซึ่งราคาไข่ไก่ที่มีราคาสูงซึ่งเป็นไปตามกลไกของตลาด ดังนั้นก็ต้องมีการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่ เพื่อมาผลิตเป็นลูกไก่ไข่ที่ดี โดยผลการวิเคราะห์ ข้อเสนอแนะที่ควรทำ คือการควบคุมการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่สามารถทำได้ แต่ควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาการผลิตลูกไก่ไข่พ่อแม่พันธุ์ภายในประเทศ เพื่อช่วยลดต้นทุนค่าพันธุ์ไก่ที่ต้องซื้อพันธุ์จากต่างประเทศ โดยร่วมมือกับบริษัทผู้ผลิตและเกษตรกรที่ต้องนำเข้าพันธุ์ไข่ไก่จากต่างประเทศ

3. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. การศึกษานี้เป็นการศึกษาที่ใช้ข้อมูลตั้งแต่พ.ศ. 2536 – 2546 ซึ่งในปี พ.ศ.2545-2546 เป็นปีที่เริ่มต้นทำการควบคุมจัดสรรการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ เนื่องจากการบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ดำเนินการมาเพียง 2 ปี ซึ่งอยู่ในช่วงระยะเริ่มต้น ดังนั้นควรมีการศึกษาเรื่องนี้ในระยะยาวและควรที่นำเอาตัวแปรที่เป็นปริมาณ พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ที่ผลิตภายในประเทศเข้ามาพิจารณาด้วย

2. จากการศึกษาข้อมูลมีปัญหาเรื่องข้อมูลปริมาณลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ที่ผลิตภายในประเทศ ดังนั้นควรที่จะต้องมีการขึ้นทะเบียนฟาร์มที่ผลิตพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่และควรมีการจดบันทึกรายงานจำนวนพ่อแม่พันธุ์ที่ผลิตภายในประเทศ เพื่อที่จะได้มีการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้ต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

นราทิพย์ ชุตินวงศ์. **ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค**. พิมพ์ครั้งที่5. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539

ประดิษฐ์ ชาสมบัติ. **วิธีการวิจัยเศรษฐศาสตร์**. กรุงเทพฯ :
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.2540

_____ **สาสน์โก๋ไข่**. กรุงเทพฯ : สมาคมผู้ผลิต ผู้ค้าและส่งออกไข่ไก่ของประเทศไทย,
2544-2546

เอกสารอื่น ๆ

คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์วุฒิสภา. รายงานกรณีศึกษา เรื่อง **แนวทางการแก้ไข
ปัญหาการผลิต การตลาดไข่ไก่ของเกษตรกรอย่างยั่งยืน**. กรุงเทพฯ , 2544

ศุมาลิน อินนุพัฒน์. “การวิเคราะห์การตลาดของลูกไก่ไข่ในประเทศไทย.” : การศึกษาค้นคว้า
ด้วยตนเอง ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บริหารธุรกิจ),
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2541

_____. เอกสารเศรษฐกิจการเกษตร เลขที่ 18/2541 เรื่อง
การผลิตการตลาดไข่ไก่ .กระทรวงเกษตรและสหกรณ์,2541

_____. เอกสารเศรษฐกิจการเกษตร เรื่อง **สถานการณ์ปศุสัตว์
ปี 2544 และ แนวโน้มปี 2545**. กรุงเทพฯ : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร,2544

..... เอกสารเศรษฐกิจการเกษตร เรื่อง **สถานการณ์ปศุสัตว์**

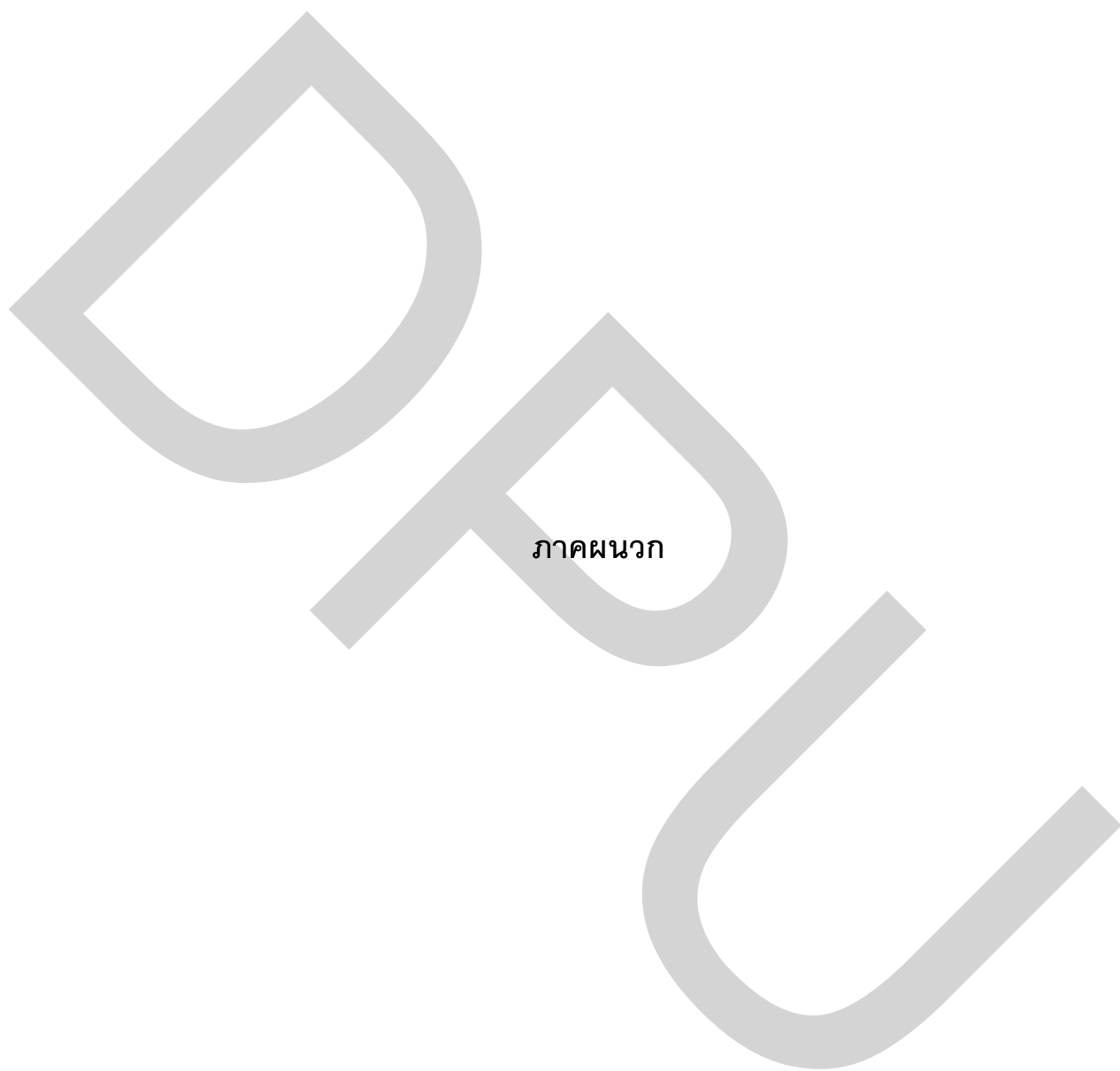
ปี 2545 และ แนวโน้มปี 2546. กรุงเทพฯ : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2545

..... เอกสารเศรษฐกิจการเกษตร เรื่อง **สถานการณ์ปศุสัตว์**

ปี 2546 และ แนวโน้มปี 2547. กรุงเทพฯ : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2546

วิทยานิพนธ์

- ดิเรก ยี่สุนเทศ. “การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของฟาร์มไก่ไข่ในระบบปิด.”
วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(เศรษฐศาสตร์เกษตร)
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2544
- นิภาพร ประดิษฐ์อาชีพ. “การวิเคราะห์ราคาและการตอบสนองของอุปทานไข่ไก่ในประเทศไทย” วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(เศรษฐศาสตร์เกษตร)
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2539
- ศรายุทธ เอี่ยมไพโรจน์. “การวิเคราะห์อุปทานและอุปสงค์ไก่เนื้อของประเทศไทย.”
วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(เศรษฐศาสตร์เกษตร)
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2542

ตารางผนวกที่ 1 ปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่(เพศเมีย) รายไตรมาสปี 2536-2546

หน่วย : ตัว

เดือน	ไตรมาสที่1	ไตรมาสที่2	ไตรมาสที่ 3	ไตรมาสที่4
2536	91,400	111,476	106,820	66,553
2537	116,836	95,393	82,140	115,000
2538	98,852	104,362	172,804	116,064
2539	114,216	180,023	122,918	135,760
2540	54,400	130,884	99,216	135,556
2541	110,360	82,250	86,695	57,220
2542	98,660	92,500	88,030	71,010
2543	43,135	59,915	49,760	75,035
2544	58,480	97,660	68,247	124,717
2545	93,468	5,500	66,582	56,950
2546	64,008	20,510	81,460	48,260

ที่มา : กรมปศุสัตว์

ตารางผนวกที่ 2 ราคาลูกไก่พ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่นำเข้า รายไตรมาส ปี 2536-2546

หน่วย : บาท ต่อ ตัว

เดือน	ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2	ไตรมาสที่ 3	ไตรมาสที่ 4
2536	166.08	163.06	148.84	143.74
2537	156.33	143.70	157.96	178.27
2538	156.26	159.79	164.06	161.74
2539	168.40	156.79	162.15	143.76
2540	162.92	145.64	198.71	211.48
2541	270.09	190.89	209.98	163.94
2542	205.65	197.27	175.96	189.94
2543	170.71	143.17	169.94	256.20
2544	181.09	157.64	157.86	142.23
2545	142.51	198.57	214.58	194.25
2546	219.47	164.40	199.59	220.38

ที่มา : กรมปศุสัตว์

ตารางผนวกที่ 3 ราคาไข่ไก่ละที่เกษตรกรขายได้ รายไตรมาส ปี 2536-2546

หน่วย : บาท ต่อ 10 ฟอง

เดือน	ไตรมาสที่1	ไตรมาสที่2	ไตรมาสที่ 3	ไตรมาสที่4
2536	12.47	13.20	14.63	13.00
2537	11.33	12.93	13.30	12.43
2538	10.90	12.93	15.33	12.83
2539	12.10	14.17	15.73	14.60
2540	11.33	13.80	15.13	13.93
2541	16.60	18.20	16.97	17.44
2542	17.47	17.27	15.87	13.63
2543	11.81	11.27	12.83	10.87
2544	12.61	14.73	17.00	15.80
2545	15.23	15.37	14.00	11.97
2546	11.37	14.08	15.80	15.47

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางผนวกที่ 4 ราคาปลูกไก่ไข่รายไตรมาส ปี 2536 -2546

หน่วย : บาท ต่อ ตัว

เดือน	ไตรมาสที่1	ไตรมาสที่2	ไตรมาสที่ 3	ไตรมาสที่4
2536	6.90	7.48	12.93	14.50
2537	14.21	13.93	15.59	15.59
2538	14.72	14.89	16.55	16.61
2539	12.13	11.83	9.92	8.37
2540	6.64	10.78	11.61	11.71
2541	13.30	13.77	16.68	17.20
2542	19.72	19.56	18.78	15.54
2543	16.21	9.73	9.67	11.00
2544	11.260	15.35	17.00	18.32
2545	17.75	19.11	18.04	15.56
2546	12.02	15.56	15.99	15.22

ที่มา : สมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย

ตารางผนวกที่ 5 รายได้ประชากรด้อยต่อหัว รายไตรมาส ปี 2536 -2546

หน่วย : บาท ต่อ คน

เดือน	ไตรมาสที่1	ไตรมาสที่2	ไตรมาสที่ 3	ไตรมาสที่4
2536	12,928	12,929	13,879	14,424
2537	14,958	14,702	15,139	16,466
2538	17,440	17,313	17,423	18,440
2539	18,641	19,134	19,271	19,336
2540	19,142	19,268	19,538	20,278
2541	19,793	18,261	18,179	19,395
2542	18,774	17,949	18,651	19,687
2543	19,735	19,072	19,416	20,669
2544	20,452	20,031	20,249	21,093
2545	21,277	21,055	21,314	22,534
2546	22,972	22,529	23,035	24,577

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางผนวกที่ 6 ดัชนีราคาผู้บริโภครายไตรมาส ปี 2536- 2546

ปีฐาน = 2546 (1998)

เดือน	ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2	ไตรมาสที่ 3	ไตรมาสที่ 4
2536	73.00	74.10	75.20	75.60
2537	76.50	77.80	79.00	79.60
2538	80.20	82.00	83.70	85.20
2539	86.20	87.10	88.00	89.20
2540	89.90	90.80	93.40	95.80
2541	98.00	100.20	101.10	100.60
2542	100.60	99.80	100.10	100.70
2543	101.50	101.40	102.20	102.30
2544	102.90	104.00	103.90	103.40
2545	103.50	104.20	104.20	104.80
2546	105.50	106.00	106.20	106.50

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางภาคผนวกที่ 7 ข้อมูลที่ได้ปรับด้วยดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI)

ปี	ไตรมาสที่	Real Pps	Real Pe	Real Pc	Real Income
2536	1	227.51	17.08	9.45	17,479.18
	2	220.05	17.81	10.51	18,489.66
	3	197.93	19.45	17.19	19,114.23
	4	190.13	17.20	19.18	19,600.58
2537	1	204.35	14.81	18.58	18,943.79
	2	184.70	16.62	17.94	19,210.21
	3	199.95	16.84	19.73	20,736.37
	4	223.96	15.62	19.96	21,679.91
2538	1	194.84	13.59	18.35	21,050.40
	2	194.87	15.77	18.16	20,753.29
	3	196.01	18.32	19.77	21,577.77
	4	189.84	15.06	19.50	21,546.68
2539	1	195.36	14.04	14.07	21,888.23
	2	180.01	16.27	13.58	21,762.29
	3	184.26	17.88	11.28	22,268.56
	4	161.17	16.37	9.38	21,181.70
2540	1	181.22	12.60	7.40	21,109.98
	2	160.40	15.20	11.87	20,809.37
	3	212.75	16.20	11.93	21,056.42
	4	220.74	14.54	12.91	20,101.12
2541	1	275.60	16.94	13.23	18,138.27
	2	190.51	18.16	14.46	17,895.36
	3	207.70	16.79	17.01	19,187.20
	4	162.96	17.33	17.10	18,696.95
2542	1	204.42	17.37	19.60	18,018.64
	2	197.67	17.30	19.60	18,667.63
	3	175.78	15.85	18.76	19,586.79
	4	188.62	13.54	15.50	19,608.82
2543	1	168.19	11.64	15.97	18,968.59
	2	141.19	11.11	9.60	19,159.53
	3	166.28	12.55	9.46	20,376.27
	4	250.44	10.63	10.75	20,013.45
2544	1	175.99	12.27	10.94	19,394.61
	2	151.58	14.16	14.76	19,624.40
	3	151.93	16.29	16.36	20,540.94
	4	137.55	15.27	17.72	20,708.80
2545	1	137.69	14.39	17.15	20,354.75
	2	190.58	14.74	18.34	20,605.35
	3	205.93	13.44	18.27	21,659.45
	4	186.02	11.41	13.42	22,021.17
2546	1	208.03	10.85	9.73	21,495.04
	2	155.09	13.33	14.04	21,936.34
	3	188.03	14.92	15.00	23,319.49
	4	206.93	14.46	14.84	22,509.86

ที่มา : จากการคำนวณ

ตารางภาคผนวกที่ 8 ผลการทดสอบการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ
อุปสงค์การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่

Dependent Variable: QPS
Method: Least Squares
Date: 02/17/05 Time: 09:13
Sample(adjusted): 1993:3 2003:4
Included observations: 42 after adjusting endpoints
Convergence achieved after 9 iterations

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-311765.0	67385.03	-4.626621	0.0000
PE	6689.258	1662.519	4.023569	0.0003
INCOME	13.67455	2.750118	4.972350	0.0000
PPS	121.7408	128.8808	0.944600	0.3513
PC(t-1)	583.9520	888.4102	0.657300	0.5153
DUMMY	-56876.03	9680.063	-5.875585	0.0000
AR(1)	-0.324004	0.165620	-1.956310	0.0584
R-squared	0.585048	Mean dependent var	88409.55	
Adjusted R-squared	0.513914	S.D. dependent var	36536.12	
S.E. of regression	25472.94	Akaike info criterion	23.27963	
Sum squared resid	2.27E+10	Schwarz criterion	23.56924	
Log likelihood	-481.8723	F-statistic	8.224527	
Durbin-Watson stat	2.047999	Prob(F-statistic)	0.000014	
Inverted AR Roots	-.32			

ตารางภาคผนวกที่ 9 ผลการทดสอบการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ
อุปสงค์การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่

Dependent Variable: QPS
Method: Least Squares
Date: 02/17/05 Time: 09:11
Sample(adjusted): 1994:1 2003:4
Included observations: 40 after adjusting endpoints
Convergence achieved after 10 iterations

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-306490.7	66288.70	-4.623574	0.0001
PE	7431.746	1718.835	4.323712	0.0001
INCOME	13.60344	2.890802	4.705765	0.0000
PPS	119.7031	128.0363	0.934915	0.3566
PC(t-3)	-336.8324	928.0629	-0.362941	0.7190
DUMMY	-55831.61	9640.810	-5.791175	0.0000
AR(1)	-0.330232	0.165769	-1.992116	0.0547
R-squared	0.576476	Mean dependent var	88495.70	
Adjusted R-squared	0.534926	S.D. dependent var	37180.59	
S.E. of regression	25355.80	Akaike info criterion	23.27703	
Sum squared resid	2.12E+10	Schwarz criterion	23.57258	
Log likelihood	-458.5406	F-statistic	8.476271	
Durbin-Watson stat	1.930677	Prob(F-statistic)	0.000013	
Inverted AR Roots	-.33			

ตารางภาคผนวกที่ 10 ผลการทดสอบการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ

อุปสงค์การนำเข้าพอลิเอทิลีน (ตัดตัวแปรราคาลูกไก่ไข่)

Dependent Variable: QPS

Method: Least Squares

Date: 04/12/05 Time: 14:20

Sample(adjusted): 1993:2 2003:4

Included observations: 43 after adjusting endpoints

Convergence achieved after 8 iterations

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-301174.1	66334.29	-4.540248	0.0001
PE	7014.585	1601.100	4.381105	0.0001
INCOME	13.22320	2.674254	4.944630	0.0000
PPS	135.5105	126.2943	1.072975	0.2902
DUMMY	-55523.21	9510.050	-5.838372	0.0000
AR(1)	-0.308068	0.161157	-1.911605	0.0637
R-squared	0.577979	Mean dependent var	88945.98	
Adjusted R-squared	0.520949	S.D. dependent var	36269.52	
S.E. of regression	25103.42	Akaike info criterion	23.22818	
Sum squared resid	2.33E+10	Schwarz criterion	23.47393	
Log likelihood	-493.4059	F-statistic	10.13466	
Durbin-Watson stat	2.044223	Prob(F-statistic)	0.000004	
Inverted AR Roots	-.31			

ตารางภาคผนวกที่ 11 ผลการทดสอบการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ

อุปสงค์การนำเข้าพอลิเอทิลีน (ตัดตัวแปรราคาลูกไก่ไข่)

Method: Least Squares

Date: 04/12/05 Time: 14:18

Sample(adjusted): 1993:3 2003:4

Included observations: 42 after adjusting endpoints

Convergence achieved after 8 iterations

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-303393.1	70684.97	-4.292186	0.0001
PE	6869.980	1653.357	4.155171	0.0002
INCOME	13.81382	2.838345	4.866858	0.0000
PPS(t-1)	93.13491	135.6228	0.686720	0.4967
DUMMY	-55645.95	9751.569	-5.706358	0.0000
AR(1)	-0.299959	0.163787	-1.831393	0.0753
R-squared	0.575200	Mean dependent var	88409.55	
Adjusted R-squared	0.516200	S.D. dependent var	36536.12	
S.E. of regression	25412.98	Akaike info criterion	23.25547	
Sum squared resid	2.32E+10	Schwarz criterion	23.50371	
Log likelihood	-482.3649	F-statistic	9.749137	
Durbin-Watson stat	2.028184	Prob(F-statistic)	0.000006	
Inverted AR Roots	-.30			

ตารางภาคผนวกที่ 12 ผลการทดสอบการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ

อุปสงค์การนำเข้าพืชมัณฑุ์ไก่ไข่ (ตัดตัวแปรราคาลูกไก่ไข่)

Dependent Variable: QPS

Method: Least Squares

Date: 04/12/05 Time: 14:13

Sample(adjusted): 1993:4 2003:4

Included observations: 41 after adjusting endpoints

Convergence achieved after 10 iterations

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-256903.9	66387.29	-3.869775	0.0005
PE	7794.232	1749.900	4.454102	0.0001
INCOME	13.16040	2.761147	4.766279	0.0000
PPS(t-2)	-153.9495	140.4456	-1.096150	0.2805
DUMMY	-57497.63	9672.969	-5.944155	0.0000
AR(1)	-0.337639	0.164855	-2.048093	0.0481
R-squared	0.580546	Mean dependent var		87960.51
Adjusted R-squared	0.520624	S.D. dependent var		36872.48
S.E. of regression	25529.39	Akaike info criterion		23.26751
Sum squared resid	2.28E+10	Schwarz criterion		23.51827
Log likelihood	-470.9839	F-statistic		9.688359
Durbin-Watson stat	2.005286	Prob(F-statistic)		0.000007
Inverted AR Roots	-.34			

ตารางภาคผนวกที่ 13 ผลการทดสอบการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ

อุปสงค์การนำเข้าพืชมัณฑุ์ไก่ไข่ (ตัดตัวแปรราคาลูกไก่ไข่)

Dependent Variable: QPS

Method: Least Squares

Date: 03/18/05 Time: 12:40

Sample(adjusted): 1994:2 2003:4

Included observations: 39 after adjusting endpoints

Convergence achieved after 9 iterations

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-279172.7	66465.49	-4.200266	0.0002
PE	8100.061	1879.260	4.310240	0.0001
INCOME	13.48886	2.856717	4.721805	0.0000
DUMMY	-57071.67	10079.97	-5.661890	0.0000
PPS(t-4)	-94.42636	155.4067	-0.607608	0.5476
AR(1)	-0.290075	0.171459	-1.691807	0.1001
R-squared	0.606264	Mean dependent var		87769.03
Adjusted R-squared	0.546607	S.D. dependent var		37377.76
S.E. of regression	25168.10	Akaike info criterion		23.24518
Sum squared resid	2.09E+10	Schwarz criterion		23.50111
Log likelihood	-447.2810	F-statistic		10.16252
Durbin-Watson stat	2.098028	Prob(F-statistic)		0.000006
Inverted AR Roots	-.29			

ตารางภาคผนวกที่ 14

การคำนวณหาความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่

$$\varepsilon_{Pps} = \frac{\text{อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ (Qps)}}{\text{อัตราการเปลี่ยนแปลงของราคาพ่อแม่พันธุ์ไก่ไข่ (Pps)}}$$

$$= \frac{\% \Delta Qps}{\% \Delta Pps}$$

$$= \frac{\Delta Qp \times Pps}{\Delta Pp \quad Qps}$$

$$= b \times \frac{Pps}{Qps}$$

เช่น กำหนดให้

b = ค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้จากสมการ

Pps = ค่าเฉลี่ย (mean) ของตัวแปรราคา หรือ ตัวแปรอิสระ

Qps = ค่าเฉลี่ย (mean) ของตัวแปรปริมาณการนำเข้า หรือ ตัวแปรตาม

ตัวแปรอิสระ	ค่า b	ค่าเฉลี่ย(mean) ของ ตัวแปรอิสระ	ค่าเฉลี่ย(mean) ของ ตัวแปรตาม ปริมาณการนำเข้า(Qps)	ค่า ความยืดหยุ่น
Pps _(t-3)	-361.48	190.11	89001.75	-0.77
Pe	9718.28	15.13	89001.75	1.65
Income	13.35	20291.99	89001.75	3.04

ตารางภาคผนวกที่ 15 ผลการทดสอบการวิเคราะห์ผลกระทบการควบคุมต่อราคาไข่ไก่

Dependent Variable: PE1000000

Method: Least Squares

Date: 02/17/05 Time: 09:05

Sample(adjusted): 1994:3 2003:4

Included observations: 38 after adjusting endpoints

Convergence achieved after 10 iterations

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1385552.	761873.5	1.818612	0.0781
QPS(t-4)	-0.002598	0.922751	-0.002815	0.9978
QPS(t-5)	0.092901	0.915682	0.101456	0.9198
INCOME	3.719583	35.87653	0.103677	0.9181
AR(1)	0.652713	0.135599	4.813558	0.0000
R-squared	0.433019	Mean dependent var		1481615.
Adjusted R-squared	0.364294	S.D. dependent var		214194.8
S.E. of regression	170780.0	Akaike info criterion		27.05622
Sum squared resid	9.62E+11	Schwarz criterion		27.27169
Log likelihood	-509.0682	F-statistic		6.300761
Durbin-Watson stat	1.681966	Prob(F-statistic)		0.000699
Inverted AR Roots	.65			

ตารางภาคผนวกที่ 16 ผลการทดสอบการวิเคราะห์ผลกระทบการควบคุมต่อราคาไข่ไก่

Dependent Variable: PE1000000

Method: Least Squares

Date: 02/17/05 Time: 09:09

Sample(adjusted): 1994:4 2003:4

Included observations: 37 after adjusting endpoints

Convergence achieved after 12 iterations

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	1493716.	819075.6	1.823661	0.0779
QPS(t-4)	-0.007950	0.954510	-0.008329	0.9934
QPS(t-5)	0.030177	1.054004	0.028631	0.9773
QPS(t-6)	-0.053711	0.939498	-0.057170	0.9548
INCOME	-1.274884	37.72673	-0.033793	0.9733
AR(1)	0.642703	0.143272	4.485887	0.0001
R-squared	0.423356	Mean dependent var		1476157.
Adjusted R-squared	0.330348	S.D. dependent var		214454.1
S.E. of regression	175492.6	Akaike info criterion		27.13598
Sum squared resid	9.55E+11	Schwarz criterion		27.39721
Log likelihood	-496.0155	F-statistic		4.551860
Durbin-Watson stat	1.670814	Prob(F-statistic)		0.003154
Inverted AR Roots	.64			

ตารางภาคผนวกที่ 17 ผลการทดสอบการวิเคราะห์ผลกระทบการควบคุมต่อราคาไข่ไก่
(โดยใช้ข้อมูลเฉลี่ย (moving average) 3 ไตรมาส ของตัวแปรราคาไข่ไก่คณะที่เกษตรกรขายได้
และปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่)

Dependent Variable: PE

Method: Least Squares

Date: 04/11/05 Time: 15:08

Sample(adjusted): 7 18

Included observations: 12 after adjusting endpoints

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	2.143907	0.148531	14.43409	0.0000
QPS(t-3)	-0.003721	0.016551	-0.224824	0.8296
QPS(t-4)	-0.008418	0.016324	-0.515715	0.6245
QPS(t-5)	-0.049802	0.018515	-2.689857	0.0361
QPS(t-6)	-0.048092	0.017131	-2.807376	0.0309
DUMMY	0.097851	0.033300	2.938434	0.0260
R-squared	0.941635	Mean dependent var	1.412500	
Adjusted R-squared	0.892998	S.D. dependent var	0.140914	
S.E. of regression	0.046095	Akaike info criterion	-3.009383	
Sum squared resid	0.012748	Schwarz criterion	-2.766930	
Log likelihood	24.05630	F-statistic	19.36031	
Durbin-Watson stat	2.336119	Prob(F-statistic)	0.001220	

ตารางภาคผนวกที่ 18 ผลการทดสอบการวิเคราะห์ผลกระทบการควบคุมต่อราคาไข่ไก่
โดยใช้ข้อมูลเฉลี่ย (moving average) 3 ไตรมาส ของตัวแปรราคาไข่ไก่คณะที่เกษตรกรขายได้
และปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่)

Dependent Variable: PE

Method: Least Squares

Date: 04/12/05 Time: 15:05

Sample(adjusted): 8 18

Included observations: 11 after adjusting endpoints

Convergence achieved after 33 iterations

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	2.221076	0.147874	15.02002	0.0001
QPS(t-3)	-0.009655	0.019656	-0.491229	0.6490
QPS(t-4)	-0.007302	0.026976	-0.270668	0.8000
QPS(t-5)	-0.050682	0.032385	-1.564994	0.1926
QPS(t-6)	-0.055076	0.021292	-2.586670	0.0609
DUMMY	0.117434	0.034656	3.388568	0.0276
AR(1)	-0.437790	0.528122	-0.828956	0.4537
R-squared	0.938085	Mean dependent var	1.430909	
Adjusted R-squared	0.845212	S.D. dependent var	0.131792	
S.E. of regression	0.051851	Akaike info criterion	-2.819756	
Sum squared resid	0.010754	Schwarz criterion	-2.566550	
Log likelihood	22.50866	F-statistic	10.10072	
Durbin-Watson stat	2.199362	Prob(F-statistic)	0.021146	
Inverted AR Roots	-0.44			

ตารางภาคผนวกที่ 19 ผลการทดสอบการวิเคราะห์ผลกระทบการควบคุมต่อราคาไข่ไก่
โดยใช้ข้อมูลเฉลี่ย (moving average) 3 ไตรมาส ของตัวแปรราคาไข่ไก่คณะที่เกษตรกรขายได้
และปริมาณการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์ไข่ไก่)

Date: 04/12/05 Time: 15:08

Sample(adjusted): 8 18

Included observations: 11 after adjusting endpoints

Convergence achieved after 9 iterations

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	2.098417	0.069596	30.15118	0.0000
QPS(t-5)	-0.065419	0.015877	-4.120271	0.0062
QPS(t-6)	-0.038936	0.012380	-3.145139	0.0199
DUMMY	0.106306	0.034869	3.048757	0.0225
AR(1)	-0.272229	0.530574	-0.513083	0.6262
R-squared	0.922767	Mean dependent var		1.430909
Adjusted R-squared	0.871279	S.D. dependent var		0.131792
S.E. of regression	0.047284	Akaike info criterion		-2.962337
Sum squared resid	0.013415	Schwarz criterion		-2.781476
Log likelihood	21.29285	F-statistic		17.92182
Durbin-Watson stat	1.843684	Prob(F-statistic)		0.001736
Inverted AR Roots	-.27			